

RP 109/2016 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ett europeiskt förfarande för kvarstad på bankmedel

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

Denna proposition innehåller ett förslag till lag om ett europeiskt förfarande för kvarstad på bankmedel. Genom lagen utfärdas kompletterande nationella bestämmelser till Europaparlamentets och rådets förordning om det nämnda förfarandet.

Behörigheten att meddela beslut om kvarstad ska koncentreras till Helsingfors tingsrätt.

Om det konto som beslutet om kvarstad avser finns i Finland, ska utmätningssmannen svara för verkställigheten av beslutet. De handlingar som behövs vid verkställigheten ska i Finland kunna tillställas också Riksfogdeämbetet, som ska sända handlingarna vidare till utmätningssmannen.

Det förfarande som föreskrivs i förordningen föreslås i Finland i så stor utsträckning som möjligt vara förenligt med de säkringsåtgärder som avses i rättegångsbalken och med verkställigheten av dem.

Lagen avses träda i kraft den 18 januari 2017.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
INNEHÅLL	2
ALLMÄN MOTIVERING	3
1 INLEDNING OCH NULÄGE.....	3
2 FÖRORDNINGENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	4
2.1 Syfte, tillämpningsområde och definitioner (kapitel 1)	4
2.2 Förfarandet för ett beslut om kvarstad (kapitel 2).....	6
2.3 Erkännande, verkställbarhet och verkställighet av beslutet om kvarstad (kapitel 3)	14
2.4 Rättsmedel (kapitel 4).....	23
2.5 Allmänna bestämmelser (kapitel 5)	28
2.6 Ikraftträdande (kapitel 6)	31
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN.....	32
3.1 Behovet av kompletterande lagstiftning	32
3.2 Behöriga domstolar.....	32
3.3 Ställande och frigörande av säkerhet	35
3.4 Förfarandet för inhämtande av kontoinformation.....	37
3.5 Verkställighet av beslutet om kvarstad	38
3.6 Delgivning av beslutet om kvarstad.....	40
3.7 Rättsmedel mot verkställigheten av beslutet om kvarstad	44
3.8 Överklagande	45
3.9 Språk	47
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	48
4.1 Konsekvenser för statsfinanserna och för myndigheterna	48
4.2 Konsekvenser för företagen och samhällsliga konsekvenser.....	49
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	50
DETALJMOTIVERING	52
1 LAGFÖRSLAG	52
2 IKRAFTTRÄDANDE	74
LAGFÖRSLAG	75
Lag om ett europeiskt förfarande för kvarstad på bankmedel.....	75

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning och nuläge

Inom privaträttens område har man med hjälp av EU-rättsakter strävat efter att säkerställa att en dom som meddelats i en av EU:s medlemsstater ska erkännas och vara verkställbar också i andra medlemsstater. Till dessa rättsakter hör t.ex. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1215/2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (omarbetning) (nedan den omarbetade Bryssel I-förordningen) och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 861/2007 om inrättande av ett europeiskt småmålsförfarande (nedan förordningen om småmålsförfarande). EU:s rättsakter inom privaträttens område innehåller däremot i regel inte bestämmelser om hur en dom ska verkställas, utan verkställigheten sker enligt tillämplig nationell rätt.

I Stockholmsprogrammet för förverkligande av ett område med frihet, säkerhet och rättvisa för EU-medborgarna, som antogs år 2009, betonades det att man med hjälp av EU:s jurisdiktion ska främja den ekonomiska verksamheten på de inre marknaderna. I programmet uppmanades kommissionen bedöma behovet av och genomförbarheten av vissa interimistiska åtgärder och säkringsåtgärder på unionsnivå, i syfte att förebygga t.ex. att tillgångar försvinner innan verkställighet av en fordran har skett. Kommissionen ombads också lägga fram lämpliga förslag bl.a. till effektivisering av verkställigheten av domar inom EU när det gäller bankdepositioner och gäldenärens tillgångar.

Samtliga medlemsstater har nationella bestämmelser om säkringsåtgärder som kan riktas mot bankmedel, men villkoren för att utverka åtgärderna och effektiviteten vid genomförandet av dem varierar avsevärt i olika medlemsstater. Vidare kan det vara svårt att ansöka om och genomföra nationella säkringsåtgärder i gränsöverskridande fall, och åtgärderna medför även kostnader för fordringsägaren. Detta gäller i synnerhet sådana fall där fordringsägarens målsättning är att bankmedel ska beläggas med kvarstad i flera olika medlemsstater.

För närvarande kan gäldenären tack vare de inre marknaderna lätt undvika verkställighetsåtgärder genom att överföra sina tillgångar till ett bankkonto i en annan medlemsstat. Fordringsägaren har däremot endast begränsade möjligheter att lika snabbt utverka ett beslut om att gäldenärens medel på ett konto i en utländsk bank beläggs med kvarstad för säkring av fordringsägarens fordran. Därför har det ansetts behövligt att på EU-nivå utarbeta ett förfarande som möjliggör att bankmedel effektivt och snabbt kan beläggas med kvarstad i gränsöverskridande fall.

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 655/2014 om inrättande av ett europeiskt förfarande för kvarstad på bankmedel i mål och ärenden av privaträttslig natur (nedan förordningen) utfärdades den 15 maj 2014. Genom denna förordning inrättades ett nytt fristående europeiskt förfarande för kvarstad på bankmedel, med hjälp av vilket fordringsägaren kan hindra gäldenären från att överföra eller ta ut medel från bankkonton inom EU. Förordningen innehåller bestämmelser om meddelandet och verkställigheten av beslut om kvarstad samt om rättsmedel. Förfarandet utgör ett alternativ till de säkringsåtgärder som föreskrivs i den nationella lagstiftningen. Förordningen träder i kraft fullt ut den 18 januari 2017. Artikel 50 ska dock tillämpas redan från och med den 18 juli 2016.

Förordningen om ett europeiskt förfarande för kvarstad på bankmedel innehåller emellertid inte uttömmande bestämmelser om förfarandet, utan principen är att nationell lagstiftning ska tillämpas till den del inte något annat bestäms i förordningen. För att behovet av komplette-

rande bestämmelser ska kunna bedömas krävs det att förordningens bestämmelser om förfarandet granskas i förhållande till den finska rättsordningen. Tolkningen av förordningens bestämmelser ankommer emellertid på lagtillämparen.

2 Förordningens huvudsakliga innehåll

2.1 Syfte, tillämpningsområde och definitioner (kapitel 1)

Förordningens första kapitel innehåller bestämmelser om förordningens syfte (*artikel 1*), förordningens tillämpningsområde (*artikel 2*), gränsöverskridande fall (*artikel 3*) och definitioner (*artikel 4*).

Genom förordningen inrättas enligt *artikel 1.1* ett unionsförfarande som gör det möjligt för fordringsägare att få ett europeiskt beslut om kvarstad på bankmedel. Med hjälp av beslutet om kvarstad uppställs hinder för att gäldenärens bankmedel överförs eller tas ut från ett bankkonto i en medlemsstat, upp till det belopp som anges i beslutet, om överföringen eller uttaget skulle äventyra efterföljande verkställighet av fordringsägarens fordran.

En central skillnad mellan det europeiska förfarandet för kvarstad på bankmedel och de säkringsåtgärder som avses i 7 kap. i rättegångsbalken är att den egendom som beläggs med kvarstad enligt det först nämnda förfarandet – dvs. bankmedlen – specificeras redan i domstolens beslut om kvarstad. De säkringsåtgärder som avses i 7 kap. i rättegångsbalken kan å sin sida i princip rikta sig mot vilken utmättningsbar egendom som helst. Domstolen bestämmer i regel inte vilken egendom säkringsåtgärden riktas mot, utan detta bestäms av utmättningsmannen i enlighet med 8 kap. i utsökningsbalken.

Enligt *artikel 1.2* ska ett europeiskt beslut om kvarstad på bankmedel kunna användas av fordringsägare som ett alternativ till kvarstadsåtgärder i nationell rätt. Enligt skäl 6 i ingressen utgör förfarandet för beslut om kvarstad på bankmedel ett kompletterande och valfritt medel för fordringsägaren, som behåller rätten att utnyttja andra förfaranden för att erhålla en likvärdig åtgärd enligt nationell rätt. Förordningen uppställer således inte hinder för att fordringsägaren samtidigt ansöker om ett beslut om kvarstad och om en nationell säkringsåtgärd, och därmed strävar efter att säkra sin fordran hos gäldenären både genom ett europeiskt beslut om kvarstad på bankmedel och genom en nationell säkringsåtgärd. Fordringsägaren ska emellertid uppge för den domstol som behandlar ansökan om kvarstad att en ansökan om en nationell säkringsåtgärd har inlämnats och eventuellt bifallits, på det sätt som närmare föreskrivs i artiklarna 8.2 m och 16. En försummelse av denna skyldighet kan medföra skadeståndsansvar för fordringsägaren, på det sätt som föreskrivs i artikel 13.2 c.

Bestämmelser om förordningens tillämpningsområde finns i *artikel 2*. Enligt *artikel 2.1* är förordningen tillämplig på privaträttsliga penningfordringar i gränsöverskridande fall. De undantag från förordningens allmänna tillämpningsområde som föreskrivs i *artikel 2.1* och *2.2* är i huvudsak desamma som i den omarbetade Bryssel I-förordningen. Utanför förordningens tillämpningsområde faller bl.a. skatte- och tullärenden, förvaltningsrättsliga ärenden, fordringar som har sin grund i makars förmögenhetsförhållanden eller i förhållanden som är jämförbara med äktenskap, arv och testamenten, insolvensförfaranden, social trygghet samt skiljeförfaranden.

I förordningen om ett europeiskt förfarande för kvarstad på bankmedel anges även vissa andra avgränsningar av tillämpningsområdet. Enligt artikel 2.3 tillämpas förordningen inte på bankkonton som är undantagna från utmätning enligt lagen i den medlemsstat där bankkontot förs.

RP 109/2016 rd

Bakgrunden till denna bestämmelse utgörs av att exempelvis bankkonton som innehas av personer som åtnjuter diplomatisk immunitet är undantagna från utmätning i vissa medlemsstater. Enligt *artikel 2.4* tillämpas förordningen inte heller på bankkonton som innehas av eller hos centralbanker.

Enligt *skälen 50* och *51* i ingressen tillämpas förordningen inte på Förenade kungariket eller Danmark, som enligt de protokoll som fogats till EU-fördraget och EUF-fördraget har en särställning med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa.

Med gränsöverskridande fall avses enligt *artikel 3.1* och skäl 10 i ingressen fall där bankkontot på vilket de bankmedel som ska beläggas med kvarstad finns förs i en annan medlemsstat än den medlemsstat där domstolen som behandlar ansökan om kvarstad är belägen eller den medlemsstat där fordringsägaren har hemvist. Däremot är det inte möjligt för fordringsägaren att hos domstolen i den medlemsstat där han eller hon har hemvist ansöka om ett beslut om kvarstad som avser ett bankkonto i samma medlemsstat, trots att fordringsägaren samtidigt ansöker om ett beslut om kvarstad för ett konto som förs i en annan medlemsstat. I ett sådant fall ska fordringsägaren enligt skäl 10 i ingressen lämna in två separata ansökningar, dvs. en ansökan om ett europeiskt beslut om kvarstad och en ansökan om en nationell säkringsåtgärd.

I *artikel 4* definieras de centrala begrepp som används i förordningen. Ett *bankkonto* som är föremål för ett beslut om kvarstad kan utgöras av varje konto för bankmedel, dvs. pengar eller liknande fordringar som avser återbetalning av pengar, som en bank för i gäldenärens namn eller i en tredje mans namn på gäldenärens vägnar (*artikel 4.1* och *4.3*). Med en *bank* avses å sin sida ett kreditinstitut vars verksamhet består i att ta emot insättningar eller andra återbetalbara medel från allmänheten och bevilja krediter för egen räkning. Förordningen tillämpas således inte på kreditinstitut som inte tar emot dylika insättningar, såsom institut som tillhandahåller tjänster på den finansiella marknaden (*artikel 4.2* och skäl 9 i ingressen). *Den medlemsstat där bankkontot förs* definieras utifrån det internationella bankkontonumret (IBAN) eller den medlemsstat där den bank som för kontot har sitt huvudkontor eller en filial (*artikel 4.4*).

Med en *fordran* avses enligt *artikel 4.5* en förpliktelse som avser betalning av ett bestämt penningbelopp som är förfallet till betalning eller en förpliktelse som avser betalning av ett bestämt penningbelopp som har sin grund i en transaktion eller en händelse som redan har ägt rum, förutsatt att talan angående en sådan förpliktelse kan väckas vid domstol. Dylika fordringar som inte har förfallit till betalning kan enligt skäl 12 i ingressen utgöras bl.a. av fordringar som gäller skadestånd utanför avtalsförhållanden och civilrättsliga fordringar på skadestånd eller återbetalning till följd av ett handlande som ger upphov till straffrättsliga påföljder.

Den *fordringsägare* som ansöker om ett beslut om kvarstad kan enligt *artikel 4.6* vara en fysisk person eller en juridisk person eller någon annan enhet som har rättskapacitet och hemvist i en medlemsstat. Den *gäldenär* som definieras i *artikel 4.7* kan däremot ha hemvist också någon annanstans än i en medlemsstat.

Begreppen *ursprungsmedlemsstat* och *verkställighetsmedlemsstat*, som är centrala i förordningen, definieras i *artikel 4.11* och *4.12*. Med *ursprungsmedlemsstat* avses den medlemsstat där beslutet om kvarstad meddelas, och med *verkställighetsmedlemsstat* avses den medlemsstat där det bankkonto på vilket bankmedel som ska beläggas med kvarstad förs.

2.2 Förfarandet för ett beslut om kvarstad (kapitel 2)

Tillgänglighet (artikel 5)

Fordringsägaren kan enligt *artikel 5* ansöka om ett europeiskt beslut om kvarstad på bankmedel innan förfarandet för prövning av ärendet i sak inleds, under ett sådant förfarande samt efter att ha fått en dom, en förlikning inför domstol eller en officiell handling enligt vilken gäldenären är skyldig att betala fordringsägarens fordran. Med förfarande för prövning av ärendet i sak avses enligt skäl 13 i ingressen alla förfaranden som syftar till att erhålla ett verkställbart avgörande rörande den bakomliggande fordran. Till dessa förfaranden hör t.ex. summariska processer rörande betalningsförelägganden.

I enlighet med vad som framgår nedan är frågan om huruvida förfarandet för prövning av ärendet i sak redan har inletts eller saken har avgjorts då kvarstad söks dock av betydelse med tanke på förutsättningarna för meddelande av beslut om kvarstad och det tillämpliga förfarandet. Om fordringsägaren exempelvis ansöker om ett beslut om kvarstad innan förfarandet för prövning av ärendet i sak har inletts, ska han eller hon inleda förfarandet för prövning av ärendet i sak inom den tidsfrist som föreskrivs i artikel 10.

Det är således möjligt att ansöka om ett europeiskt beslut om kvarstad på bankmedel också efter att den verkställighetshandling som berör fordran har vunnit laga kraft. Till denna del skiljer sig beslutet om kvarstad i viss mån från de säkringsåtgärder som avses i 7 kap. i rättegångsbalken. I rättslitteraturen har det nämligen ansetts att säkringsåtgärder inte kan sökas längre efter att en laga kraft vunnen dom meddelats. Detta har motiverats med att den som ansöker om kvarstad inte längre i detta skede är i behov av rättsskydd enligt de allmänna processrättsliga principerna. Däremot kan utmätningssmannen med stöd av 8 kap. 13 § i utsökningsbalken förordna om en sådan säkringsåtgärd som avses i 7 kap. i rättegångsbalken också i den situation där sökandens utsökningsgrund har vunnit laga kraft.

Behörighet (artikel 6)

I *artikel 6* finns bestämmelser om de behöriga domstolarna. Artikeln gäller den nationella behörigheten, dvs. vilken medlemsstats domstolar som är behöriga att meddela ett beslut om kvarstad. Om fordringsägaren ännu inte har en verkställighetshandling, dvs. en dom, en förlikning inför domstol eller någon annan officiell handling, ligger behörigheten att meddela beslutet om kvarstad enligt *artikel 6.1* hos domstolarna i den medlemsstat vars domstolar är behöriga att avgöra sakfrågan. Om gäldenären emellertid är konsument och det i enlighet med *artikel 6.2* är fråga om en konsumentfordran, ligger behörigheten endast hos domstolarna i den medlemsstat där gäldenären har hemvist. Om fordringsägaren redan har en dom eller en förlikning inför domstol eller någon annan officiell handling, ligger behörigheten att meddela beslutet om kvarstad hos domstolarna i den medlemsstat där verkställighetshandlingen meddelades (*artikel 6.3* och *6.4*).

Förordningen innehåller däremot inga bestämmelser om hur domstolarnas territoriella behörighet fastställs i enskilda medlemsstater. I propositionen föreslås det att behörigheten att pröva ansökningar om ett europeiskt beslut om kvarstad på bankmedel i Finland ska koncentreras till Helsingfors tingsrätt. En bestämmelse om saken ska tas in i den lag som är avsedd att komplettera förordningen.

Förutsättningar för beslut om kvarstad (artikel 7)

I *artikel 7* finns bestämmelser om förutsättningarna för meddelande av beslut om kvarstad. Fordringsägaren ska på det sätt som anges i *artikel 7.1* visa för domstolen att det föreligger ett brådskande behov av ett beslut om kvarstad, på grund av att det finns en reell risk för att det inte kommer att gå att verkställa fordran eller för att det kommer att bli betydligt svårare att göra detta utan ett beslut om kvarstad. Om fordringsägaren ännu inte har en verkställighetshandling, ska han eller hon även visa att det är sannolikt att hans eller hennes talan i ärendet i sak mot gäldenären kommer att bifallas (*artikel 7.2*).

Förutsättningarna för meddelande av ett beslut om kvarstad grundar sig bara på förordningen. De bestämmelser om förutsättningarna för nationella säkringsåtgärder som ingår i 7 kap. i rättegångsbalken är således inte av betydelse i samband med en ansökan om kvarstad enligt förordningen. De förutsättningar som anges för beslut om kvarstad påminner i och för sig i viss mån om två av de grundläggande krav som hänför sig till sådan kvarstad för fordran som avses i 7 kap. 1 § i rättegångsbalken. Enligt den sist nämnda bestämmelsen ska sökanden för det första visa sannolika skäl för att han eller hon har en fordran för vilken betalningsskyldighet kan åläggas genom ett avgörande enligt 2 kap. 2 § i utsökningsbalken (det s.k. fordringskravet). För det andra ska det finnas fara för att motparten gömmer, förstör eller överlåter sin egendom eller gör något annat som äventyrar sökandens fordran (det s.k. riskkravet).

Den förutsättning som anges i artikel 7.2 kan i princip liknas vid fordringskravet och den förutsättning som anges i artikel 7.1 kan liknas vid riskkravet. De förutsättningar som föreskrivs i artikel 7 kan emellertid inte tolkas på samma sätt som de krav som ställs i 7 kap. 1 § i rättegångsbalken. Tröskeln för att sådana förutsättningar som anges i artikel 7 ska anses föreligga är högre än när det gäller förutsättningarna för kvarstad för fordran. Det fordringskrav som gäller kvarstad för fordran har i rättspraxis (t.ex. HD 1994:132 och 1994:133) och i rättslitteraturen tolkats så att fordran inte får vara uppenbart ogrundad, på ett sådant sätt att ett yrkande som berör fordran inte skulle kunna bifallas genom en tredskodom. Dessutom ska fordran vara tillräckligt noggrant specificerad. När det gäller riskkravet har det däremot inte i rättspraxis uppställts något uttryckligt krav på att saken ska kunna visas. Minimikravet har ansetts vara att risken inte under de rådande omständigheterna kan betraktas som högst osannolik. Vidare har det faktum att en fordran berör ett stort belopp redan i sig kunnat betraktas som ett indicium för att en risk föreligger (HD 1994:133).

De säkringsåtgärder som avses i 7 kap. i rättegångsbalken kan karaktäriseras så att tröskeln för tillämpning av dem är låg, i synnerhet när det gäller kvarstad för fordran, medan de kompenserande rättsskyddsmekanismerna är förhållandevis effektiva. Till rättsskyddsmekanismerna hör sökandens skyldighet att ställa säkerhet och sökandens strikta skadeståndsansvar. I förordningen föreskrivs, i enlighet med vad som framgår nedan, rättsskyddsmekanismer av samma art, men dessa kan dock inte anses vara lika effektiva som de mekanismer som ansluter sig till de nationella säkringsåtgärder.

Ansökan om kvarstad (artikel 8)

Ansökan om kvarstad ska enligt *artikel 8.1* göras på ett standardformulär. Ansökan ska enligt *artikel 8.2* innehålla bl.a. namn på och adress till den domstol till vilken ansökan ges in (*led a*), fordringsägarens och gäldenärens namn och kontaktuppgifter (*leden b och c*), uppgifter som gör det möjligt att identifiera gäldenärens bank (*led d*), det belopp som ansökan om kvarstad avser (*led g*) och en redovisning för alla relevanta omständigheter som åberopas som stöd

för att kvarstad ska beviljas enligt artikel 7.1 (*led j*). Enligt *artikel 8.2 e* ska numret på det bankkonto som kvarstaden avser uppges, om informationen finns tillgänglig.

Om fordringsägaren inte har tillgång till de uppgifter som nämns i artikel 8.2 d, ska han eller hon begära att informationsmyndigheten i verkställighetsmedlemsstaten ska skaffa denna information på det sätt som föreskrivs i artikel 14 (*artikel 8.2 f*). Om fordringsägaren inte ännu har en verkställighetshandling, ska ansökan även innehålla bl.a. en redovisning för de omständigheter som åberopas som stöd för domstolens behörighet och som stöd för fordran (*artikel 8.2 h*).

Ansökan om kvarstad ska enligt *artikel 8.3* åtföljas av alla relevanta handlingar som åberopas, samt av en kopia av verkställighetshandlingen i det fall att fordringsägaren redan har en sådan. Kopian ska uppfylla de villkor som är nödvändiga för att dess äkthet ska kunna fastställas. Ansökan och de handlingar som åberopas får enligt *artikel 8.4* ges in med vilket kommunikationsmedel som helst som godtas enligt lagstiftningen i den medlemsstat där ansökan ges in, även elektroniskt.

Bevisupptagning (artikel 9)

Utgångspunkten är att domstolens beslut enligt *artikel 9.1* fattas genom ett skriftligt förfarande, på grundval av fordringsägarens ansökan samt dess bilagor. Om domstolen anser att bevisen inte är tillräckliga får domstolen, om det är tillåtet enligt nationell rätt, förelägga fordringsägaren att lägga fram ytterligare skriftlig bevisning. Domstolen får även använda andra lämpliga bevismedel som är tillgängliga enligt nationell rätt, såsom förhör med fordringsägaren, förutsatt att detta inte fördröjer förfarandet i onödan (*artikel 9.2*).

Enligt Finlands lagstiftning ska parterna i ett tvistemål lägga fram bevisning som stöd för sina yrkanden. Domstolen kan inte på tjänstens vägnar uppmana parterna att göra detta. I det fall där domstolen betraktar bevisningen som otillräcklig är det således inte enligt Finlands nationella lagstiftning möjligt för domstolen att på eget initiativ förelägga fordringsägaren att lämna in ytterligare skriftlig bevisning eller anordna muntligt hörande på det sätt som avses i artikel 9.1 och 9.2. En dylik begäran om komplettering av bevisningen, som alltså enligt nationell rätt är förbjuden, skiljer sig emellertid från sådan komplettering av ansökan som grundar sig på artikel 17.3.

Inledande av ett rättsligt förfarande för prövning av ärendet i sak (artikel 10)

Om fordringsägaren har lämnat in en ansökan om kvarstad innan förfarandet för prövning av ärendet i sak har inletts, ska han eller hon enligt artikel 10.1 inleda ett sådant förfarande och redovisa att det har inletts till den domstol som ansökan om kvarstad ingetts till inom 30 dagar från den dag då ansökan gavs in, eller inom 14 dagar från den dag då beslutet om kvarstad meddelades, om denna dag infaller senare. Domstolen får på begäran av gäldenären förlänga tidsfristen, t.ex. för att göra det möjligt för parterna att reglera fordran.

Om domstolen inte inom den nämnda tidsfristen får en redovisning om att förfarandet i ärendet i sak har inletts, ska beslutet om kvarstad upphävas eller förfalla (*artikel 10.2*). Artikeln innehåller också närmare bestämmelser om det förfarande som ska iakttas då beslutet upphävs eller förfaller (*artikel 10.2*) och om fastställandet av den tidpunkt då förfarandet för prövning av ärendet i sak anses ha inletts (*artikel 10.3*).

RP 109/2016 rd

I 7 kap. 6 § i rättegångsbalken finns bestämmelser om skyldigheten att väcka talan i huvudsaken i samband med nationella säkringsåtgärder. När en ansökan om en säkringsåtgärd har bifallits ska sökanden inom en månad från det att beslutet gavs väcka talan i huvudsaken vid domstol eller få huvudsaken prövad genom ett annat förfarande som kan leda till ett verkställbart beslut enligt 2 kap. 2 § i utsökningsbalken.

Förordningens tidsfrist för inledande av förfarandet för prövning av ärendet i sak är således kortare än den tidsfrist som gäller i samband med nationella säkringsåtgärder, eftersom tidsfristen enligt förordningen som kortast omfattar bara 14 dagar från den dag då beslutet om kvarstad meddelades. Vidare uppfyller fordringsägaren inte den skyldighet som avses i artikel 10.1 bara genom att inleda förfarandet för prövning av ärendet i sak inom den föreskrivna tidsfristen, utan han eller hon ska dessutom innan tidsfristen löper ut redovisa för den domstol som ansökan om kvarstad ingetts till att förfarandet har inletts. En underlåtelse av att inleda förfarandet kan leda till att fordringsägaren blir ersättningskyldig för den skada som åsamkas gäldenären, på det sätt som närmare bestäms i artikel 13.2 a.

Den tidsfrist som föreskrivs i artikel 10.1 innebär att fordringsägaren efter att beslutet om kvarstad meddelats har minst 14 dagar på sig att inleda förfarandet för prövning av ärendet i sak och redovisa för den domstol som meddelat beslutet om kvarstad att förfarandet har inletts. Det kan dock även vara fråga om en längre tid än detta, ifall den tidsfrist på 30 dagar som börjar den dag då ansökan ges in löper ut senare. På beräkning av tidsfristerna tillämpas enligt skäl 38 i ingressen rådets förordning (EEG, Euratom) nr 1182/71 om regler för bestämning av perioder, datum och frister (nedan förordningen om tidsfrister).

Ex parte-förfarandet (artikel 11)

Gäldenären ska enligt *artikel 11* inte underrättas om ansökan om ett beslut om kvarstad eller höras innan beslutet om kvarstad meddelas. Syftet med detta *ex parte*-förfarande är enligt skäl 15 i ingressen att säkerställa överraskningseffekten för beslutet om kvarstad. Som motvikt till detta innehåller förordningen dock även bestämmelser vars syfte är att förhindra missbruk av beslut om kvarstad och skydda gäldenärens rättigheter. Till dessa hör bestämmelserna om fordringsägarens ansvar för skador som åsamkas gäldenären och fordringsägarens skyldighet att ställa säkerhet för att garantera att eventuella skador kan kompenseras (artiklarna 12 och 13 samt skälen 17—19 i ingressen). Dessa bestämmelser refereras nedan. Efter att ha delgetts beslutet om kvarstad har gäldenären dessutom tillgång till de rättsmedel som föreskrivs i kapitel 4 i förordningen.

Fordringsägarens ställande av säkerhet (artikel 12)

Innan domstolen meddelar ett beslut om kvarstad får domstolen enligt *artikel 12* förelägga fordringsägaren att ställa säkerhet med ett belopp som är tillräckligt för att förhindra missbruk av förfarandet och för att säkerställa ersättning för eventuella skador som gäldenären kan komma att orsakas till följd av beslutet om kvarstad, i den utsträckning fordringsägaren är ansvarig för sådana skador enligt artikel 13. Om fordringsägaren inte ännu har en verkställighetshandling, ska en säkerhet enligt *artikel 12.1* i regel krävas. Domstolen får dock undantagsvis avstå från kravet på säkerhet om den anser att ställandet av säkerhet är olämpligt med hänsyn till omständigheterna i ärendet (*artikel 12.1 andra stycket*). Om fordringsägaren redan har en verkställighetshandling, får domstolen förelägga fordringsägaren att ställa säkerhet om det är nödvändigt och lämpligt med hänsyn till omständigheterna i ärendet (*artikel 12.2*). I skäl 18 i ingressen nämns exempel på omständigheter som domstolen kan beakta vid pröv-

ningen av huruvida det finns förutsättningar att avstå från kravet på säkerhet enligt artikel 12.1 andra stycket eller förelägga fordringsägaren att ställa säkerhet enligt artikel 12.2.

Om domstolen kräver att fordringsägaren ska ställa säkerhet, ska domstolen enligt *artikel 12.3* underrätta fordringsägaren om det belopp som krävs och om vilken typ av säkerhet som accepteras enligt nationell rätt i den medlemsstat där domstolen är belägen. Domstolen ska också underrätta fordringsägaren om att ett beslut om kvarstad kommer att meddelas när säkerheten har ställts i enlighet med de krav som anges i artikel 12.

Beslutet om att fordringsägaren ska ställa säkerhet ska enligt artikel 18.4 fattas inom den tidsfrist som nämns i artikel 18, dvs. inom tio eller fem arbetsdagar efter att fordringsägaren gav in ansökan om kvarstad eller kompletterade den, beroende på om fordringsägaren redan har en dom eller någon annan verkställighetshandling eller inte. Efter att beslutet om kvarstad har meddelats har gäldenären rätt att kräva att beslutet om säkerheten omprövas, på det sätt som närmare bestäms i artikel 33.2.

Det beslutsfattande som berör ställandet av säkerhet utgör en av de centralaste skillnaderna mellan förfarandet för beslut om kvarstad och de säkringsåtgärder som avses i 7 kap. i rättegångsbalken. Enligt det förfarande som föreskrivs i förordningen är det domstolen som fattar beslut om säkerheten, medan det enligt 8 kap. 2 § i utsökningsbalken är utmätningsmannen som fattar beslut om godkännande av säkerheten i samband med verkställigheten av ett beslut om en sådan säkringsåtgärd som avses i 7 kap. i rättegångsbalken. Domstolen kan dock enligt 7 kap. 7 § i rättegångsbalken på ansökan befria den som ansöker om en säkringsåtgärd från att ställa säkerhet.

Den domstol som behandlar ansökan om kvarstad i Finland (enligt propositionen Helsingfors tingsrätt) ska således fatta beslut om ställandet av säkerhet i enlighet med de förutsättningar som anges i artikel 12.1 och 12.2. Dessutom ska domstolen underrätta fordringsägaren om de frågor som avses i artikel 12.3. I övrigt kan nationella bestämmelser om förfarandet med stöd av artikel 46.1 tillämpas i kompletterande syfte. Även om domstolen fattar beslut om säkerheten föreslås det i propositionen att fordringsägaren ska ställa säkerheten hos utmätningsmannen, som ska meddela domstolen om saken när säkerheten har ställts. Utmättningsmannen ska i samband med meddelandet ta ställning till säkerhetens godtagbarhet och tillräcklighet. När det gäller att förelägga fordringsägaren att ställa säkerhet och godkänna säkerheten enligt det förfarande som avses i förordningen tillkommer beslutanderätten likväl alltid domstolen. Detta innebär bl.a. att utmätningsmannen i samband med verkställigheten av ett beslut om kvarstad enligt kapitel 3 i förordningen inte som villkor för verkställigheten kan kräva att fordringsägaren ska ställa en ny säkerhet.

Fordringsägarens ansvar för gäldenärens skada (artikel 13)

I *artikel 13* finns bestämmelser om fordringsägarens ansvar för eventuella skador som orsakas gäldenären. Fordringsägaren är ansvarig för en skada som orsakas av ett fel som han eller hon har begått. Enligt *artikel 13.1* åvilar bevisbördan i regel gäldenären, men i de fall som anges i *artikel 13.2* finns det en presumtion om att fordringsägaren har begått ett fel, om inte han eller hon bevisar motsatsen.

Medlemsstaterna får dock, trots det som bestäms i 1 mom., behålla eller införa andra ansvarsgrunder eller typer av ansvar eller regler om bevisbördan i sin nationella rätt (*artikel 13.3*). Alla andra aspekter som avser fordringsägarens ansvar gentemot gäldenären och som omfattas av artikel 13.1 och 13.2 ska regleras i nationell rätt. På fordringsägarens ansvar tillämpas enligt *artikel 13.4* lagen i verkställighetsmedlemsstaten.

Det skadeståndsansvar som åläggs fordringsägaren i artikel 13 är lindrigare än ansvaret i samband med rättegångsbalkens säkringsåtgärder. Enligt 7 kap. 11 § i rättegångsbalken ska en sökande som i onödan har utverkat en säkringsåtgärd ersätta motparten den skada som denne orsakats av säkringsåtgärden och verkställigheten av den, samt kostnaderna i saken. Det ersättningsansvar som avses i den nämnda paragrafen har i rättspraxis och rättslitteraturen betraktats som strikt ansvar, som är oberoende av vållande, och ansetts omfatta också s.k. rena förmögenhetsskador. Det skadeståndsansvar som avses i artikel 13 gäller däremot skador som orsakats av att fordringsägaren har begått ett fel. Dessutom åvilar bevisbördan gäldenären, utom i de fall som nämns i artikel 13.2, där fordringsägaren har försummat någon av de skyldigheter som föreskrivs i förordningen, t.ex. att inleda ett rättsligt förfarande för prövning av ärendet i sak inom den föreskrivna tidsfristen (artikel 13.2 a).

Enligt artikel 13.3 utgör de bestämmelser om skadeståndsansvaret som ingår i artikel 13 emellertid bara minimireglering. Till den del fordringsägarens ansvar gentemot gäldenären inte regleras i artikel 13.1 och 12.3 tillämpas nationell rätt. Ansvarsbestämmelsen i 7 kap. 11 § i rättegångsbalken kan således tillämpas på fordringsägarens ansvar till den del det inte regleras i artikel 13. Detta gäller dock enligt artikel 13.4 endast sådana situationer där Finland är verkställighetsmedlemsstat, dvs. där det bankkonto som beslutet om kvarstad avser förs i Finland. Om en finsk domstol meddelar ett beslut om kvarstad som avser ett bankkonto i en annan medlemsstat, är det inte möjligt att i kompletterande syfte tillämpa Finlands lag på fordringsägarens ansvar, utan i detta fall tillämpas lagen i den medlemsstat där bankkontot i fråga förs.

Begäran om inhämtande av kontoinformation (artikel 14)

I *artikel 14* finns bestämmelser om fordringsägarens möjlighet att begära att information ska inhämtas om gäldenärens konton. Fordringsägaren kan använda sig av förfarandet för inhämtande av kontoinformation om han eller hon har en dom eller någon annan verkställighetshandling som visar att gäldenären är skyldig att betala fordringsägarens fordran. Dessutom krävs det i princip enligt *artikel 14.1 första stycket* att verkställighetshandlingen är verkställbar. Ett undantag från denna regel anges i *andra stycket*, där det bestäms att fordringsägaren får begära att kontoinformation ska inhämtas trots att verkställighetshandlingen inte ännu är verkställbar, om det belopp som ska beläggas med kvarstad är betydande och det finns ett brådskande behov av kontoinformation.

Fordringsägaren får under de nämnda förutsättningarna framställa en begäran om inhämtande av kontoinformation, om han eller hon har skäl att tro att gäldenären har ett eller flera konton i en bank i en viss medlemsstat, men varken känner till namnet på banken eller något annat som gör att banken kan identifieras (artikel 14.1). Begäran ska framställas i ansökan om kvarstad (*artikel 14.2*).

Om den domstol som behandlar ansökan om kvarstad anser att fordringsägarens begäran är välgrundad och att alla krav för att ett beslut om kvarstad ska meddelas är uppfyllda, fränsett de undantag som nämns i *artikel 14.3*, ska domstolen översända begäran om information till informationsmyndigheten i verkställighetsmedlemsstaten. För att inhämta informationen ska den nämnda myndigheten använda någon av de metoder som nämns i *artikel 14.5* och som föreskrivs i dess nationella lagstiftning. Informationsmyndigheten ska därefter omedelbart översända den inhämtade kontoinformationen till den domstol som översänt begäran (*artikel 14.6*), eller informera om att den inte kan inhämta informationen (*artikel 14.7*). Om avsaknaden av kontoinformation leder till att ansökan om kvarstad avslås i sin helhet, ska den domstol som överfört begäran utan dröjsmål frigöra den säkerhet som fordringsägaren eventuellt har ställt i enlighet med artikel 12. Den information som inhämtas om gäldenärens bankkonto genom en begäran om inhämtande av kontoinformation ska, för att säkerställa att gäldenärens person-

RP 109/2016 rd

uppgifter skyddas, inte lämnas till fordringsägaren utan endast till den domstol som överfört begäran och undantagsvis till gäldenärens bank (skäl 21 i ingressen).

Medlemsstaterna ska enligt artikel 50.1 b utse en myndighet som är behörig att inhämta kontoinformation, och senast den 18 juli 2016 underrätta kommissionen om denna myndighet. Dessutom ska medlemsstaterna enligt artikel 50.1 c underrätta kommissionen om de metoder som finns för inhämtande av kontoinformation enligt deras nationella rätt.

När det gäller förfarandet för inhämtande av information och det verkställighetsförfarande som förordningen kräver har man för avsikt att i så stor utsträckning som möjligt utnyttja de system som föreskrivs i den nationella lagstiftningen. Därför föreslås det i propositionen att utmätningsmannen ska vara den myndighet som i Finland är behörig att inhämta kontoinformation och som också har rätt att ta emot kontoinformation, i enlighet med vad som bestäms i 3 kap. 64—68 § i utsökningsbalken. Den metod för inhämtande av kontoinformation som Finland ska underrätta kommissionen om är den metod som avses i artikel 14.5 första stycket a, vilken innebär att samtliga banker inom medlemsstatens territorium åläggs en skyldighet att på begäran av informationsmyndigheten uppges om gäldenären har ett bankkonto hos dem.

På det nationella planet regleras utsökningsgrunderna och verkställigheten av dem i 2 kap. i utsökningsbalken. Ifall fordringsägarens dom eller någon annan verkställighetshandling har meddelats i Finland, kan det krav på verkställbarhet som anges i artikel 14.1 således granskas i enlighet med bestämmelserna i 2 kap. i utsökningsbalken.

Ränta och kostnader (artikel 15)

Beslutet om kvarstad ska enligt *artikel 15.1*, om fordringsägaren begär det, omfatta upplupen ränta i enlighet med den lagstiftning som är tillämplig på fordran fram till och med den dag då beslutet om kvarstad meddelas. Detta får dock inte strida mot överordnade tvingande bestämmelser i ursprungsmedlemsstatens nationella rätt. Om fordringsägaren redan har en dom eller någon annan verkställighetshandling ska beslutet om kvarstad enligt *artikel 15.2*, om fordringsägaren begär det, även omfatta kostnaderna för att få verkställighetshandlingen, om det har fastställts att dessa kostnader ska bäras av gäldenären.

Skyldigheten att enligt artikel 15.1 inkludera räntan i beslutet om kvarstad innebär att domstolen innan beslutet fattas ska räkna ut den upplupna räntans belopp. Det totala belopp som ska beläggas med kvarstad och specificeras i beslutet består således av det belopp som fordringsägaren nämnt i sin ansökan utökat med beloppet av den ränta som löpt fram till och med den dag då beslutet meddelas. I Finland torde åtminstone bestämmelsen om ett räntetak för konsumentkrediter i 7 kap. 17 a § i konsumentskyddslagen kunna betraktas som en sådan överordnad tvingande bestämmelse som avses i artikel 15.1.

Parallella ansökningar (artikel 16)

Enligt *artikel 16.1* får fordringsägaren inte hos flera domstolar samtidigt ansöka om kvarstad mot samma gäldenär för att säkra samma fordran. Däremot är det möjligt att ansöka om en likvärdig nationell säkringsåtgärd mot samma gäldenär för att säkra samma fordran. Fordringsägaren ska emellertid informera den domstol som behandlar ansökan om kvarstad om att han eller hon har ansökt om en nationell säkringsåtgärd eller redan har ett beslut om en sådan åtgärd, på det sätt som närmare bestäms i *artikel 16.2* och *16.3*. Om fordringsägaren har beviljats en likvärdig nationell säkringsåtgärd, ska den domstol som behandlar ansökan om kvar-

stad överväga om det fortfarande är lämpligt att meddela ett beslut om kvarstad, på det sätt som bestäms i *artikel 16.4*.

Domstolens beslut om kvarstad (artiklarna 17—19)

Den domstol till vilken en ansökan om kvarstad ges in ska enligt *artikel 17.1* pröva om förutsättningarna och kraven i förordningen är uppfyllda. Om fordringsägaren inte har lämnat all information som krävs enligt artikel 8, får domstolen under de förutsättningar som anges i *artikel 17.3* ge fordringsägaren tillfälle att komplettera eller rätta ansökan inom en bestämd tidsfrist. Om fordringsägaren inte kompletterar eller rättar ansökan inom den nämnda tidsfristen, ska ansökan avvisas. På förfarandet för komplettering av ansökan kan man i Finland i kompletterande syfte tillämpa 5 kap. 5 § i rättegångsbalken, som gäller komplettering av en stämningens ansökan.

Domstolen ska fatta beslut om ansökan om kvarstad inom en tidsfrist vars längd varierar beroende på om fordringsägaren har en verkställighetshandling eller inte (*artiklarna 17.2 och 18*). Om fordringsägaren inte ännu har en dom eller någon annan verkställighetshandling, ska beslutet meddelas senast tio arbetsdagar efter att fordringsägaren gav in ansökan. Om fordringsägaren däremot redan har en verkställighetshandling, ska beslutet meddelas senast fem arbetsdagar efter att ansökan gavs in. Om fordringsägaren har kompletterat sin ansökan, räknas tidsfristen från den dag då ansökan kompletterades. Tidsfristerna tillämpas också på beslut enligt artikel 12, där det krävs att fordringsägaren ska ställa säkerhet. I dessa fall ska beslutet meddelas så snart säkerheten har ställts. Med stöd av artikel 45 är det i undantagsfall möjligt att avvika från tidsfristerna, men också i dessa fall ska beslutet fattas utan dröjsmål.

Enligt *artikel 17.5* ska fordringsägaren underrättas om beslutet på det sätt som gäller för likvärdiga beslut enligt nationell rätt i ursprungsmedlemsstaten. Vid valet av tillämpligt nationellt underrättelseförfarande ska fordringsägarens rätt att överklaga beslutet enligt artikel 21 beaktas, liksom tidsfristen för överklagandet. Med tanke på överklagandet behöver fordringsägaren få kännedom om vilken dag beslutet har meddelats. Domstolen kan underrätta fordringsägaren om saken genom att i enlighet med 24 kap. 8 § 3 mom. i rättegångsbalken på förhand sända fordringsägaren en skriftlig underrättelse om vilken dag beslutet kommer att meddelas. Med beaktande av de korta tidsfrister för beslutsfattandet som anges i artikel 18, ska underrättelsen om vilken dag beslutet kommer att meddelas sändas mycket snart efter att ansökan inkommit, så att fordringsägaren hinner få underrättelsen innan beslutet meddelas.

Ifall domstolen anser att det enligt förordningen finns förutsättningar att bifalla ansökan, meddelar domstolen i enlighet med *artikel 19* ett beslut om kvarstad, med användning av ett tvådelat formulär (nedan även kvarstadsformulär). Del A av formuläret ska lämnas till banken, fordringsägaren och gäldenären. Denna del innehåller information bl.a. om domstolen, fordringsägaren, gäldenären, banken, det konto som beslutet om kvarstad avser och det belopp som ska beläggas med kvarstad. Numret på det konto som beslutet om kvarstad avser ska antecknas i formuläret, om fordringsägaren har uppgett det i ansökan (*artikel 19.2 e*). Om kontonumret däremot har inhämtats genom en begäran enligt artikel 14, antecknas i formuläret uppgifter om detta samt om att banken vid behov enligt artikel 24.4 andra stycket kan få information om det berörda kontonumret från informationsmyndigheten i verkställighetsmedlemsstaten (*artikel 19.2 f*). Bakgrunden till detta utgörs av att man i avsikt att skydda gäldenärens personuppgifter inte ska lämna den information som inhämtas om gäldenärens bankkonto enligt artikel 14 till fordringsägaren utan endast till den domstol som överfört begäran och undantagsvis till gäldenärens bank, om den bank eller enhet som är ansvarig för att verkställa beslutet om kvarstad annars inte kan identifiera gäldenärens bankkonto (skäl 21 i ingressen).

Del B av formuläret lämnas endast till fordringsägaren och gäldenären. Denna del innehåller bl.a. en beskrivning av sakfrågan i målet och domstolens skäl för beslutet om kvarstad, uppgift om beloppet för en eventuell säkerhet som fordringsägaren ställt samt information om de rättsmedel som gäldenären har tillgång till (*artikel 19.3*).

Varaktigheten för beslutet om kvarstad (artikel 20)

I *artikel 20* finns bestämmelser om varaktigheten för beslutet om kvarstad. Enligt denna artikel ska bankmedel som är föremål för ett beslut om kvarstad vara belagda med kvarstad till dess att beslutet upphävs, dess verkställighet avbryts eller den dom eller verkställighetshandling som avser fordringsägarens fordran har verkställts i förhållande till de bankmedel som är föremål för beslutet. De två först nämnda grunder på vilka beslutet om kvarstad upphör att gälla är centralt förknippade med de rättsmedel som avses i kapitel 4 i förordningen, vilka gäldenären kan använda sig av efter att ha delgetts beslutet.

Överklagande av ett beslut om avslag av ansökan om kvarstad (artikel 21)

Om domstolen beslutar att helt eller delvis avslå ansökan om kvarstad, får fordringsägaren enligt *artikel 21* överklaga beslutet inom 30 dagar från och med den dag då fordringsägaren underrättades om beslutet. Medlemsstaterna ska enligt artikel 50.1 d underrätta kommissionen om vilka domstolar ett överklagande ska ges in till. Ifall en ansökan om kvarstad har avslagits i sin helhet, ska det *ex parte*-förfarande som avses i artikel 11 iakttas också i samband med överklagandet. Enligt skäl 22 i ingressen påverkar rätten till överklagande inte fordringsägarens möjlighet att lämna in en ny ansökan om kvarstad med åberopande av nya omständigheter eller nya bevis.

I propositionen föreslås det att befogenheterna att pröva ansökningar om kvarstad i Finland ska koncentreras till Helsingfors tingsrätt. Den domstol hos vilken överklagande enligt artikel 21 ska ske är således Helsingfors hovrätt. Den tidsfrist på 30 dagar som anges för överklagandet ska räknas från den dag då beslutet om kvarstad meddelades. I samband med överklagandet ska det vara möjligt att i kompletterande syfte tillämpa rättegångsbalkens bestämmelser. Detta innebär bl.a. att det i enlighet med 25 a kap. 5 § (386/2015) i rättegångsbalken behövs tillstånd till fortsatt handläggning då det är fråga om att tingsrättens avgörande överklagas genom besvär, samt att fordringsägaren kan överklaga hovrättens avgörande hos högsta domstolen på det sätt som bestäms i 30 kap. i rättegångsbalken, ifall besvärstillstånd meddelas.

2.3 Erkännande, verkställbarhet och verkställighet av beslutet om kvarstad (kapitel 3)

Erkännande, verkställbarhet och verkställighet (artiklarna 22—23)

Ett beslut om kvarstad som i enlighet med förordningen meddelas i en medlemsstat ska enligt *artikel 22* erkännas i de övriga medlemsstaterna utan att det krävs något särskilt förfarande och beslutet ska vara verkställbart i en annan medlemsstat utan någon verkställbarhetsförklaring.

I *artikel 23.1* finns en allmän bestämmelse om förfarandet vid verkställigheten av beslutet om kvarstad. Enligt denna bestämmelse ska beslutet om kvarstad verkställas i enlighet med det förfarande som gäller för verkställighet av likvärdiga nationella beslut om säkringsåtgärder i

verkställighetsmedlemsstaten, om inte något annat följer av bestämmelserna i kapitel 3 i förordningen.

I 8 kap. i utsökningsbalken finns bestämmelser om verkställigheten av beslut om de säkringsåtgärder som avses i 7 kap. i rättegångsbalken. Vid verkställigheten av ett europeiskt beslut om kvarstad på bankmedel ska utsökningsbalkens ovan nämnda bestämmelser således tillämpas i kompletterande syfte, till den del förordningen tillåter det.

Alla myndigheter som medverkar i verkställigheten av beslutet om kvarstad ska enligt *artikel 23.2* agera utan dröjsmål.

Om beslutet om kvarstad har meddelats i en annan medlemsstat än verkställighetsmedlemsstaten, ska del A av beslutet om kvarstad och ett tomt formulär för förklaringen om att bankmedel har belagts med kvarstad översändas till den behöriga myndigheten i verkställighetsmedlemsstaten. För översändandet svarar antingen den domstol som meddelat beslutet om kvarstad eller fordringsägaren, beroende på vem av dem som enligt ursprungsmedlemsstatens nationella rätt är ansvarig för att inleda verkställighetsförfarandet (*artikel 23.3*). I artikel 29 finns närmare bestämmelser om sätten för översändandet av handlingar.

Beslutet om kvarstad ska vid behov åtföljas av en översättning eller translitterering till verkställighetsmedlemsstatens officiella språk. Översättningen eller translittereringen ska tillhandahållas av den domstol som meddelat beslutet om kvarstad, med användning av en lämplig språkversion av det flerspråkiga standardformuläret (*artikel 23.4*).

Förordningen innehåller inga särskilda bestämmelser om översändandet av de handlingar som nämns i artikel 23.3 för verkställigheten av beslutet om kvarstad i de fall där beslutet har meddelats i verkställighetsmedlemsstaten. I dessa fall är det enligt artikel 23.1 möjligt att tillämpa den berörda medlemsstatens nationella lagstiftning.

Verkställigheten av de säkringsåtgärder som avses i 7 kap. i rättegångsbalken inleds enligt utsökningsbalkens bestämmelser på initiativ av den som ansökt om säkringsåtgärden. Fordringsägaren är således med stöd av den nationella lagstiftningen ansvarig för att inleda verkställighetsförfarandet för ett beslut om kvarstad som meddelats i Finland samt för att översända de handlingar som behövs vid verkställigheten, på det sätt som avses i artikel 23.3 andra stycket, ifall det inte finns särskilda bestämmelser om saken. I propositionen föreslås det emellertid, av de orsaker som refereras nedan i avsnittet om de viktigaste förslagen, att ansvaret för översändandet av de handlingar som behövs vid verkställigheten i Finland ska anförtros den domstol som meddelat beslutet om kvarstad, dvs. Helsingfors tingsrätt.

Enligt *artikel 23.5* ska den behöriga myndigheten i verkställighetsmedlemsstaten vidta de åtgärder som krävs för att beslutet om kvarstad ska verkställas i enlighet med dess nationella rätt. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om den myndighet som är behörig att verkställa beslutet om kvarstad i enlighet med kapitel 3 (*artikel 50.1 f*).

Enligt 8 kap. i utsökningsbalken är utmätningssmannen den myndighet som är behörig att verkställa sådana säkringsåtgärder som avses i 7 kap. i rättegångsbalken. I propositionen föreslås det att utmätningssmannen också ska vara den myndighet som är behörig att verkställa ett europeiskt beslut om kvarstad på bankmedel. Det blir fråga om den ansvariga utmätningssman som avses i 3 kap. 13 § i utsökningsbalken. Ett beslut om kvarstad som ska verkställas i Finland och de handlingar som behövs vid verkställigheten ska emellertid kunna tillställas vilken utmätningssman som helst. Alternativt ska beslutet och de handlingar som behövs vid verkställigheten i Finland kunna tillställas Riksfogdeämbetet, som efter att ha tagit emot handlingarna ska vidarebefordra dem till utmätningssmannen för den faktiska verkställigheten.

Om ett beslut om kvarstad avser konton i fler än en bank, ska enligt *artikel 23.6* ett separat formulär för varje bank översändas till den behöriga myndigheten i respektive verkställighetsmedlemsstat, på det sätt som avses i artikel 19.4.

Genomförande av beslutet om kvarstad (artikel 24)

Den bank som för det konto som beslutet om kvarstad avser ska enligt *artikel 24.1* genomföra beslutet utan dröjsmål efter att den tagit emot beslutet eller ett motsvarande föreläggande enligt verkställighetsmedlemsstatens nationella rätt om att beslutet ska genomföras.

Förordningen innehåller emellertid inga bestämmelser om hur beslutet om kvarstad eller det motsvarande nationella föreläggandet ska tillställas banken. Förfarandet regleras därmed till denna del i den nationella lagstiftningen. Det förfarande som ska iakttas vid genomförandet av beslutet om kvarstad kräver även i övrigt kompletterande nationell lagstiftning. Kompletterande bestämmelser behövs självfallet om de situationer där Finland är verkställighetsmedlemsstat, dvs. då det bankkonto som beslutet om kvarstad avser förs i Finland.

När det gäller bankkonton i Finland ska, i enlighet med vad som framförts ovan, utmätningssmannen vara den behöriga verkställande myndigheten. I propositionen föreslås det att utmätningssmannen efter att ha mottagit handlingarna ska ge ett sådant motsvarande nationellt föreläggande om genomförande av beslutet om kvarstad som nämns i artikel 24.1. Banken ska således inte tillställas själva formuläret för beslutet om kvarstad. Avsikten är att förfarandet i så stor utsträckning som möjligt ska vara förenligt med verkställigheten av de säkringsåtgärder som föreskrivs i den nationella lagstiftningen.

För att genomföra beslutet om kvarstad ska banken enligt *artikel 24.2* antingen säkerställa att beloppet inte överförs eller tas ut från det konto som anges i beslutet (*led a*) eller, om det följer av nationell rätt, överföra beloppet till ett särskilt konto (*led b*). Enligt Finlands nationella lagstiftning är det möjligt att använda sig av vardera sättet för genomförande av beslutet om kvarstad. En säkringsåtgärd enligt 7 kap. i rättegångsbalken som riktas mot ett bankkonto kan genomföras t.ex. så att kontots användning hindras antingen delvis eller helt och hållet genom att en täckningsreservering som motsvarar det belopp som anges i beslutet om kvarstad eller ett uttagsförbud fastställs för kontot. Dessa metoder motsvarar det som bestäms i led a. Medlen kan också överföras till ett särskilt spärrkonto, vilket motsvarar det som bestäms i led b.

Transaktioner som pågår på bankkontot kan enligt artikel 24.2 påverka det slutliga belopp som ska beläggas med kvarstad. Dessutom har banken, under de förutsättningar som nämns i *artikel 24.3*, rätt att på begäran av gäldenären frigöra bankmedel som har belagts med kvarstad och överföra dem till fordringsägarens konto för att betala fordringsägarens fordran.

Om gäldenärens kontonummer inte anges i beslutet om kvarstad, ska banken eller någon annan enhet som är ansvarig för att verkställa beslutet om kvarstad identifiera vilket konto eller vilka konton gäldenären har i den bank som anges i beslutet om kvarstad (*artikel 24.4 första stycket*). Om det inte är möjligt att med säkerhet identifiera bankkontot, ska banken vända sig till informationsmyndigheten i verkställighetsmedlemsstaten för att få information om kontonumret. Detta förutsätter dock att det av beslutet om kvarstad i enlighet med artikel 19.2 framgår att kontonumret har inhämtats med stöd av en begäran enligt artikel 14. I övriga fall ska banken inte genomföra beslutet om kvarstad (*artikel 24.4 andra stycket*). Denna bestämmelse blir således tillämplig i det fall där fordringsägaren inte har uppgett gäldenärens kontonummer i sin ansökan om kvarstad.

I propositionen föreslås det i enlighet med vad som anförts ovan att utmätningsmannen, som ska vara verkställande myndighet i Finland, inte ska tillställa banken själva kvarstadsformuläret utan ge banken ett sådant motsvarande föreläggande som avses i artikel 24.1. Kvarstadsformuläret blir kvar hos utmätningsmannen, som därför också ska svara för den identifiering av kontot som avses i artikel 24.4 första stycket innan föreläggandet tillställs banken. Utmätningssmannen är således en i artikeln avsedd annan enhet som är ansvarig för verkställigheten.

I de fall som avses i artikel 24.4 första stycket ska utmätningsmannen sträva efter att identifiera kontot t.ex. genom att framställa en förfrågan till banken. Ifall identifieringen inte lyckas, ska det förfarande som anges i artikel 24.4 andra stycket iakttagas. I propositionen föreslås det att utmätningsmannen också ska vara den myndighet som är behörig att inhämta kontoinformation enligt artikel 14. I de fall som avses i artikel 24.4 andra stycket får utmätningsmannen således tillgång till den information som eventuellt har inhämtats med stöd av förfarandet enligt artikel 14.

I de fall där beslutet om kvarstad genomförs på det sätt som avses i artikel 24.2 a, dvs. genom att man säkerställer att det belopp som ska beläggas med kvarstad inte överförs eller tas ut från det konto som avses i beslutet om kvarstad, ska även bestämmelserna i *artikel 24.5, 24.6 och 24.8* beaktas. Enligt *artikel 24.5* påverkar genomförandet av beslutet inte de bankmedel på kontot eller kontona som överstiger beloppet i beslutet om kvarstad. Om bankmedlen på det eller de konton som avses i artikel 24.2 a vid tidpunkten för genomförande av beslutet om kvarstad däremot inte uppgår till det belopp som anges i beslutet, ska beslutet enligt *artikel 24.6* genomföras endast till det belopp som finns på bankkontot eller bankkontona. Beslutet om kvarstad kan således rikta sig bara mot de medel som finns på kontot vid den tidpunkt då beslutet meddelas, inte mot medel som senare deponeras på kontot.

Om bankmedlen på det eller de konton som avses i artikel 24.2 a är i en annan valuta än den som anges i beslutet om kvarstad, ska banken räkna om beloppet till den valuta som bankmedlen är i och genomföra beslutet till motsvarande belopp i denna valuta, på det sätt som närmare bestäms i *artikel 24.8*.

I *artikel 24.7* finns bestämmelser om den prioritetsordning som ska iakttagas då beslutet om kvarstad gäller flera bankkonton. Prioritetsordningen grundar sig på kontotyperna. Konton som förs bara i gäldenärens namn prioriteras framför konton som förs i flera personers namn, och sparkonton prioriteras framför avistakonton. Enligt principen om förordningens företräde åsidosätter denna bestämmelse sådana nationella bestämmelser som står i strid med den.

Förklaring om att bankmedel har belagts med kvarstad och bankens ansvar (artiklarna 25—26)

Banken eller någon annan enhet som är ansvarig för att verkställa beslutet om kvarstad ska ge en förklaring om att bankmedel har belagts med kvarstad, på det sätt som närmare framgår av *artikel 25*. Förklaringen ska ges på ett standardformulär, i regel före utgången av den tredje arbetsdagen efter genomförandet av beslutet om kvarstad och i varje fall senast före utgången av den åttonde arbetsdagen efter att beslutet om kvarstad genomförts (*artikel 25.1*). Med arbetsdagar avses enligt artikel 2.2 i förordningen om tidsfrister alla dagar utom helgdagar, söndagar och lördagar.

Förklaringen ska utan dröjsmål översändas till den domstol som meddelat beslutet om kvarstad och till fordringsägaren, på det sätt som anges i *artikel 24.2* och *24.3*. Vilket förfarande som ska iakttagas vid översändandet beror på i vilken medlemsstat beslutet om kvarstad har meddelats. Om beslutet om kvarstad har meddelats i verkställighetsmedlemsstaten, ska banken

RP 109/2016 rd

eller någon annan enhet som är ansvarig för att verkställa beslutet översända förklaringen till domstolen och fordringsägaren. Om beslutet om kvarstad däremot har meddelats i en annan medlemsstat än verkställighetsmedlemsstaten, ska förklaringen först översändas till den behöriga myndigheten i verkställighetsmedlemsstaten, om inte förklaringen har utfärdats av samma myndighet. Denna myndighet ska före utgången av den första arbetsdagen efter mottagandet eller utfärdandet av förklaringen översända förklaringen till domstolen och fordringsägaren.

Förklaringen ska både enligt artikel 24.2 och enligt artikel 24.3 översändas till domstolen i enlighet med artikel 29. Till fordringsägaren ska förklaringen däremot översändas med rekommenderat brev med mottagningsbevis eller med ett likvärdigt elektroniskt kommunikationsmedel.

I propositionen föreslås det att förklaringen om att bankmedel har belagts med kvarstad i Finland ska utfärdas av en i artikel 25 avsedd annan enhet som är ansvarig för att verkställa beslutet om kvarstad, dvs. av utmätningsmannen. För att detta ska vara möjligt förutsätts det att banken informerar utmätningsmannen om genomförandet av beslutet om kvarstad. Informationen ska ges så fort som möjligt efter att beslutet om kvarstad har genomförts, så att utmätningsmannen efter att ha fått informationen hinner ge förklaringen om att bankmedel har belagts med kvarstad inom den tidsfrist som anges i artikel 25.1. Banken kan sända informationen till utmätningsmannen i fri form, t.ex. via e-post.

Efter att ha utfärdat förklaringen ska utmätningsmannen sända den till domstolen och till fordringsägaren. Ifall beslutet om kvarstad har meddelats i Finland, ska förklaringen översändas i enlighet med artikel 25.2. Ifall beslutet om kvarstad däremot har meddelats i en annan medlemsstat, ska utmätningsmannen i enlighet med artikel 25.3 översända förklaringen före utgången av den första arbetsdagen efter att den utfärdats.

Utmätningsmannen ska översända förklaringen till domstolen i enlighet med artikel 29, dvs. på vilket lämpligt sätt som helst, förutsatt att innehållet i handlingen inte ändras och att handlingen är lättläst. Med beaktande av de strikta tidsfrister som föreskrivs i förordningen är det motiverat att använda elektroniska kommunikationsmedel. Ätminstone i Finland ska domstolen kunna tillställas förklaringen per e-post. Domstolen ska efter att ha mottagit förklaringen sända utmätningsmannen ett mottagningsbevis, på det sätt som närmare bestäms i artikel 29.2.

Till fordringsägaren ska förklaringen översändas med rekommenderat brev med mottagningsbevis eller med ett likvärdigt elektroniskt kommunikationsmedel. När det gäller elektroniska kommunikationsmedel finns det även skäl att beakta artiklarna 27 och 28, där det bestäms att fordringsägaren kan vara skyldig att vidta sådana åtgärder som avses i artiklarna inom den tidsfrist som inleds då fordringsägaren tagit emot förklaringen. En försummelse av att iakttä denna tidsfrist kan leda till att fordringsägaren åläggs skadeståndsskyldighet i enlighet med artikel 13.2 b och d. Av dessa orsaker ska förklaringen översändas till fordringsägaren på ett sådant sätt att det är möjligt att entydigt fastställa vilken dag förklaringen tagits emot.

Banken eller någon annan enhet som är ansvarig för att verkställa beslutet om kvarstad ska enligt *artikel 25.4* på begäran av gäldenären låta gäldenären ta del av beslutet om kvarstad. Banken eller enheten får göra detta också utan en särskild begäran.

I Finland är det utmätningsmannen som är skyldig att låta gäldenären ta del av beslutet om kvarstad. Banken ska vid behov anvisa en gäldenär som framställt en begäran enligt artikel 25.4 att ta kontakt med utmätningsmannen. Utmätningsmannen har däremot inte någon skyldighet att på eget initiativ underrätta gäldenären om saken.

Bankens ansvar vid underlåtenhet att fullgöra sina skyldigheter enligt förordningen fastställs enligt *artikel 26* i enlighet med verkställighetsmedlemsstatens nationella rätt.

Fordringsägarens skyldighet att ansöka om frigörande av överskjutande belopp (artikel 27)

Om genomförandet av beslutet om kvarstad leder till att medel på gäldenärens bankkonto beläggs med kvarstad till ett större belopp än vad som nämns i beslutet, är fordringsägaren under de förutsättningar som anges i *artikel 27* skyldig att ansöka om frigörande av det överskjutande beloppet. En ansökan om frigörande ska enligt *artikel 27.1* göras om beslutet om kvarstad omfattar flera bankkonton eller har meddelats efter att en likvärdig nationell säkringsåtgärd har genomförts mot samma gäldenär för att säkra samma fordran. I dessa fall ska fordringsägaren enligt *artikel 27.2*, före utgången av den tredje arbetsdagen efter att ha tagit emot förklaringen om att bankmedel har belagts med kvarstad, lämna in en ansökan om frigörande av överskjutande belopp till den behöriga myndigheten i verkställighetsmedlemsstaten. Ansökan ska göras med användning av ett standardformulär. Den nämnda myndigheten ska, efter att ha tagit emot ansökan, utan dröjsmål förelägga banken att frigöra det överskjutande beloppet.

I propositionen föreslås det att en sådan ansökan som avses i artikel 27 i Finland ska sändas till den utmättningsman som gett förklaringen om att bankmedel har belagts med kvarstad eller alternativt till Riksfogdeämbetet, som ska sända ansökan vidare till den nämnda utmättningsmannen. Därefter ska utmättningsmannen förelägga banken att frigöra det överskjutande beloppet i enlighet med artikel 27.2 andra stycket. Ifall beslutet om kvarstad har genomförts i enlighet med artikel 24.2 b, dvs. genom att de medel som ska beläggas med kvarstad har överförts till ett spärrkonto som utmättningsmannen förfogar över, ska utmättningsmannen själv fatta beslut om att medlen ska överföras tillbaka till gäldenärens konto.

Myndigheten i verkställighetsmedlemsstaten kan med stöd av nationell lagstiftning också vara skyldig att på eget initiativ initiera frigörandet av överskjutande belopp då det är fråga om konton som förs på medlemsstatens territorium (*artikel 27.3*). I Finland är det till denna del möjligt att tillämpa bestämmelserna om självrättelse i 10 kap. i utskönningsbalken.

Delgivning av gäldenären (artikel 28)

Enligt vad som framförts ovan meddelas beslutet om kvarstad enligt *ex parte*-förfarandet, som innebär att gäldenären inte blir hörd eller på något annat sätt underrättas om ansökan om kvarstad förrän beslutet har meddelats. Som motvikt till detta har man strävat efter att ge gäldenären möjlighet att använda sig av de rättsmedel som avses i kapitel 4 genast efter att beslutet har genomförts. Därför krävs det att beslutet om kvarstad och alla handlingar som hänför sig till beslutet delges gäldenären omgående efter genomförandet av beslutet (skälen 30 och 31 i ingressen).

Närmare bestämmelser om delgivning finns i *artikel 28*. Gäldenären ska enligt *artikel 28.1* delges beslutet om kvarstad och övriga i artikel 28.5 avsedda handlingar som hänför sig till beslutet, åtföljda av en eventuell översättning eller translitterering, samt den förklaring om att medel har belagts med kvarstad som avses i artikel 25.

Vilket förfarande som ska iaktas vid delgivningen beror på var gäldenären har hemvist. Om gäldenären har hemvist i ursprungsmedlemsstaten ska delgivningen ske i enlighet med den medlemsstatens nationella rätt. I detta fall ska antingen den domstol som meddelat beslutet om

kvarstad eller fordringsägaren, beroende på vilken av dem som enligt den nationella lagstiftningen är ansvarig för att inleda delgivningen i ursprungsmedlemsstaten, inleda delgivningen före utgången av den tredje arbetsdagen efter dagen för mottagandet av förklaringen om att bankmedel har belagts med kvarstad (*artikel 28.2*).

Om gäldenären däremot har hemvist i någon annan medlemsstat än ursprungsmedlemsstaten ska antingen domstolen eller fordringsägaren, beroende på ursprungsmedlemsstatens nationella lagstiftning, inom motsvarande tidsfrist på tre arbetsdagar översända de handlingar som ska delges till den behöriga myndigheten i den medlemsstat där gäldenären har hemvist. Därefter ska myndigheten delge gäldenären handlingarna i enlighet med den nationella lagstiftningen i denna medlemsstat. Den behöriga myndigheten ska underrätta domstolen eller fordringsägaren, beroende på vem som översände handlingarna för delgivning, om resultatet av delgivningen (*artikel 28.3 första och tredje stycket*).

I de fall som avses i *artikel 28.3 andra stycket* ska de handlingar som ska delges översändas till verkställighetsmedlemsstaten redan i ett tidigare skede. Om den medlemsstat där gäldenären har hemvist är den enda verkställighetsmedlemsstaten, dvs. om beslutet om kvarstad inte avser konton någon annanstans än i den nämnda medlemsstaten, ska de handlingar som ska delges översändas till den behöriga myndigheten i den medlemsstaten samtidigt som beslutet om kvarstad översänds i enlighet med *artikel 23.3*. Därefter förblir de handlingar som ska delges hos myndigheten under den tid verkställigheten av beslutet om kvarstad pågår. Den behöriga myndigheten ska inleda delgivningen före utgången av den tredje arbetsdagen efter dagen för mottagandet av förklaringen om att bankmedel har belagts med kvarstad.

Finland ska med stöd av *artikel 50.1 e* och *artikel 14.4* underrätta kommissionen om den myndighet som är behörig att delge beslutet om kvarstad och andra handlingar i enlighet med *artikel 28.3*.

I Finlands nationella lagstiftning finns det inte några allmänna bestämmelser om delgivning av domar och beslut. Exempelvis när det gäller tingsrättens dom bestäms det att parterna som expedition ges en kopia av domen, som ska finnas tillgänglig för parterna i tingsrättens kansli inom två veckor eller 30 dagar från den dag då domen avkunnades eller meddelades (24 kap. 13 § rättegångsbalken). När det gäller hovrättens avgörande sänds ett exemplar av avgörandet till alla som fört talan i hovrätten (24 kap. 18 § 1 mom. i rättegångsbalken). Därutöver finns det bestämmelser om delgivning av domar och beslut i särskilda fall, t.ex. då det är fråga om en tredskodom (12 kap. 14 § i rättegångsbalken).

Av de orsaker som nämnts ovan kräver bestämmelserna om delgivning av beslut om kvarstad i *artikel 28* kompletterande nationell lagstiftning. Kompletterande bestämmelser behövs för det första om huruvida det är den domstol som meddelat beslutet om kvarstad eller fordringsägaren som i enlighet med *artikel 28.2* och *28.3* ska ansvara för inledandet av delgivningen av ett beslut om kvarstad som meddelats i Finland. Av de orsaker som framförs nedan i avsnittet om de viktigaste förslagen föreslås det att domstolen ska ansvara för detta. För det andra behövs kompletterande bestämmelser om hur delgivningen ska ske då gäldenären har hemvist i Finland. Till denna del behövs bestämmelser både om vilken myndighet som ska vara behörig att sköta delgivningen och om delgivningssätten. I propositionen föreslås det att antingen utmätningssmannen eller Helsingfors tingsrätt ska vara behörig myndighet, beroende på om något av de konton som beslutet om kvarstad avser finns i Finland eller inte. Delgivningen ska ske bevisligen, i enlighet med utskottsbalkens eller rättegångsbalkens bestämmelser.

Om gäldenären har hemvist i en tredjestat, ska delgivningen enligt *artikel 28.4* ske i enlighet med de bestämmelser om internationell delgivning som gäller i ursprungsmedlemsstaten. I Finland finns en allmän bestämmelse om internationell delgivning i 11 kap. 8 § i rättegångs-

balken. Om den som ska ta emot en delgivning vistas utomlands och hans eller hennes adress är känd, ska domstolen enligt denna paragraf, om inte delgivningen har anförtratts en part, se till att de handlingar som ska delges sänds på det sätt som föreskrivs särskilt eller som har avtalats med staten i fråga. Domstolen ska meddela vilken dag delgivningen senast ska ske eller delgivningskvittot senast ska återsändas till domstolen. Behovet av kompletterande bestämmelser är således till denna del beroende av om man för förordningens del önskar göra avsteg från den nämnda allmänna bestämmelsen. I propositionen föreslås det att domstolen ska svara för delgivningen också i de fall som avses i artikel 28.4. Det ska därmed inte vara möjligt att anförto en part delgivningen.

De handlingar som ska delges gäldenären nämns i *artikel 28.5*. Handlingarna ska vid behov åtföljas av en översättning eller translitterering i enlighet med artikel 49.1. Enligt skäl 33 i ingressen fastställs det i den nationella lagstiftningen vem som ska tillhandahålla de översättningar som krävs enligt förordningen och vem som ska stå för kostnaderna för översättningarna. När det gäller ett beslut om kvarstad som meddelats i Finland är det enligt de bestämmelser som ska iakttas i samband med tvistemål fordringsägaren som ska tillhandahålla översättningarna och därmed också stå för översättningskostnaderna. De flerspråkiga standardformulär som används vid förfarandet minskar emellertid behovet av sådana översättningar som fordringsägaren ska tillhandahålla.

Ifall beslutet om kvarstad berör fler än en bank, ska endast den första förklaringen enligt artikel 25 om att bankmedel har belagts med kvarstad delges gäldenären i enlighet med artikel 28 (*artikel 28.6*). Gäldenären ska dock utan dröjsmål underrättas om eventuella påföljande förklaringar.

Översändande av handlingar (artikel 29)

Översändandet av handlingar kan enligt *artikel 29.1* ske på lämpligt sätt, förutsatt att innehållet i den mottagna handlingen är riktigt och att det adekvat återger innehållet i den översända handlingen samt att all information i handlingen är lättläst. Den domstol eller myndighet som tagit emot handlingarna i enlighet med artikel 29.1 ska enligt *artikel 29.2* senast i slutet av den arbetsdag som följer på dagen för mottagandet sända ett mottagningsbevis som upprättats på ett standardformulär till den aktör som översände handlingarna.

Kvarstad på bankmedel på gemensamma bankkonton och förvaltarbankkonton (artikel 30)

Bankmedel på sådana gemensamma bankkonton och förvaltarbankkonton som definieras i *artikel 30* kan beläggas med kvarstad enligt förordningen endast i den omfattning det är möjligt enligt verkställighetsmedlemsstatens rätt. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om i vilken utsträckning bankmedel på gemensamma bankkonton och förvaltarbankkonton kan beläggas med kvarstad enligt nationell rätt (artikel 50.1 g).

När medel på konton i Finland ska beläggas med kvarstad är det möjligt att i de fall som avses i artikel 30 tillämpa åtminstone 4 kap. 11 § i utskökningsbalken, där det bestäms att lös egendom som är i gäldenärens och en utomstående gemensamma besittning anses tillhöra dem till lika stora delar, om inte en utomstående visar eller det annars framgår att egendomen helt eller till en större del tillhör honom eller henne. Därmed anses t.ex. i princip hälften av medlen på ett bankkonto som är gemensamt för gäldenären och en annan person tillhöra gäldenären, varvid beslutet om kvarstad kan rikta sig mot den nämnda halvan, eventuellt minskad med det be-

lopp som enligt 4 kap. 21 § 1 mom. 6 punkten i utsökningsbalken ska undantas från utmätning.

Belopp som är undantagna från att beläggas med kvarstad (artikel 31)

De belopp som är undantagna från utmätning enligt verkställighetsmedlemsstatens nationella rätt ska med stöd av *artikel 31.1* vara undantagna från att beläggas med kvarstad enligt förordningen. Beroende på vad som bestäms i den nationella lagstiftningen ska undantagandet ske antingen på initiativ av den myndighet som ansvarar för att undanta beloppen (*artikel 31.2*) eller efter ansökan från gäldenären (*artikel 31.3*). I det sist nämnda fallet ska gäldenären göra en sådan ansökan om begränsning av verkställigheten av beslutet om kvarstad som avses i artikel 34.1 a. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om de tillämpliga reglerna om belopp som enligt nationell rätt är undantagna från utmätning (artikel 50.1 h).

Av gäldenärens penningmedel eller övriga motsvarande egendom ska, då gäldenären är en fysisk person, enligt 4 kap. 21 § 6 punkten i utsökningsbalken ett belopp som motsvarar en och en halv gång det skyddade beloppet enligt 48 § för en månad undantas från utmätningen, om gäldenären inte har annan motsvarande inkomst. Det nämnda beloppet ska således undantas från utmätningen utan att gäldenären begär det, vilket innebär att den utmätningsman som svarar för beläggandet av bankmedlen med kvarstad på eget initiativ enligt artikel 31.2 ska undanta det aktuella beloppet från att beläggas med kvarstad. Om gäldenären emellertid anser att det undantagna beloppet inte fastställts korrekt, kan gäldenären ansöka om begränsning av verkställigheten på det sätt som bestäms i artikel 34.1 a.

Rangordning av beslut om kvarstad (artikel 32)

Beslut om kvarstad ska enligt artikel 32 rangordnas på samma sätt som motsvarande nationella beslut i verkställighetsmedlemsstaten. Medlemsstaterna ska enligt artikel 50.1 k underrätta kommissionen om huruvida någon rang tilldelas likvärdiga nationella beslut enligt nationell rätt.

I Finland finns det i 4 kap. 43 § i utsökningsbalken en bestämmelse som är av betydelse med tanke på artikel 32. I den nämnda paragrafen bestäms det att utmätning inte hindras av kvarstad eller någon annan säkringsåtgärd som har verkställts. I lagens förarbeten har det konstaterats att en säkringsåtgärd ger skydd i förhållande till gäldenären, men inte medför någon fördel i förhållande till konkurrerande fordringsägare. Vilken typ av säkringsåtgärd det är fråga om saknar betydelse (RP 13/2005 rd, s. 75). I den nationella lagstiftningen ges säkringsåtgärder således inte företräde i förhållande till utmätning. En säkringsåtgärd som riktar sig mot viss egendom kan emellertid med stöd av 4 kap. 25 § i utsökningsbalken utgöra en grund för avvikelser från utmätningsordningen. Enligt 1 mom. 3 punkten i den nämnda paragrafen är det möjligt att avvika från utmätningsordningen bl.a. om sökandens fordran därmed kan betalas utan att en annan borgenärs möjlighet att få betalning försämras. Det faktum att en del av gäldenärens egendom är belagd med kvarstad för en annan borgenärs fordran berättigar enligt lagens förarbeten till avvikelser från utmätningsordningen (RP 13/2005 rd, s. 59).

2.4 Rättsmedel (kapitel 4)

Rättsmedel för gäldenären mot beslutet om kvarstad (artikel 33)

Gäldenären har enligt *artikel 33* rätt att bestrida ett europeiskt beslut om kvarstad på bankmedel både på materiella och på processuella grunder. Gäldenären kan enligt *artikel 33.1* hos den behöriga domstolen i ursprungsmedlemsstaten ansöka om att beslutet om kvarstad ska upphävas eller ändras, om a) förutsättningarna eller kraven i förordningen inte har uppfyllts, b) de handlingar som räknas upp i artikel 28 inte har delgetts gäldenären inom 14 dagar efter att bankmedlen på kontot belagts med kvarstad, c) de handlingar som delgetts gäldenären inte uppfyller de språkkrav som anges i artikel 49.1, d) ett eventuellt överskjutande belopp inte har frigjorts i enlighet med artikel 27, e) den fordran som fordringsägaren strävar efter att säkra med stöd av beslutet om kvarstad helt eller delvis har betalats, f) fordringsägarens fordran har ogillats i den dom som meddelats i ärendet i sak, eller g) den dom som meddelats i ärendet i sak eller någon annan verkställighetshandling har upphävts eller ogiltigförklarats.

Om gäldenären ansöker om rättsmedel enligt artikel 33.1 b eller c, har fordringsägaren möjlighet att avhjälpa bristerna i delgivningen eller tillhandahålla gäldenären översättningarna inom 14 dagar efter det att fordringsägaren informerats om gäldenärens ansökan. Närmare bestämmelser om förfarandet finns i *artikel 33.3* och *33.4*.

Gäldenären kan enligt *artikel 33.2* hos domstolen i ursprungsmedlemsstaten ansöka om att ett beslut om ställande av säkerhet enligt artikel 12 omprövas på den grunden att förutsättningarna eller kraven i den artikeln inte har uppfyllts. Domstolen kan med stöd av en sådan ansökan förordna att fordringsägaren ska ställa säkerhet eller ytterligare säkerhet.

Medlemsstaterna ska enligt artikel 50.1 l underrätta kommissionen om den domstol som är behörig att pröva en ansökan om rättsmedel enligt artikel 33.1. I propositionen föreslås det att behörigheten att pröva en ansökan om något av de rättsmedel som nämns i artikel 33, i likhet med behörigheten att meddela beslut om kvarstad, ska anförtros Helsingfors tingsrätt. En bestämmelse om saken ska tas in i den lag som är avsedd att komplettera förordningen.

Rättsmedel för gäldenären mot verkställighet av beslutet om kvarstad (artikel 34)

I *artikel 34* finns bestämmelser om gäldenärens rättsmedel mot verkställigheten av beslutet om kvarstad. Enligt denna artikel kan gäldenären ansöka om att verkställigheten av beslutet om kvarstad ska begränsas eller avbrytas. Ansökan ska lämnas till den behöriga domstolen i verkställighetsmedlemsstaten eller, om det följer av nationell rätt, till den verkställande myndigheten i verkställighetsmedlemsstaten.

En grund för begränsning av verkställigheten kan utgöras av att vissa bankmedel ska undantas från utmätning i enlighet med artikel 31 (*artikel 34.1 a*). Såsom det konstaterats ovan, beaktar myndigheten i enlighet med artikel 31.2 på eget initiativ de belopp som ska undantas från utmätning i Finland. Gäldenären kan således ansöka om begränsning av verkställigheten ifall det belopp som med stöd av 4 kap. 21 § 1 mom. 6 punkten i utsökningsbalken ska undantas från utmätning inte alls har beaktats eller inte har beaktats korrekt i samband med verkställigheten av beslutet om kvarstad.

Verkställigheten ska avbrytas om det konto på vilket bankmedel är belagda med kvarstad inte omfattas av förordningens tillämpningsområde enligt artikel 2.3 och 2.4 (*artikel 34.1 b i*).

Detta gäller bl.a. bankkonton som enligt lagstiftningen i den stat där kontot förs inte får bli föremål för utmätning, samt konton i centralbankerna. Verkställigheten ska avbrytas också om verkställighetsmedlemsstaten vägrat verkställa den dom som meddelats i ärendet i sak eller någon annan verkställighetshandling (*led ii*), verkställbarheten för domen har vilandeförklarats i ursprungsmedlemsstaten (*led iii*), eller det som bestäms i artikel 33.1 b, c, d, e, f eller g gäller (*led iv*). Den sist nämnda grunden för avbrytande av verkställigheten gör det således möjligt att återropa de rättsmedel som avses i artikel 33.1 b, c, d, e, f och g förutom i ursprungsmedlemsstaten även i verkställighetsmedlemsstaten.

Dessutom ska verkställigheten avbrytas om beslutet uppenbart strider mot grunderna för rättsordningen i verkställighetsmedlemsstaten (*artikel 34.2*). En ansökan om detta rättsmedel kan dock lämnas bara till domstolen, inte till den verkställande myndigheten.

Medlemsstaterna ska enligt artikel 50.1 1 underrätta kommissionen om den domstol eller verkställande myndighet som är behörig att pröva en ansökan om rättsmedel enligt artikel 34.1 eller 34.2. I propositionen föreslås det att utmätningsmannen, dvs. den verkställande myndigheten, i Finland ska vara behörig att pröva en ansökan om något av de rättsmedel som avses i artikel 34.1. Det naturligaste valet är att det blir fråga om samma utmätningsman som belagt medlen på gäldenärens konto med kvarstad. Den domstol som är behörig att fatta beslut om rättsmedel enligt artikel 34.2 är Helsingfors tingsrätt.

Andra rättsmedel för gäldenären och fordringsägaren (artikel 35)

I *artikel 35* finns bestämmelser om andra rättsmedel som gäldenären och fordringsägaren har tillgång till. Gäldenären eller fordringsägaren får hos den domstol som meddelat beslutet om kvarstad ansöka om att beslutet ska ändras eller upphävas, om de omständigheter som låg till grund för beslutet när det meddelades har ändrats (*artikel 35.1*). Domstolen i fråga får också på eget initiativ ändra eller upphäva beslutet på grund av ändrade omständigheter, om ursprungsmedlemsstatens nationella rätt tillåter det (*artikel 35.2*).

I Finland är det enligt propositionen Helsingfors tingsrätt som meddelar beslut om kvarstad, och som därmed är behörig att också fatta beslut om de rättsmedel som avses i artikel 35.1. En tvistemålsprocess inleds enligt Finlands lagstiftning av en part i målet. Enligt Finlands nationella rätt är det således inte möjligt för domstolen att på eget initiativ ändra eller upphäva sitt beslut på grund av att omständigheterna har ändrats. Artikel 35.2 blir därmed inte tillämplig på beslut om kvarstad som meddelats i Finland.

Om gäldenären och fordringsägaren har kommit överens om att fordran ska regleras, får de gemensamt hos den domstol som meddelat beslutet om kvarstad ansöka om att beslutet ska upphävas eller ändras, eller hos domstolen eller den verkställande myndigheten i verkställighetsmedlemsstaten ansöka om att verkställigheten av beslutet om kvarstad ska avbrytas eller begränsas (*artikel 35.3*). I propositionen föreslås det att behörigheten att avbryta eller begränsa verkställigheten av beslutet om kvarstad på den grund som avses i artikel 35.3 ska anförtros utmätningsmannen i de fall där Finland är verkställighetsmedlemsstat, på samma sätt som när det gäller de rättsmedel som avses i artikel 34.1.

Fordringsägaren får enligt *artikel 35.4* ansöka hos domstolen eller den verkställande myndigheten i verkställighetsmedlemsstaten om att verkställigheten av beslutet om kvarstad ska ändras för att anpassa det belopp som ska undantas enligt artikel 31. Ansökan kan grunda sig på att gäldenären har konton i flera medlemsstater, och undantag för andra kontons del redan har tillämpats till ett tillräckligt högt belopp.

I propositionen föreslås det att beslutet om det rättsmedel som avses i artikel 35.4 ska fattas av utmätningssmannen. En anpassning av det belopp som ska undantas förutsätter att de belopp som undantagits i de andra medlemsstaterna motsvarar minst det belopp som ska undantas från utmätning enligt 4 kap. 21 § 1 mom. 6 punkten i utsökningsbalken. Det är således inte motiverat att anpassa det belopp som ska undantas om det sammanlagda undantagna beloppet till följd av anpassningen skulle bli lägre än de belopp som avses i den nämnda bestämmelsen i utsökningsbalken.

Förfarandet för rättsmedel och överklagande (artiklarna 36—37)

I *artikel 36* finns bestämmelser om förfarandet vid användningen av de rättsmedel som nämns ovan. En ansökan om rättsmedel enligt artiklarna 33—35 ska enligt *artikel 36.1* ges in på formuläret för rättsmedel och lämnas in i enlighet med lagstiftningen i den medlemsstat där ansökan ges in. Ansökan får göras när som helst, vilket innebär att det inte kan uppställas någon tidsfrist för inlämnandet av den.

Motparten ska underrättas om ansökan (*artikel 36.2*) och vardera parten ska ges möjlighet att yttra sig om ansökan, utom då det är fråga om en ansökan enligt *artikel 34.1 a* eller *35.3 (artikel 36.3)*. Beslutet ska meddelas utan dröjsmål och senast 21 dagar efter det att domstolen eller den verkställande myndigheten har fått all information som är nödvändig för att pröva ansökan. Dessutom bestäms det att parterna ska underrättas om beslutet (*artikel 36.4*). Närmare bestämmelser om verkställbarheten av ett beslut om rättsmedel och om det förfarande som ska iakttas vid verkställigheten finns i *artikel 36.5*.

På det förfarande som ska iakttas då rättsmedel söks i Finland får nationella bestämmelser om förfarandet enligt *artikel 46.1* tillämpas i kompletterande syfte. När det gäller sådana rättsmedel som söks hos domstolen blir således rättegångsbalkens bestämmelser om förfarandet i samband med säkringsåtgärder tillämpliga och när det gäller sådana rättsmedel som söks hos utmätningssmannen blir motsvarande bestämmelser i utsökningsbalken tillämpliga, till den del de inte står i strid med förordningen. I detta sammanhang ska man ta hänsyn till att gäldenären första gången blir hörd vid förfarandet då han eller hon ansöker om rättsmedel. Detta kan jämföras med den situation där domstolen enligt 7 kap. 5 § 2 mom. i rättegångsbalken meddelar ett interimistiskt beslut om en nationell säkringsåtgärd och ger motparten tillfälle att bli hörd först därefter. I samband med en ansökan om rättsmedel är det således snarare fråga om hörande i första instans än om överklagande.

Motparten kan i enlighet med delgivningsbestämmelserna i 11 kap. i rättegångsbalken underrättas om en ansökan om rättsmedel som lämnats in till domstolen och ges tillfälle att framföra sin ståndpunkt genom en uppmaning att bemöta ansökan inom en bestämd tid. Parterna kan underrättas om beslutet genom att de i enlighet med 24 kap. 8 § 3 mom. i rättegångsbalken på förhand tillsänds en underrättelse om vilken dag beslutet kommer att meddelas. När det gäller en ansökan som lämnats in till utmätningssmannen ska man på motsvarande sätt i kompletterande syfte kunna tillämpa utsökningsbalkens bestämmelser om hörande (3 kap. 32 § i utsökningsbalken), delgivning (37—42 §) och meddelanden (36 §). Sådana bestämmelser om förfarandet som däremot ska tillämpas direkt med stöd av förordningen och som åsidosätter de nationella bestämmelserna utgörs t.ex. av bestämmelsen om att en ansökan om rättsmedel ska kunna lämnas in när som helst och om att beslutet ska fattas senast 21 dagar efter att all nödvändig information har erhållits.

Enligt *artikel 37* får båda parterna överklaga ett beslut som meddelats i enlighet med *artikel 33*, *34* eller *35*. Överklagandet ska ges in på formuläret för överklaganden. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om den domstol till vilken överklagandet ska ges in och om den

tidsfrist inom vilken överklagandet enligt nationell rätt ska ges in samt när tidsfristen börjar löpa (*artikel 50.1 m*).

Artikel 37, som berör överklagande, innehåller inga bestämmelser om det förfarande som ska iaktas i samband med överklagandet, utöver kravet på att standardformuläret ska användas. Förfarandet fastställs således i enlighet med artikel 46.1 i huvudsak med stöd av den nationella lagstiftningen i den stat där prövningen sker.

När det gäller sådana rättsmedel som söks hos domstolen föreslås det, i enlighet med vad som anförts ovan, att behörigheten att fatta beslut om dem ska koncentreras till Helsingfors tingsrätt. Detta innebär att besluten i fråga ska överklagas hos Helsingfors hovrätt. Vid överklagandet kan bestämmelserna i 25, 25 a och 26 kap. i rättegångsbalken tillämpas i kompletterande syfte.

Ifall beslutet om rättsmedel har fattats av utmätningssmannen, är det möjligt att vid överklagandet i kompletterande syfte tillämpa bestämmelserna om utsökningsbesvär i 11 kap. i utsökningsbalken. Utsökningsbesvär handläggs av de tingsrätter som nämns i 11 kap. 2 § 2 mom. i utsökningsbalken, vars domkretsar i utsökningsbesvärsärenden har fastställts genom förordning av statsrådet. I propositionen föreslås det att utmätningssmannens beslut om rättsmedel enligt förordningen ska kunna överklagas hos de tingsrätter som handlägger utsökningsbesvär.

Gäldenärens rätt att ställa säkerhet istället för kvarstad (artikel 38)

Utöver de ovan nämnda rättsmedlen har gäldenären rätt att ställa säkerhet istället för kvarstad, på det sätt som närmare bestäms i *artikel 38*. Gäldenären kan antingen ansöka om att den domstol som meddelat beslutet om kvarstad ska frigöra bankmedlen (*artikel 38.1 a*) eller om att domstolen eller den verkställande myndigheten i verkställighetsmedlemsstaten ska avbryta verkställigheten av beslutet om kvarstad (*artikel 38.1 b*). En förutsättning är i vardera fallet att gäldenären ställer en säkerhet som motsvarar det belopp som anges i beslutet om kvarstad eller någon alternativ form av säkerhet som är godtagbar enligt nationell rätt och vars värde åtminstone motsvarar det nämnda beloppet. En alternativ säkerhet kan enligt skäl 35 i ingressen bestå t.ex. av en bankgaranti eller ett hypotek. Fordringsägaren ska i enlighet med nationell rätt underrättas om ställandet av säkerhet (*artikel 38.2*).

Såsom det konstaterats ovan skiljer sig artikel 12, som gäller den säkerhet som krävs av fordringsägaren, i vissa avseenden från de nationella bestämmelserna om ställande av säkerhet och kräver därmed kompletterande lagstiftning. Det är motiverat att det förfarande som iaktas då det krävs att fordringsägaren ska ställa säkerhet i mån av möjlighet tillämpas också då gäldenären ställer säkerhet.

Enligt artikel 38.1 a är det den domstol som meddelat beslutet om kvarstad som har rätt att fatta beslut om att medel som belagts med kvarstad ska frigöras mot säkerhet. När det gäller beslut om kvarstad som meddelats i Finland tillkommer beslutanderätten således Helsingfors tingsrätt. I propositionen föreslås det att säkerheten i dessa fall, i likhet med den säkerhet som fordringsägaren ställer med stöd av artikel 12, ska överlämnas till utmätningssmannen, som ska meddela domstolen om saken när säkerheten har ställts och samtidigt ta ställning till säkerhetens godtagbarhet och tillräcklighet.

Medlemsstaterna har enligt artikel 38.1 b möjlighet att välja om det är domstolen eller den verkställande myndigheten som ska fatta beslut om avbrytande av verkställigheten mot en säkerhet som gäldenären ställer. I propositionen föreslås det att beslutanderätten i Finland ska

tillkomma utmätningsmannen, dvs. den verkställande myndigheten. Detta är motiverat, eftersom utmätningsmannen enligt den föreslagna lagen ska vara behörig myndighet också när det gäller att fatta beslut om de rättsmedel som avses i artiklarna 34.1, 35.3 och 35.4, vilka berör verkställigheten av beslutet om kvarstad.

Tredje mans rättigheter (artikel 39)

I *artikel 39* finns bestämmelser om tredje mans rättigheter. Tredje mans rätt att invända mot ett beslut om kvarstad regleras i ursprungsmedlemsstatens nationella lagstiftning, och det är i princip domstolarna i ursprungsmedlemsstaten som är behöriga att pröva en talan om saken. Tredje mans rätt att invända mot verkställigheten av ett beslut om kvarstad regleras å sin sida i verkställighetsmedlemsstatens nationella lagstiftning, och det är i princip domstolarna i verkställighetsmedlemsstaten som är behöriga att pröva en talan. Det är emellertid möjligt att reglera behörigheten på annat sätt i unionsrätten eller i nationell rätt.

Bestämmelserna om tredje mans rätt blir tillämpliga t.ex. i de fall där en tredje part anser att medel som belagts med kvarstad tillhör honom eller henne och inte gäldenären. Denna part kan invända antingen mot att beslutet om kvarstad meddelats eller mot verkställigheten av det, på det sätt som bestäms i den tillämpliga nationella lagstiftningen.

På tredje mans rätt att invända mot ett beslut om kvarstad är det enligt artikel 39.1 i princip möjligt att tillämpa bestämmelserna om intervention i 18 kap. 8—10 § i rättegångsbalken. Om någon som inte är part i rättegången hävdar att saken gäller hans eller hennes rätt och visar sannolika skäl för sitt påstående, får han eller hon enligt den nämnda 8 § som intervenient delta i rättegången på endera partens sida. För att en tredje part ska kunna delta i rättegången i egenskap av intervenient förutsätts det således att det finns ett anhängigt mål mellan parterna (en s.k. processuell förutsättning för intervention). Intervention på underrättsnivå är inte längre möjlig efter att tingsrätten har meddelat sitt avgörande i målet.

Beslutet om kvarstad meddelas enligt *ex parte*-förfarandet, där varken gäldenären eller utomstående underrättas om ansökan om kvarstad förrän beslutet har meddelats och medlen belagts med kvarstad. En tredje part får således sannolikt kännedom om fordringsägarens ansökan först i det skede då medlen redan har belagts med kvarstad. För att en tredje part ska ha möjlighet att i egenskap av intervenient framställa en invändning mot beslutet om kvarstad förutsätts det därmed i praktiken att gäldenären åberopar ett sådant rättsmedel som avses i kapitel 4 i förordningen. Annars avslutas nämligen domstolsförfarandet i och med att beslutet om kvarstad meddelas, varefter det inte längre pågår någon rättegång som en tredje part i egenskap av intervenient skulle kunna delta i.

På tredje mans rätt att invända mot verkställigheten av ett beslut om kvarstad i Finland är det enligt artikel 39.2 möjligt att tillämpa bestämmelserna i 11 kap. i utsökningsbalken. En invändning framställs genom utsökningsbesvär. Vilken domstol som är behörig att behandla utsökningsbesvaren bestäms enligt 11 kap. 2 § i utsökningsbalken. I ostridiga fall kan utmätningsmannen avgöra ärendet genom självrättelse enligt 11 kap. 12 §.

2.5 Allmänna bestämmelser (kapitel 5)

Enligt *artikel 40* får legalisering eller något annat liknande förfarande inte krävas inom ramen för förordningen.

I *artikel 41* finns bestämmelser om juridisk representation. Enligt denna artikel är det inte obligatoriskt att företrädas av en advokat eller ett annat juridiskt biträde vid förfarandet för att få ett beslut om kvarstad. Detsamma gäller i princip de rättsmedel som avses i kapitel 4 i förordningen, men till denna del kan saken regleras på annat sätt i nationell rätt.

Enligt 15 kap. 1 § i rättegångsbalken och 3 kap. 10 § i utsökningsbalken råder det inte tvång att anlita ombud i Finland. Ifall en part emellertid vill anlita ett rättegångsombud eller rättegångsbiträde i ett kvarstadsärende som behandlas vid domstolen, ska ombudet eller biträdet uppfylla de behörighetskrav som anges i 15 kap. 2 § i rättegångsbalken.

I *artikel 42* finns bestämmelser om domstolsavgifter. Enligt denna artikel får domstolsavgifterna för förfarandet för beslut om kvarstad och för förfarandet för rättsmedel inte vara högre än avgifterna för ett likvärdigt nationellt beslut eller ett rättsmedel mot ett sådant nationellt beslut. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om domstolsavgifterna (*artikel 50.1 n*).

Lagen om domstolsavgifter (1455/2015) innehåller bestämmelser om de avgifter som tas ut för behandlingen av ett mål eller ärende vid en domstol. Som nationell motsvarighet till det europeiska beslutet om kvarstad kan man i Finland betrakta sådan kvarstad för fordran som avses i 7 kap. 1 § i rättegångsbalken och som i likhet med det europeiska beslutet om kvarstad kan riktas mot medel som finns på ett bankkonto. Med beaktande av skillnaderna mellan förfarandena, såsom förutsättningarna för meddelande av ett europeiskt beslut om kvarstad och domstolens skyldighet att fatta beslut om den säkerhet som fordringsägaren ska ställa, kommer dock behandlingen av en ansökan om ett europeiskt beslut om kvarstad sannolikt att i genomsnitt orsaka domstolen mer arbete än behandlingen av en ansökan om kvarstad för fordran. Därför föreslås det i propositionen, på det sätt som artikel 42 tillåter, att en lika stor avgift ska tas ut för domstolens behandling av en ansökan om ett europeiskt beslut om kvarstad som med stöd av lagen om domstolsavgifter tas ut för behandlingen av en ansökan om en sådan säkringsåtgärd som avses i 7 kap. 1 § i rättegångsbalken. En bestämmelse om saken ska tas in i den lag som är avsedd att komplettera förordningen.

Enligt artikel 42 får en domstolsavgift tas ut också för användning av rättsmedel mot ett beslut om kvarstad. Till denna del måste man beakta att beslutet om kvarstad fattas enligt *ex parte*-förfarandet, samt att rättsmedel söks hos samma domstol som meddelat beslutet om kvarstad. Galdenären blir således första gången hörd i anslutning till förfarandet då han eller hon ansöker om rättsmedel med stöd av artikel 33 eller 35. Såsom det konstaterats ovan i samband med artikel 36, kan galdenärens ansökan om rättsmedel därmed de facto jämföras med motpartens bemötande i ett ärende gällande en säkringsåtgärd, för vilket det självfallet inte kan tas ut någon särskild domstolsavgift.

Också fordringsägaren kan ansöka om rättsmedel enligt artikel 35.1, varutöver galdenären och fordringsägaren med stöd av artikel 35.3 gemensamt kan ansöka om att beslutet om kvarstad ska upphävas eller ändras. Ansökan om rättsmedel ska även i dessa fall riktas till den domstol som meddelat beslutet om kvarstad. När det gäller dessa rättsmedel finns det skäl att räkna dem till behandlingen av samma ärendehelhet som även omfattar ansökan om kvarstad. Det är alltså fråga om ett och samma kvarstadsärende från det att ansökan lämnas in till dess att beslutet om kvarstad upphör att gälla, och för dess behandling vid en och samma domstol uttas

RP 109/2016 rd

endast en avgift. Någon domstolsavgift ska därmed inte heller tas ut då fordringsägaren eller fordringsägaren och gäldenären gemensamt ansöker om rättsmedel.

Eftersom artikel 42 gäller domstolsavgifter är den inte tillämplig då rättsmedel söks hos den verkställande myndigheten t.ex. enligt artikel 34.1.

Artikel 42 gäller i enlighet med sin ordalydelse inte heller avgifter som tas ut för överklagande. När det gäller avgifterna för överklagande är det med stöd av artikel 46.1 möjligt att tillämpa nationella bestämmelser. För överklagande av ett beslut om avslag av ansökan om kvarstad (artikel 21) eller ett beslut om rättsmedel (artikel 37), uttas således en avgift i enlighet med lagen om domstolsavgifter. Om beslutet om rättsmedel däremot har fattats t.ex. av utmätningssmannen med stöd av artikel 34.1, uttas en avgift för överklagande enligt artikel 37 i enlighet med vad som föreskrivs om överklagande i utsökningsbalken.

I *artikel 43* finns bestämmelser om de kostnader som orsakas banken. Banken får begära ersättning av fordringsägaren eller gäldenären för kostnader som genomförandet av ett beslut om kvarstad föranleder endast om banken enligt nationell rätt i verkställighetsmedlemsstaten har rätt till sådan ersättning vid genomförandet av likvärdiga nationella beslut. Artikeln innehåller också bestämmelser om de faktorer som ska beaktas vid fastställandet av avgifterna. De avgifter som banken tar ut för att täcka kostnaderna för utlämnandet av kontoinformation enligt artikel 14 får inte överstiga de faktiska kostnaderna och får, i förekommande fall, inte heller överstiga de avgifter som tas ut för att lämna ut kontoinformation i samband med likvärdiga nationella beslut. Medlemsstaterna ska enligt artikel 50.1 i underrätta kommissionen bl.a. om huruvida banker enligt nationell rätt har rätt att ta ut avgifter för att genomföra likvärdiga nationella beslut om kvarstad och för att tillhandahålla kontoinformation.

I Finland ska banken avgiftsfritt verkställa ett sådant betalningsförbud som enligt utsökningsbalken meddelas i anslutning till utmätning som riktar sig mot ett bankkonto. Banken får inte heller ta ut avgifter för kontoförfrågningar som utsökningsmyndigheten framställer till banken med stöd av 3 kap. 64—66 § i utsökningsbalken. I Finland har bankerna således inte med stöd av artikel 43 rätt att ta ut avgifter för genomförandet av ett beslut om kvarstad eller för utlämnandet av kontoinformation enligt det förfarande som anges i förordningen.

I *artikel 44* finns bestämmelser om avgifter som tas ut av myndigheter i verkställighetsmedlemsstaten. Enligt denna artikel ska varje medlemsstat på förhand fastställa en avgiftsskala eller andra regler som på ett klart sätt anger de avgifter som avses i artikeln. När medlemsstaterna fastställer reglerna får de ta hänsyn till beloppet i beslutet om kvarstad och till hur invecklad prövningen av ansökan är. Avgifterna får emellertid inte överstiga de avgifter som tas ut i samband med likvärdiga nationella beslut. Enligt skäl 27 i ingressen är det möjligt att ta ut avgifter i förskott, om detta bestäms i verkställighetsmedlemsstatens nationella lagstiftning. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om skalan för avgifter eller andra regler om avgifter som får tas ut av en myndighet eller ett annat organ för att behandla eller verkställa ett beslut om kvarstad (artikel 50.1 j).

I Finland är utmätningssmannen, dvs. den lokala utsökningsmyndigheten, den myndighet som avses i artikel 44 och som svarar för verkställigheten och för utlämnandet av kontoinformation. De avgifter som tas ut för utsökningsmyndigheternas prestationer regleras i lagen om utsökningsavgifter (34/1995). Beläggandet av medel på ett bankkonto med kvarstad är sådan annan verkställighet som avses i 2 § 5 mom. i den nämnda lagen och för vilken utsökningsavgiften är verkställighetsavgift. Eftersom verkställigheten av ett europeiskt beslut om kvarstad kan jämföras med verkställigheten av en säkringsåtgärd, kan verkställighetsavgiften med stöd av 4 § 3 mom. i den nämnda lagen tas ut bara hos sökanden, inte hos gäldenären. Verkställighetsavgiftens storlek fastställs närmare i förordningen om utsökningsavgifter (35/1995).

För sådana kontoförfrågningar som utmätningsmannen framställer med stöd av 3 kap. 64 § i utsökningensbalken uttas inte någon särskild utsökningensavgift. En avgift uttas i dessa fall i anslutning till eventuell verkställighet som hänför sig till förfrågningen, t.ex. verkställigheten av en säkringsåtgärd, på det sätt som bestäms om verkställighetsavgifter. Därmed är det inte heller möjligt att ta ut avgifter för utlämnandet av kontoinformation i enlighet med artikel 14.

I *artikel 45* finns bestämmelser om undantag från de tidsfrister som fastställs i förordningen. Om domstolen eller myndigheten på grund av exceptionella omständigheter inte kan följa de tidsramar som anges i de bestämmelser som nämns i artikeln, ska de åtgärder som bestämmelserna kräver vidtas utan dröjsmål. Enligt skäl 37 i ingressen kan undantag från tidsfristerna aktualiseras t.ex. i ärenden som är särskilt komplexa i rättsligt avseende eller i fråga om sitt innehåll. Den möjlighet till undantag från tidsfristerna som anges i artikeln gäller däremot inte de tidsfrister som uppställs för fordringsägaren.

I *artikel 46* finns bestämmelser om förordningens förhållande till nationell processrätt. På processrättsliga frågor som inte regleras i förordningen tillämpas enligt *artikel 46.1* den nationella lagstiftningen i den medlemsstat där prövningen sker.

Vid det europeiska förfarandet för kvarstad är det fråga om en gränsöverskridande säkringsåtgärd, vilket innebär att det i Finland finns skäl att i kompletterande syfte tillämpa de nationella bestämmelser som berör säkringsåtgärder på förfarandet. Det blir i första hand fråga om bestämmelserna om säkringsåtgärder i 7 kap. i rättegångsbalken och bestämmelserna om verkställighet av beslut om säkringsåtgärder i 8 kap. i utsökningensbalken. För tydlighetens skull ska en bestämmelse om saken tas in i den lag som är avsedd att komplettera förordningen. Möjligheten att med stöd av artikel 46.1 tillämpa kompletterande nationella bestämmelser gäller dock bara bestämmelser om förfarandet, inte bestämmelser om de materiella villkoren.

På de konsekvenser som inledandet av ett insolvensförfarande har för enskilda verkställighetsåtgärder, t.ex. verkställigheten av ett beslut om kvarstad, tillämpas enligt *artikel 46.2* den nationella lagstiftningen i den medlemsstat där insolvensförfarandet inletts. Denna bestämmelse berör de situationer där ett insolvensförfarande inleds efter att förfarandet för beslut om kvarstad har inletts. Förordningen får inte tillämpas om något av de insolvensförfaranden som nämns i artikel 2.2 c har inletts för gäldenärens del.

I *artikel 47* finns bestämmelser om skyddet för personuppgifter som tas emot, behandlas eller överförs enligt förordningen. Personuppgifter får exempelvis inte användas för andra ändamål än det för vilket de tas emot, behandlas eller överförs (*artikel 47.1*). Bestämmelser om lagring av personuppgifter finns i *artikel 47.2*, där det bestäms att de myndigheter som nämns i artikeln inte får lagra uppgifterna längre än vad som behövs, och aldrig längre än sex månader efter att förfarandet avslutats. Den sist nämnda bestämmelsen tillämpas dock inte på uppgifter som behandlas eller lagras av domstolar när dessa utövar sina rättsliga funktioner.

Enligt propositionen är utmätningsmännen och Riksfogdeämbetet i Finland sådana myndigheter som avses i artikel 47.2. De personuppgifter som tas emot i samband med förfarandet för beslut om kvarstad får således inte lagras i utsökningensmyndigheternas informationssystem längre än sex månader efter att förfarandet avslutats.

Förordningens förhållande till andra instrument regleras i *artikel 48*, där det bestäms att förordningen inte påverkar tillämpningen av de instrument som nämns i artikeln, fränsett vissa undantag.

I *artikel 49* finns bestämmelser om språken, dvs. om skyldigheten att översätta handlingar som hänför sig till förfarandet för beslut om kvarstad. Om formuläret för ansökan om kvarstad och

fordringsägarens ansökan om kvarstad inte är skrivna på det officiella språket i den medlemsstat där gäldenären har hemvist eller på ett annat språk som gäldenären förstår, ska de handlingar som ska delges gäldenären enligt *artikel 49.1* åtföljas av en översättning eller translittering till något av de nämnda språken. Översättningsskyldigheten omfattar däremot i princip inte övriga handlingar som fordringsägaren tillställer domstolen.

Handlingar som ska lämnas in till domstolen eller den behöriga myndigheten får enligt *artikel 49.2* även vara skrivna på något annat av unionens institutioners officiella språk, om den berörda medlemsstaten har godtagit detta. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om de språk som godtas för översättning av handlingar (*artikel 50.1 o*).

Finland har i anslutning till flera förordningar inom privaträttens område godtagit att engelska vid sidan av finska och svenska godtas för översättning av handlingar. Till dessa förordningar hör bl.a. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 805/2004 om införande av en europeisk exekutionstitel för obestridda fordringar (nedan förordningen om en europeisk exekutionstitel) och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1896/2006 om införande av ett europeiskt betalningsföreläggande (nedan förordningen om ett europeiskt betalningsföreläggande). Det föreslås att engelskspråkiga översättningar ska godtas också när det gäller förordningen om inrättande av ett europeiskt förfarande för kvarstad på bankmedel. En bestämmelse om saken ska tas in i den lag som är avsedd att komplettera förordningen.

Översättningar enligt förordningen ska enligt *artikel 49.3* göras av en person som är behörig att göra översättningar i någon av medlemsstaterna.

Artikel 50 innehåller bestämmelser om den information som medlemsstaterna ska tillställa kommissionen senast den 18 juli 2016. Till denna information hör uppgifter om de behöriga domstolarna (*artikel 50.1 a, d, m* och i vissa fall *l*), myndigheterna (*artikel 50.1 b, e, f* och i vissa fall *l*), den nationella rättens innehåll (*artikel 50.1 c, g, h, i* och *k*), avgifter som tas ut av myndigheter och domstolsavgifter (*artikel 50.1 j* och *n*) samt de språk som godtas för översättning av handlingar (*artikel 50.1 o*). En närmare redogörelse för dessa uppgifter finns ovan i anslutning till de enskilda artiklarna. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen också om senare ändringar i uppgifterna. Kommissionen offentliggör informationen via det europeiska rättsliga nätverket på privaträttens område.

Artiklarna 51—53 innehåller bestämmelser om fastställande och ändring av standardformulär, om kommittéförfarandet samt om uppföljning och översyn.

2.6 Ikraftträdande (kapitel 6)

Förordningen har enligt *artikel 54* trätt i kraft den tjugonde dagen efter det att den offentliggjordes i Europeiska unionens officiella tidning. Den ska tillämpas från och med den 18 januari 2017, med undantag för *artikel 50* som ska tillämpas från och med den 18 juli 2016.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

3.1 Behovet av kompletterande lagstiftning

En förordning som utfärdats av Europaparlamentet och rådet är enligt EU-rätten gällande som sådan och den behöver inte förklaras eller preciseras genom nationell reglering. Förordningen får inte heller omskrivas eller på något annat sätt införlivas i den nationella lagstiftningen. Förordningens tillämpning kan emellertid kräva kompletterande nationella bestämmelser.

Förordningen om ett europeiskt förfarande för kvarstad på bankmedel innehåller inte uttömmande bestämmelser om förfarandet. I artikel 46.1 i förordningen bestäms det att alla processrättsliga frågor som inte regleras i förordningen ska regleras av nationell rätt i den medlemsstat där prövningen sker. Det förfarande som föreskrivs i förordningen grundar sig således delvis på förordningens bestämmelser och delvis på nationell lagstiftning.

För att man ska kunna bedöma behovet av ny lagstiftning krävs det att förordningen granskas i förhållande till den finska rättsordningen. Det måste utredas till vilken del Finlands gällande lagstiftning redan som sådan kompletterar det förfarande som regleras i förordningen och till vilka delar förordningens tillämpning kräver ny lagstiftning.

Det förfarande som regleras i förordningen skiljer sig från de nationella säkringsåtgärder som avses i 7 kap. i rättegångsbalken. Förfarandet förutsätter att domstolar, myndigheter och banker anförtros nya uppgifter. På grund av de särdrag som hänför sig till förordningen är målsättningen att de nya bestämmelser som tillämpningen av förordningen kräver ska samlas i en lag som kompletterar förordningen och som lagtillämparen kan läsa vid sidan av förordningen.

Förordningen ska kompletteras med lagstiftning bara till den del det är behövligt. De nationella bestämmelserna ska så väl som möjligt främja tillämpningen av förordningens bestämmelser, så att förfarandet i praktiken löper smidigt på nationell nivå. Denna målsättning gynnas av att förfarandet i så stor utsträckning som möjligt är förenligt med det förfarande som iaktas i fråga om de säkringsåtgärder som avses i 7 kap. i rättegångsbalken och vid verkställigheten av dem. Då kan man i samband med förfarandet tillgodogöra sig yrkeskunskapen och resurserna hos de aktörer som behandlar och verkställer säkringsåtgärder enligt den nationella lagstiftningen, vilket minimerar de nya uppgifter och arrangemang som förordningen kräver.

3.2 Behöriga domstolar

Domstolarnas internationella behörighet, dvs. frågan om vilken medlemsstats domstolar som är behöriga att meddela ett beslut om kvarstad, fastställs enligt artikel 6 i förordningen. Domstolarnas nationella behörighet, dvs. frågan om vilken av domstolarna i den i artikel 6 angivna medlemsstaten som är behörig att meddela beslutet om kvarstad, fastställs däremot i den nationella lagstiftningen. Detsamma gäller också frågan om vilka domstolar som är behöriga att pröva en ansökan om rättsmedel enligt artiklarna 33 och 34. När det gäller prövningen av en ansökan om vissa av de rättsmedel som nämns i artikel 35 tillkommer behörigheten dock direkt med stöd av artikelns ordalydelse den domstol som meddelat beslutet om kvarstad.

Förordningens tillämpning kräver inte någon särskild bestämmelse om domstolarnas nationella behörighet. Om inte något annat bestäms i lag, fastställs domstolarnas behörighet i Finland i enlighet med rättegångsbalkens bestämmelser. Utgångspunkten är att den allmänna be-

hörigheten att fatta beslut om de säkringsåtgärder som avses i 7 kap. i rättegångsbalken enligt 4 § 1 och 2 mom. i det nämnda kapitlet tillkommer de allmänna domstolarna, dvs. tingsrätterna, hovrätterna och högsta domstolen.

När det gäller förordningen måste man avgöra om behörigheten att meddela ett europeiskt beslut om kvarstad på bankmedel ska anförtros alla allmänna domstolar, på samma sätt som när det gäller de säkringsåtgärder som avses i 7 kap. i rättegångsbalken, eller om det finns skäl att koncentrera behörigheten till en viss domstol. Den sist nämnda lösningen har valts t.ex. i lagen om europeiskt småmålsförfarande (753/2008) och lagen om europeiskt betalningsföreläggande (754/2008), där behandlingen i första instans har koncentrerats till Helsingfors tingsrätt.

Troligtvis kommer det europeiska förfarandet för kvarstad på bankmedel att aktualiseras i Finland mycket sällan. Förfarandet kommer uppskattningsvis att tillämpas i samma utsträckning som förordningen om småmålsförfarande. Under de senaste åren har Helsingfors tingsrätt årligen prövat några tiotal fordringar enligt den sist nämnda förordningen (11 år 2015, 12 år 2014, 21 år 2013 och 46 år 2012).

När det gäller bedömningen av antalet tillämpningstillfällen måste man vidare beakta att fordringsägarna i gränsöverskridande fall fortsättningsvis har möjlighet att också ansöka om säkringsåtgärder enligt 7 § i rättegångsbalken, ifall forumbestämmelserna i kapitlets 4 § möjliggör det. I synnerhet när det gäller affärsförbindelser mellan företag kan en sådan säkringsåtgärd som avses i 7 kap. i rättegångsbalken vara ett mer lockande alternativ än ett europeiskt beslut om kvarstad, eftersom villkoren för utverkande av nationella säkringsåtgärder är lindrigare än för beslut om kvarstad.

Det europeiska förfarandet för kvarstad på bankmedel kommer i varje fall troligtvis att aktualiseras betydligt mer sällan än de säkringsåtgärder som avses i 7 kap. i rättegångsbalken. I detta sammanhang finns det skäl att notera att inte heller nationella säkringsåtgärder söks särskilt ofta. Statistikcentralens uppgifter visar att tingsrätterna i Finland år 2013 behandlade sammanlagt 114 ärenden som gällde kvarstad och 137 ärenden som gällde andra säkringsåtgärder. År 2012 var motsvarande antal 87 och 140. Vid Helsingfors tingsrätt inleddes år 2015 sammanlagt 33 ärenden som gällde kvarstad och 21 ärenden som gällde andra säkringsåtgärder. År 2014 var motsvarande antal 31 och 28, år 2013 24 och 27 och år 2012 26 och 28.

Det faktum att förordningen sannolikt kommer att tillämpas ytterst sällan talar för att behörigheten ska koncentreras till en och samma tingsrätt, eftersom detta främjar förvärvandet av erforderlig sakkunskap vid domstolen bättre än ett decentraliserat system. Det förfarande som föreskrivs i förordningen skiljer sig till vissa delar avsevärt från förfarandet i anslutning till de säkringsåtgärder som avses i 7 kap. i rättegångsbalken, och kräver att domstolen anförtros nya uppgifter, såsom att fatta beslut om ställandet av säkerhet. Behovet av sakkunskap betonas ytterligare av att domstolen bara ges en begränsad tid för bedömningen av om det finns förutsättningar att meddela ett beslut om kvarstad eller inte. Beslutet om kvarstad ska enligt artikel 18 i förordningen i princip meddelas tio eller fem arbetsdagar efter att ansökan gavs in eller kompletterades. Förfarandet är även förknippat med andra strikta tidsfrister.

Det förfarande som föreskrivs i förordningen sker i Finland helt och hållet skriftligen fram till det att beslutet om kvarstad meddelas. Fordringsägaren behöver därmed inte resa till den ort där ärendet behandlas för att få beslutet om kvarstad. Skriftligt förfarande utgör huvudregeln också när det gäller de rättsmedel som avses i artikel 35.1 och 35.3, vilka ska sökas hos den domstol som meddelat beslutet om kvarstad. Detta gäller i synnerhet då det är fråga om en sådan förlikning mellan gäldenären och fordringsägaren som avses i artikel 35.3. Med tanke på de geografiska avstånden finns det således inte några hinder för att behörigheten koncentreras till en och samma domstol.

En koncentrerings av behörigheten skapar också klarhet i systemet. I synnerhet för en fordringsägare som är bosatt i en annan medlemsstat är det ett entydigt system att ett beslut om kvarstad i Finland ska sökas hos en viss domstol. Detta främjar även tillgodoseendet av det brådskande rättsskyddsbehov som hänför sig till förfarandet för beslut om kvarstad, eftersom fordringsägaren inte behöver lägga ner tid på att utreda vilken domstol som är behörig, och risken för att ansökan tillställs någon annan domstol än den som är behörig i ärendet blir mindre än ifall det skulle finnas flera behöriga domstolar.

Behörigheten att fatta beslut om säkringsåtgärder enligt 7 kap. i rättegångsbalken har i 7 kap. 4 § 1 mom. anknutits till handläggningen av huvudsaken. Ärenden som avser säkringsåtgärder handläggs av den domstol där rättegången i den huvudsak som gäller sökandens yrkande eller rättighet är anhängig. Om behandlingen av huvudsaken har avslutats men tiden för överklagande inte har löpt ut, ska ärendet gällande säkringsåtgärden handläggas av den domstol som senast behandlade huvudsaken. Om en rättegång inte är anhängig, avgörs frågan om behörig domstol enligt 10 kap. i rättegångsbalken. I detta fall ska sökanden inom en månad från det att beslutet om bifall av ansökan gavs väcka talan i huvudsaken vid domstolen eller få huvudsaken prövad genom ett annat förfarande som kan leda till ett verkställbart beslut, på det sätt som närmare bestäms i 7 kap. 6 §.

Också det europeiska förfarandet för kvarstad på bankmedel är nära förknippat med talan i huvudsaken, vilket framgår bl.a. av bestämmelserna om internationell behörighet i artikel 6. Om fordringsägaren ansöker om ett beslut om kvarstad innan talan i huvudsaken har väckts, ska han eller hon enligt artikel 10.1 väcka talan i huvudsaken inom 30 dagar från den dag då ansökan gavs in, eller inom 14 dagar från den dag då beslutet om kvarstad meddelades, beroende på vilken tidpunkt som infaller senare. Fordringsägaren behöver dock inte väcka talan i huvudsaken vid den domstol som har meddelat beslutet om kvarstad, utan det räcker att fordringsägaren redovisar för denna domstol att talan har väckts inom den nämnda tidsfristen. I denna bestämmelse uppställs således inte något hinder för att behörigheten att meddela beslut om kvarstad koncentreras till en viss domstol, eftersom fordringsägaren i vilket fall som helst kan väcka talan i huvudsaken vid en behörig allmän domstol i Finland.

Ifall talan i huvudsaken emellertid redan har väckts eller avgjorts då ansökan om kvarstad ges in, skulle det ur fordringsägarens synvinkel vara praktiskt att han eller hon kunde ansöka om ett beslut om kvarstad hos den domstol som handlägger eller har handlagt huvudsaken. Detta skulle även i övrigt vara en fördelaktig processekonomisk lösning, eftersom den sist nämnda domstolen sannolikt har bättre förutsättningar att bedöma om ett beslut om kvarstad ska meddelas eller inte. Detta talar för en lösning där samtliga allmänna domstolar anförtros behörighet att meddela beslut om kvarstad. Å andra sidan kommer dessa situationer sannolikt att vara sällsynta. För att säkerställa överraskningseffekten söks säkringsåtgärder nämligen i allmänhet innan talan i huvudsaken väcks. Det finns troligtvis bara ett ytterst begränsat behov av beslut om kvarstad i sådana situationer där fordringsägaren redan har en dom eller någon annan verkställighetshandling och därmed kan vidta åtgärder för att verkställa sina anspråk mot gäldenären.

Enligt en helhetsbedömning av saken kan de omständigheter som talar för en koncentrerings av behörigheten således anses väga tyngre än de som talar för en decentralisering. Ifall behörigheten koncentreras till en och samma domstol, är det naturligt att denna domstol är Helsingfors tingsrätt, som redan för närvarande har exklusiv behörighet bl.a. i ärenden som avses i förordningen om småmålsförfarande och förordningen om ett europeiskt betalningsföreläggande. Det har visat sig vara en välfungerande lösning att koncentrera behandlingen av dessa ärenden till Helsingfors tingsrätt. Behandlingen har kunnat effektiveras bl.a. genom att en del av kanslipersonalen har specialiserat sig på dessa ärenden.

Med stöd av vad som anförts ovan föreslås det därmed att behörigheten att meddela beslut om kvarstad i Finland ska koncentreras till Helsingfors tingsrätt.

Dessutom måste man ta ställning till vilken domstol som ska vara behörig när det gäller de rättsmedel som avses i artiklarna 33 och 34.2. I enlighet med vad som konstaterats i redogörelsen för förordningens huvudsakliga innehåll (artikel 36) kan gäldenärens ansökan om rättsmedel jämföras med hörandet av gäldenären i första instans. Därför är det motiverat att gäldenärens ansökan om rättsmedel behandlas vid den domstol som har meddelat beslutet om kvarstad. Denna lösning är motiverad även i processekonomiskt avseende, eftersom den nämnda domstolen är förtrogen med ärendet och har tillgång till fordringsägarens ansökan och till de handlingar som bifogats till den. Också ur gäldenärens synvinkel är det en entydig lösning att samtliga rättsmedel som domstolen fattar beslut om ska sökas hos den domstol som meddelat beslutet om kvarstad.

På de grunder som anförts ovan föreslås det således, på samma sätt som när det gäller behörigheten att meddela beslut om kvarstad, att behörigheten att pröva ansökningar om de rättsmedel som avses i artiklarna 33 och 34.2 ska koncentreras till Helsingfors tingsrätt. Tingsrättens beslut kan i enlighet med artikel 37 överklagas hos Helsingfors hovrätt.

3.3 Ställande och frigörande av säkerhet

I enlighet med vad som framförts i redogörelsen för förordningens huvudsakliga innehåll skiljer sig artikel 12 i förordningen, som gäller kravet på att fordringsägaren ska ställa säkerhet, väsentligen från bestämmelserna om de säkringsåtgärder som avses i 7 kap. i rättegångsbalken. Enligt förordningen ska den domstol som behandlar ansökan om kvarstad innan beslutet om kvarstad meddelas fatta beslut om den säkerhet som fordringsägaren ska ställa. När det gäller de säkringsåtgärder som avses i 7 kap. i rättegångsbalken bestäms det i 8 kap. 2 § i utsökningsbalken att utmätningssmannen fattar beslut om en eventuell säkerhet i samband med säkringsåtgärdens verkställighet.

Avsikten med kravet på att fordringsägaren ska ställa säkerhet är både vid det förfarande som föreskrivs i förordningen och vid det förfarande som föreskrivs i den nationella lagstiftningen att säkerställa gäldenärens möjlighet att få ersättning för eventuella skador orsakade av den åtgärd som fordringsägaren ansökt om. I artikel 12.1 och 12.2 finns bestämmelser om förutsättningarna för att en säkerhet ska kunna krävas, och i artikel 12.3 bestäms det att domstolen ska meddela fordringsägaren de uppgifter som berör ställandet av säkerheten. På förfarandet för ställande av säkerhet kan man i övrigt med stöd av artikel 46.1 i kompletterande syfte tillämpa nationella bestämmelser om förfarandet.

I artikel 12 bestäms det inte till vem säkerheten i praktiken ska överlämnas eller vem som ska förvara säkerheten. Med tanke på att det är domstolen som beslutar att en säkerhet ska ställas, skulle det vara fördriktigt att säkerheten överlämnas till domstolen. Detta skulle emellertid innebära att domstolarna åläggs en betydande ny uppgift, eftersom domstolarna med stöd av den nationella lagstiftningen inte ansvarar för förvaringen av säkerheter. Därför är det enklare att välja en lösning där säkerheten på samma sätt som i samband med verkställigheten av säkringsåtgärder enligt 7 kap. i rättegångsbalken överlämnas till utmätningssmannen, som i enlighet med 3 kap. 45 § i utsökningsbalken kan svara för arrangemangen i anslutning till förvaringen av säkerheten. Detta innebär att man i samband med ställandet och förvaringen av säkerheten kan använda det förfarande som föreskrivs i utsökningsbalken, vilket konstaterats vara välfungerande.

På ovan nämnda grunder föreslås det i propositionen att fordringsägaren ska överlämna den säkerhet som domstolen kräver med stöd av artikel 12 till utmätningssmannen. Kompletterande bestämmelser behövs framför allt om hur utmätningssmannen ska kopplas samman med det förfarande som fordringsägaren och domstolen är delaktiga i. För att kunna sköta arrangemangen i anslutning till ställandet av säkerheten ska utmätningssmannen självfallet informeras om att domstolen har begärt en säkerhet. Utmätningssmannen ska å sin sida meddela domstolen om att fordringsägaren har ställt säkerheten, så att domstolen kan fatta det slutliga beslutet om kvarstad. Det föreslagna förfarandet gör det också möjligt att utnyttja utmätningssmannens yrkeskunskap vid bedömningen av säkerhetens värde. I propositionen föreslås det att utmätningssmannen i samband med meddelandet om att fordringsägaren har ställt den begärda säkerheten ska ta ställning till om säkerhetens värde motsvarar det belopp som domstolen krävt samt till om den aktuella typen av säkerhet är godtagbar. Det kan dock bara vara fråga om ett rådgivande ställningstagande, eftersom domstolen ensam har rätt att fatta beslut om huruvida säkerheten godtas eller inte.

Förordningen innehåller bestämmelser förutom om den säkerhet som krävs av fordringsägaren även om gäldenärens rätt att ställa säkerhet för att undvika kvarstad. Gäldenären kan enligt artikel 38.1 a ansöka om att den domstol som meddelat beslutet om kvarstad ska frigöra de medel som belagts med kvarstad mot att gäldenären ställer säkerhet. Eftersom det är domstolen som har beslutanderätt om saken, är det i viss mån fråga om ett liknande förfarande som när det gäller den säkerhet som krävs av fordringsägaren med stöd av artikel 12. Därför är det motiverat att i samband med ställandet av säkerhet enligt artikel 38.1 a i tillämpliga delar iakttas samma förfarande som då fordringsägaren ställer säkerhet enligt artikel 12. I de situationer som avses i artikel 38.1 b, där gäldenären ansöker om att verkställigheten av beslutet om kvarstad ska avbrytas mot en säkerhet, föreslås det däremot i propositionen att ansökan på det sätt som artikeln möjliggör ska lämnas till den verkställande myndigheten i Finland, dvs. till utmätningssmannen, som även i övrigt har en central roll i samband med verkställigheten av beslutet om kvarstad.

Förordningen innehåller inga bestämmelser om frigörande av säkerheten i andra situationer än den som avses i artikel 14.7, där ansökan om kvarstad avslås i dess helhet på grund av avsaknad av kontoinformation, efter att förfarandet för inhämtande av kontoinformation har avslutats såsom resultatlös. I detta fall ska domstolen utan dröjsmål frigöra den säkerhet som fordringsägaren eventuellt ställt enligt artikel 12. Den säkerhet som fordringsägaren ställt i samband med förfarandet för beslut om kvarstad ska emellertid kunna frigöras också i andra situationer, t.ex. då fordringsägarens ansökan om kvarstad har bifallits och gäldenärens medel belagts med kvarstad, men beslutet om kvarstad sedermera har upphört att gälla i enlighet med artikel 20. Självfallet ska också en säkerhet som gäldenären har ställt med stöd av artikel 38 kunna returneras till gäldenären om den inte längre är behövlig. Eftersom det inte finns några bestämmelser om saken i förordningen, blir nationell lagstiftning tillämplig.

Vid verkställigheten av säkringsåtgärder enligt 7 kap. i rättegångsbalken är det i enlighet med vad som konstaterats ovan utmätningssmannen som fattar beslut om ställandet av säkerhet. Utmätningssmannen har beslutanderätt också när det gäller återställande av säkerheten. Saken regleras i 3 kap. 45 § i utsökningsbalken, där det bestäms att panten eller borgensförbindelsen ska återställas till den som givit den när den rätt eller det krav som säkerheten har varit avsedd att trygga har uppfyllts eller förkastats genom dom eller annars har upphört. Utmätningssmannen fattar vanligtvis beslut om återställande av sökandens säkerhet efter att den tidsfrist på ett år som i 7 kap. 12 § i rättegångsbalken föreskrivs för väckande av talan om ersättning för skador som orsakats av säkringsåtgärden har löpt ut.

I de situationer som avses i artikel 14.7 svarar domstolen för frigörandet av säkerheten. Det skulle vara följdriktigt att den instans som beslutat att säkerheten ska ställas alltid också skulle

fatta beslut om frigörande av säkerheten. Därför föreslås det i propositionen att domstolen ska fatta beslut om frigörande av den säkerhet som fordringsägaren ställt med stöd av artikel 12 också i andra situationer än de som avses i artikel 14.7. Domstolen ska även fatta beslut om frigörande av den säkerhet som gäldenären ställt med stöd av artikel 38.1 a. Efter att ha fattat beslut om återställande av säkerheten ska domstolen tillstålla den utmättningsman som förvarar säkerheten beslutet. Utmättningsmannen ska sörja för de praktiska åtgärderna i anslutning till återställandet av säkerheten. Beslutet om frigörande av den säkerhet som gäldenären ställt enligt artikel 38.1 b fattas däremot av den verkställande myndighet som avgjort sökandens ansökan, dvs. av utmättningsmannen.

3.4 Förfarandet för inhämtande av kontoinformation

I artikel 14 i förordningen finns bestämmelser om det förfarande för inhämtande av kontoinformation som fordringsägaren kan använda sig av om han eller hon inte har den information som behövs för att identifiera gäldenärens bank. Fordringsägaren kan i detta fall i sin ansökan om kvarstad begära att den domstol som behandlar ansökan ska begära att informationsmyndigheten i verkställighetsmedlemsstaten inhämtar den information som behövs för att identifiera banken och gäldenärens konto. För att detta förfarande ska kunna användas förutsätts det emellertid att fordringsägaren har en dom eller någon annan verkställighetshandling mot gäldenären. Om domstolen anser att det föreligger sådana förutsättningar som anges i artikeln, översänder den begäran om information till den informationsmyndighet som verkställighetsmedlemsstaten utsett, vilken å sin sida ska använda sig av någon av de metoder för inhämtande av informationen som anges i den nationella lagstiftningen och som nämns i artikel 14.5. Informationsmyndigheten översänder den inhämtade kontoinformationen till den domstol som begärt informationen, eller meddelar att den inte kan inhämta informationen. Det har inte uppställts någon egentlig tidsfrist för förfarandet, men alla myndigheter som medverkar i inhämtandet av informationen ska enligt artikel 14.5 andra stycket agera snabbt.

Förutsättningarna för inhämtandet av kontoinformation och förfarandets inledningsfas i ursprungsmedlemsstaten grundar sig direkt på artikel 14.1—14.3 och kräver därmed inte någon kompletterande nationell lagstiftning. När det gäller den del av förfarandet som sker i verkställighetsmedlemsstaten ska medlemsstaterna enligt artikel 50.1 b och c underrätta kommissionen om den myndighet som är behörig att inhämta kontoinformation och om de metoder som finns för inhämtande av kontoinformation enligt deras nationella rätt. För tydlighetens skull finns det skäl att ta in bestämmelser om saken i den lag som är avsedd att komplettera förordningen.

I enlighet med vad som anförts ovan är det utmättningsmannen som i samband med verkställigheten av en säkringsåtgärd enligt 7 kap. i rättegångsbalken fattar beslut om att säkringsåtgärden riktas mot medel på svarandens bankkonto. Därför svarar utmättningsmannen också för utredandet av svarandens kontoinformation innan det egentliga verkställighetsbeslutet fattas. Utmättningsmannen har utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att få uppgifter, handlingar och material som är nödvändiga för verkställigheten, i enlighet med vad som närmare bestäms i 3 kap. 64—68 § i utsökningsbalken. Uppgifterna kan enligt 3 kap. 66 § 1 mom. 2 punkten i utsökningsbalken gälla bl.a. betalningsrörelsen på och användarrättigheterna till gäldenärens konton.

Det är ändamålsenligt att det förfarande som föreskrivs i utsökningsbalken i så stor utsträckning som möjligt iakttas också vid inhämtandet av kontoinformation enligt förordningen. Därför föreslås det i propositionen att utmättningsmannen ska vara den myndighet som är behörig att inhämta kontoinformation på det sätt som föreskrivs i 3 kap. 64—68 § i utsökningsbalken.

Denna metod att inhämta kontoinformation motsvarar den metod som avses i artikel 14.5 första stycket a, där det bestäms att alla banker på medlemsstatens territorium ska vara skyldiga att på begäran av informationsmyndigheten uppge om gäldenären har ett bankkonto hos dem. Vidare föreslås det, på de grunder som refereras närmare nedan, att begäran om inhämtande av kontoinformation ska kunna tillställas förutom utmätningssmannen även Riksfogdeämbetet, som ska sända begäran vidare till utmätningssmannen.

I enlighet med vad som anförts ovan ska Finland underrätta kommissionen om att utmätningssmannen är den myndighet som är behörig att inhämta kontoinformation samt om att begäran om inhämtande av kontoinformation kan tillställas också Riksfogdeämbetet. Dessutom ska Finland underrätta kommissionen om att det enligt Finlands nationella lagstiftning är möjligt att använda den metod för inhämtande av kontoinformation som avses i artikel 14.5 första stycket a.

3.5 Verkställighet av beslutet om kvarstad

I kapitel 3 i förordningen finns bestämmelser om verkställigheten av beslutet om kvarstad. De centralaste bestämmelserna om verkställigheten fram till det att bankmedel beläggs med kvarstad och en förklaring om saken ges ingår i artiklarna 23—25.

Medlemsstaterna ska enligt artikel 50.1 f underrätta kommissionen om den myndighet som är behörig att verkställa ett beslut om kvarstad i enlighet med kapitel 3. Om inte något annat följer av bestämmelserna i kapitel 3, ska beslutet om kvarstad verkställas i enlighet med det förfarande som föreskrivs i verkställighetsmedlemsstatens nationella lagstiftning (artiklarna 23.1, 23.5 och 46.1).

I Finland regleras verkställigheten av säkringsåtgärder i 8 kap. i utsökningbalken. Bestämmelserna i 8 kap. i utsökningbalken tillämpas således direkt med stöd av förordningen i kompletterande syfte vid verkställigheten av beslut om kvarstad i Finland. Det är även i övrigt motiverat att verkställigheten av beslut om kvarstad i Finland i så stor utsträckning som möjligt överensstämmer med verkställigheten av säkringsåtgärder enligt 7 kap. i rättegångsbalken, varvid man kan tillgodogöra sig de befintliga strukturer som hänför sig till det nationella förfarandet, såsom datasystemen och kunnandet hos de aktörer som är delaktiga i förfarandet. Därmed kan man även minimera det behov av utbildning som de nya uppgifterna eventuellt medför.

Utmätningssmannen är den myndighet som är behörig att verkställa säkringsåtgärder enligt 7 kap. i rättegångsbalken. Därför är det motiverat att utse utmätningssmannen till behörig myndighet också vid verkställigheten av beslut om kvarstad. För tydlighetens skull ska en bestämmelse om saken tas in i den lag som är avsedd att komplettera förordningen.

Som utmätningssmän fungerar enligt 1 kap. 7 § 1 mom. i utsökningbalken häradsfogdarna och under dem häradsutmätningssmännen. Enligt 3 kap. 13 § i utsökningbalken behandlar en och samma häradsfogde och häradsutmätningssman, dvs. den ansvarige utmätningssmannen, alla utsökningssärenden som gäller en och samma svarande. Den ansvarige utmätningssmannen är behörig i hela landet. Bestämmelser om de grunder enligt vilka det avgörs vem som är ansvarig utmätningssman utfärdas enligt 3 kap. 14 § i utsökningbalken genom förordning av statsrådet. Ansvarig utmätningssman är enligt den allmänna bestämningsgrunden i 1 § i statsrådets förordning om utsökningförfarandet (1322/2007) den utmätningssman inom vars utsökningssdistrikt svaranden har sin bostads- eller hemort när det första utsökningssärende som gäller svaranden blir anhängigt. Om svarandens bostads- eller hemort inte är känd, är utmätningssman-

nen i det utsökningsdistrikt som mottagit ansökan ansvarig utmätningsman. Enligt 2 § i den nämnda förordningen kan också utmätningsmannen på förrättningsplatsen eller den utmätningsman inom vars utmätningsdistrikt det faktiska verksamhetsstället finns vara ansvarig utmätningsman.

När det gäller att fastställa vilken enskild utmätningsman som är behörig vid verkställigheten av ett beslut om kvarstad är det motiverat att iaktta samma grunder som i samband med verkställigheten av nationella säkringsåtgärder. Därmed är det den ansvarige utmätningsmannen som ska svara för verkställigheten. I detta sammanhang finns det emellertid skäl att särskilt uppmärksamma de situationer där beslutet om kvarstad har meddelats i en annan medlemsstat och översänds till Finland för verkställighet. Det kan inte förutsättas att den domstol eller fordringsägare i en annan medlemsstat som översänder beslutet om kvarstad och de övriga handlingar som nämns i artikel 23.3 ska utreda vem som är ansvarig utmätningsman enligt Finlands lagstiftning, eftersom detta kan orsaka dröjsmål och föranleda missförstånd. Därför borde handlingarna kunna tillställas vilken utmätningsman som helst, som vid behov sänder dem vidare till den utmätningsman som enligt Finlands nationella lagstiftning är ansvarig utmätningsman.

Med tanke på de ovan nämnda situationerna är det motiverat att handlingarna i Finland också kan tillställas en centralmyndighet, som svarar för vidarebefordrandet av handlingarna till den ansvarige utmätningsmannen. Det är ett naturligt val att utse Riksfogdeämbetet till denna myndighet. Riksfogdeämbetet handhar nämligen enligt 1 kap. 11 § 2 mom. i utsökningsbalken utsökningsverksamhetens centralförvaltning och har enligt 2 § 5 och 6 punkten i lagen om Riksfogdeämbetet (519/2009) till uppgift att bl.a. utveckla det internationella samarbetet inom utsökningsverksamhetens förvaltning och sköta utsökningsverksamhetens övriga riksomfattande administrativa uppgifter. Riksfogdeämbetet besitter även behövlig yrkeskunskap för tillämpningen av de bestämningsgrunder som iakttas vid fastställandet av vem som är ansvarig utmätningsman.

Av de ovan angivna orsakerna föreslås det i propositionen att de handlingar som behövs vid verkställigheten i Finland ska kunna sändas förutom till utmätningsmannen även till Riksfogdeämbetet, som sänder dem vidare till utmätningsmannen. Finland ska underrätta kommissionen om detta.

Artiklarna 23—25 innehåller tämligen noggranna bestämmelser om det förfarande som ska iakttas vid verkställigheten av ett beslut om kvarstad fram till det att beslutet genomförs och en förklaring ges om saken. Medlemsstaterna har emellertid getts valfrihet i fråga om vissa lösningar. För genomförande av beslutet om kvarstad kan banken enligt artikel 24.1 tillställas antingen själva beslutet om kvarstad eller ett föreläggande om att genomföra beslutet om kvarstad enligt verkställighetsmedlemsstatens nationella lagstiftning. Förklaringen om att bankmedel har belagts med kvarstad kan enligt artikel 25.1 ges antingen av banken eller av någon annan enhet som är ansvarig för att verkställa beslutet om kvarstad.

I enlighet med vad som anförts ovan ska det förfarande för verkställighet av beslut om kvarstad som ska iakttas i Finland i så stor utsträckning som möjligt vara förenligt med verkställigheten av beslut om säkringsåtgärder enligt 7 kap. i rättegångsbalken. Därför ska utmätningsmannen ha en central roll vid förfarandet. I ljuset av dessa målsättningar är det motiverat att banken inte tillställs själva formuläret för beslutet om kvarstad, utan att utmätningsmannen ger banken ett sådant föreläggande om genomförande av beslutet som avses i artikel 24.1 i förordningen och som regleras i den nationella lagstiftningen. Föreläggandet ska i så stor utsträckning som möjligt motsvara de förelägganden som ges i samband med verkställigheten av säkringsåtgärder. Vidare är det motiverat att förklaringen om att bankmedel har belagts med kvarstad ges av utmätningsmannen, dvs. av en i artikel 25.1 avsedd annan enhet som är ansva-

rig för att verkställa beslutet om kvarstad. Detta förutsätter emellertid att banken informerar utmätningsmannen om genomförandet av beslutet om kvarstad. Det föreslås att bestämmelser om dessa omständigheter i anslutning till förfarandet ska tas in i den lag som är avsedd att komplettera förordningen.

3.6 Delgivning av beslutet om kvarstad

Efter att beslutet om kvarstad har genomförts och en förklaring om saken har getts, ska beslutet delges gäldenären på det sätt som föreskrivs i artikel 28 i förordningen. Denna artikel innehåller bestämmelser om de handlingar som ska delges, om tidsfristerna för inledandet av delgivningsförfarandet och om översändandet av handlingarna till myndigheten i en annan medlemsstat i det fall där gäldenären inte har hemvist i ursprungsmedlemsstaten. Vem som ansvarar för inledandet av delgivningen (domstolen eller fordringsägaren), vilken myndighet som är behörig att verkställa delgivningen i den medlemsstat där gäldenären har hemvist samt hur delgivningen ska verkställas i denna stat avgörs däremot enligt nationell rätt. Medlemsstaterna ska enligt artikel 50.1 e underrätta kommissionen om den eller de myndigheter som utsetts som behöriga att delge beslutet om kvarstad och andra handlingar som avses i förordningen.

Enligt vad som konstaterats i redogörelsen för förordningens huvudsakliga innehåll finns det varken i rättegångsbalken eller någon annanstans i Finlands nationella lagstiftning bestämmelser om delgivning av domar eller beslut i andra fall än i vissa specialfall, t.ex. då det gäller delgivning av en tredsdom. Vid förfarandet för delgivning av beslut om kvarstad finns det därför endast begränsade möjligheter att tillämpa kompletterande nationell lagstiftning.

På grund av de särdrag som hänför sig till förfarandet för beslut om kvarstad är det motiverat att i den lag som är avsedd att komplettera förordningen ta in kompletterande bestämmelser om det förfarande som ska iakttas på det nationella planet. Kompletterande bestämmelser behövs om vem som ansvarar för inledandet av delgivningen, om vilken myndighet som är behörig att verkställa delgivningen samt om delgivningssätten.

För åtgärderna i anslutning till inledandet av delgivningsförfarandet ansvarar enligt artikel 28.2 och 28.3 antingen den domstol som meddelat beslutet om kvarstad eller fordringsägaren, beroende på vilken av dem som enligt ursprungsmedlemsstatens lagstiftning är ansvarig för att inleda delgivningen. Till denna del behövs således en bestämmelse om huruvida det är domstolen eller fordringsägaren som ska ansvara för inledandet av delgivningen av ett beslut om kvarstad som meddelats i Finland.

Det faktum att det i samband med förfarandet enligt förordningen i flera skeden krävs aktivitet från fordringsägarens sida talar för att fordringsägaren anförtros ansvaret för att inleda delgivningen. Fordringsägaren är bl.a. skyldig att inleda ett rättsligt förfarande för prövning av ärendet i sak inom en viss tidsfrist (artikel 10), att underrätta domstolen om ansökningar och beslut om likvärdiga nationella säkerhetsåtgärder (artikel 16) och att ansöka om frigörande av överskjutande belopp (artikel 27). Också i samband med de säkringsåtgärder som avses i 7 kap. i rättegångsbalken krävs initiativ från sökandens sida bl.a. när det gäller väckande av talan i huvudsaken och säkringsåtgärdernas verkställighet. Vidare finns det skäl att notera att delgivningen av en tredsdom enligt 12 kap. 14 § i rättegångsbalken i alla andra fall än de som särskilt nämns i paragrafen ska skötas av den part på vars yrkande tredsdomen har meddelats.

Delgivningen av ett beslut om kvarstad avviker emellertid från delgivningen av en tredsdom, i och med att svaranden i samband med en tredsdom har fått tillfälle att bli hörd angående det krav som riktats mot honom eller henne innan tredsdomen meddelades. Däremot

RP 109/2016 rd

underrättas gäldenären inte om beslutet om kvarstad och får inte tillfälle att bli hörd förrän beslutet delges i enlighet med artikel 28. Vid förfarandet för beslut om kvarstad är delgivningen således av ännu större betydelse än normalt med tanke på gäldenärens rättsskydd. De aspekter som hänför sig till gäldenärens rättsskydd talar för en lösning där domstolen anförtros ansvaret för att inleda delgivningen. Denna lösning är också förenlig med utgångspunkterna i den nationella lagstiftningen. I 11 kap. i rättegångsbalken finns bestämmelser om delgivning i rättegång. Enligt 11 kap. 1 § 1 mom. ska domstolen ha hand om delgivningen, om inte något annat bestäms i kapitlet. Med beaktande av att Helsingfors tingsrätt enligt propositionen är den domstol som ska vara behörig att meddela beslut om kvarstad och fatta beslut om de rättsmedel som söks hos domstolen, är det motiverat att också ansvaret för inledandet av delgivningen anförtros Helsingfors tingsrätt.

Av de ovan nämnda orsakerna föreslås det att Helsingfors tingsrätt ska svara för inledandet av delgivningen av beslut om kvarstad som meddelats i Finland. Vilket förfarande som ska iakttagas därefter beror i enlighet med artikel 28.2—28.4 på var gäldenären har hemvist. Om gäldenären har hemvist i Finland, ska Helsingfors tingsrätt verkställa delgivningen i enlighet med Finlands lagstiftning (artikel 28.2). Om gäldenären däremot har hemvist i en annan medlemsstat, ska Helsingfors tingsrätt översända de handlingar som är föremål för delgivning till den behöriga myndighet som utsetts av medlemsstaten i fråga. Denna myndighet sköter delgivningen i den nämnda medlemsstaten (artikel 28.3).

Helsingfors tingsrätt ska således före utgången av den tredje arbetsdagen efter dagen för mottagandet av förklaringen om att bankmedel har belagts med kvarstad både inleda delgivningen enligt artikel 28.2 och översända handlingarna enligt artikel 28.3 till myndigheten i den ovan nämnda medlemsstaten. Ett undantag utgörs av den situation som avses i artikel 28.3 andra stycket, där de handlingar som är föremål för delgivning redan tidigare ska översändas till myndigheten i den medlemsstat där gäldenären har hemvist, dvs. samtidigt som beslutet om kvarstad översänds i enlighet med artikel 23.3. Enligt artikel 45 är det på grund av exceptionella omständigheter möjligt att avvika från tidsfristerna.

Det är också möjligt att gäldenären har hemvist utanför unionen, dvs. i en tredjestat. I detta fall ska delgivningen enligt artikel 28.4 ske i enlighet med de bestämmelser om internationell delgivning som gäller i ursprungsmedlemsstaten. I Finland finns en allmän bestämmelse om internationell delgivning i 11 kap. 8 § i rättegångsbalken. Om den som ska ta emot en delgivning vistas utomlands och hans eller hennes adress är känd, ska domstolen enligt den nämnda paragrafen, om inte delgivningen enligt 11 kap. 2 § har anförtrotts en part, se till att de handlingar som ska delges sänds på det sätt som föreskrivs särskilt eller som har avtalats med staten i fråga. Domstolen ska meddela vilken dag delgivningen senast ska ske eller delgivningskvittot senast ska återsändas till domstolen.

I propositionen föreslås det att domstolen, dvs. Helsingfors tingsrätt, ska ansvara för inledandet av delgivningsförfarandet också då gäldenären har hemvist i en tredjestat. Vid det förfarande som föreskrivs i förordningen är det därmed inte möjligt att i enlighet med 11 kap. 2 § i rättegångsbalken anförtro en part delgivningen. I övrigt kan emellertid 11 kap. 8 § i rättegångsbalken tillämpas då ett beslut om kvarstad som meddelats i Finland delges en gäldenär som har hemvist i en tredjestat, och till denna del behövs således inte någon ytterligare kompletterande lagstiftning.

I de ovan nämnda situationerna är det fråga om beslut om kvarstad som har meddelats i Finland. Kompletterande nationella bestämmelser behövs i fråga om den situation där beslutet om kvarstad har meddelats i en annan medlemsstat, men översänds till Finland för delgivning på grund av att gäldenären har hemvist i Finland. I detta fall ska den domstol som meddelat beslutet om kvarstad eller fordringsägaren i enlighet med artikel 28.3 översända de handlingar

som är föremål för delgivning till den behöriga myndigheten i Finland, som ska vidta nödvändiga åtgärder för att delge gäldenären handlingarna i enlighet med Finlands lagstiftning.

Delgivningen av beslut om kvarstad kan betraktas som delgivning i rättegång. Då det bestäms vilken myndighet som ska vara behörig att sköta delgivningen ska man således beakta de utgångspunkter i 11 kap. i rättegångsbalken som talar för att domstolen åläggs ansvaret för delgivningen. Detta är en entydig lösning, med tanke på att domstolen enligt propositionen ska svara också för inledandet av delgivningen i de fall där beslutet om kvarstad har meddelats i Finland.

Då det bestäms vilken myndighet som ska vara behörig att sköta delgivningen ska man dock även ta hänsyn till den situation som avses i artikel 28.3, där beslutet om kvarstad har meddelats i en annan medlemsstat och sänds till Finland för delgivning. Domstolen i Finland är i detta fall inte delaktig i förfarandet innan en eventuell delgivning ska verkställas. Denna situation är inte direkt förenlig med det som i 11 kap. i rättegångsbalken bestäms om delgivning i rättegång, eftersom den egentliga rättegång som delgivningen hänför sig till pågår vid domstolen i en annan medlemsstat.

Ett alternativ är att utmätningssmannen utses till den myndighet som är behörig att sköta delgivningen. I 3 kap. 37—42 § i utsökningsbalken finns bestämmelser om delgivningar som verkställs av utmätningssmannen. Utmätningssmannen ska enligt propositionen ha en central roll vid verkställigheten av beslut om kvarstad i Finland. Ifall medel på ett konto har belagts med kvarstad i Finland och beslutet om kvarstad därefter ska delges gäldenären, som har hemvist i Finland, är det motiverat att utmätningssmannen kan sköta också delgivningen i enlighet med utsökningsbalkens ovan nämnda bestämmelser. Detta är till stor fördel i synnerhet i den situation som avses i artikel 28.3 andra stycket, där Finland är både den medlemsstat där gäldenären har hemvist och den enda verkställighetsmedlemsstaten. I detta fall ska de handlingar som är föremål för delgivning översändas till den behöriga myndigheten i Finland samtidigt som beslutet om kvarstad översänds i enlighet med artikel 23.3. Ifall utmätningssmannen är den myndighet som svarar för delgivningen, kan samtliga handlingar då tillställas utmätningssmannen, som kan inleda delgivningen av handlingarna efter att ha gett en förklaring enligt artikel 25 om att bankmedel har belagts med kvarstad. Detta är en avsevärt enklare lösning än att de handlingar som ska delges tillställs domstolen, som inte före delgivningen har medverkat i förfarandet på något sätt.

De delgivningar som utmätningssmannen verkställer enligt 3 kap. 37—42 § i utsökningsbalken berör å andra sidan bara handlingar som hänför sig till utsökningsärenden. Utmätningssmannen är således inte behörig att verkställa delgivningar i andra ärenden. Om det inte i Finland finns något konto som är föremål för ett beslut om kvarstad som berör en gäldenär med hemvist i Finland, har utmätningssmannen inte någon roll i samband med förfarandet innan beslutet om kvarstad delges. Ifall utmätningssmannen anförtros en dylik delgivningsuppgift som inte anknyter till verkställigheten, är det fråga om en väsentlig förändring i förhållande till utmätningssmannens nuvarande uppgifter. I det fall där den enda åtgärd i anslutning till förfarandet som vidtas i Finland är att gäldenären delges beslutet om kvarstad, skulle det därmed vara en mer motiverad lösning att i enlighet med utgångspunkten i 11 kap. 1 § 1 mom. i rättegångsbalken utse domstolen till den myndighet som är behörig att svara för delgivningen. Denna domstol kunde vara Helsingfors tingsrätt, som i enlighet med vad som anförts ovan i varje fall ska ha en central roll vid tillämpningen av förordningen i Finland.

Av de ovan nämnda orsakerna föreslås det att utmätningssmannen i enlighet med artikel 28.3 ska svara för delgivningen av ett beslut om kvarstad som meddelats i en annan medlemsstat i det fall där det konto eller något av de konton som beslutet om kvarstad avser finns i Finland. I detta fall har medel på gäldenärens konto i Finland belagts med kvarstad innan delgivningen

verkställs. Ansvaret för delgivningen av beslutet om kvarstad kan åläggas exempelvis den utmättningsman som tidigare har belagt medel på gäldenärens konto med kvarstad och gett förklaringen om att bankmedel har belagts med kvarstad. För att underlätta utredningen av vem som tar emot handlingarna är det även i dessa situationer motiverat att de handlingar som ska delges kan tillställas förutom utmättningsmannen även Riksfogdeämbetet, som ska sända handlingarna vidare till utmättningsmannen. Om inget av de bankkonton som beslutet om kvarstad avser däremot finns i Finland och delgivningen således inte är förknippad med att bankmedel har belagts med kvarstad i Finland, ska Helsingfors tingsrätt vara den myndighet som är behörig att sköta delgivningen. På de grunder som anförts ovan är denna indelning förenlig med utgångspunkterna i den nationella lagstiftningen. Finland ska enligt artikel 50.1 e underrätta kommissionen om vilka de behöriga myndigheterna är.

Nationella bestämmelser behövs även om de delgivningssätt som de nationella myndigheterna ska iakttä. När det gäller delgivningar som verkställs av domstolen är det möjligt att tillämpa bestämmelserna i 11 kap. i rättegångsbalken och när det gäller delgivningar som verkställs av utmättningsmannen är det möjligt att tillämpa 3 kap. i utsökningsbalken. Med beaktande av de ovan beskrivna aspekter som hänför sig till gäldenärens rättsskydd är det motiverat att delgivningen sker bevisligen. Den lag som är avsedd att komplettera förordningen föreslås för tydlighetens skull innehålla ett särskilt omnämnande av de bevisliga delgivningssätt som anges i rättegångsbalken och utsökningsbalken och som kommer i fråga vid delgivningen av beslut om kvarstad.

När det gäller delgivningar som verkställs av utmättningsmannen finns det i 3 kap. i utsökningsbalken bestämmelser dels om vanlig delgivning (39 §) och dels om bevislig delgivning (40 §). De bevisliga delgivningssätt som nämns i 3 kap. 41 § lämpar sig också för delgivning av beslut om kvarstad. Därför föreslås det i propositionen att utmättningsmannen ska verkställa delgivningen bevisligen med iakttagande av ett delgivningssätt som anges i 3 kap. 41 § i utsökningsbalken.

När det gäller delgivningar som verkställs av domstolen regleras delgivningssätten i 11 kap. 3—10 § i rättegångsbalken. Bland dessa delgivningssätt uppfyller översändandet av handlingarna med posten mot mottagningsbevis eller som tjänstebrev eller elektroniskt meddelande mot mottagningsbevis enligt 3 § och stämmningsmannadelgivning enligt 4 § det krav på bevislig delgivning som ställs i samband med delgivning av beslut om kvarstad. Också sådan mellanhandsdelgivning som avses i 7 § ska vara möjlig, under de förutsättningar som anges i paragrafen. Detsamma gäller, i enlighet med vad som anförts ovan, internationell delgivning enligt 8 §, om gäldenären i enlighet med artikel 28.4 i förordningen har hemvist i en tredjestat.

De övriga delgivningssätt som anges i 11 kap. i rättegångsbalken kommer inte i fråga vid delgivning av beslut om kvarstad. T.ex. sådan delgivning genom kungörelse som avses i kapitlets 9 § uppfyller inte kravet på bevislig delgivning. Det finns inte heller förutsättningar att verkställa delgivningen så att handlingen i enlighet med 3 a § sänds till en part med posten till den adress som parten meddelat domstolen eller så att handlingarna i enlighet med 3 b § delges per telefon. I samband med delgivningen får gäldenären första gången kännedom om beslutet om kvarstad och om fordringsägarens ansökan om ett sådant beslut. Delgivningen kan därmed jämföras med stämmningsdelgivning, som inte kan verkställas på det sätt som anges i 3 a § eller 3 b §, dock med undantag för summariska stämmningsansökningar. När det gäller delgivning av beslut om kvarstad uppfylls inte heller de särskilda villkoren i 3 b § 2 mom., där det bestäms att telefondegivning kan verkställas om den är lämplig med hänsyn till handlingens omfattning och art och mottagaren tveklöst per telefon får del av handlingen och förstår innebörden av delgivningen.

3.7 Rättsmedel mot verkställigheten av beslutet om kvarstad

De rättsmedel som berör meddelandet av beslut om kvarstad har behandlats ovan i avsnittet om de behöriga domstolarna. I artikel 34 i förordningen finns bestämmelser om gäldenärens rättsmedel mot verkställigheten av beslut om kvarstad. En ansökan om att verkställigheten av beslutet om kvarstad ska begränsas eller avbrytas kan enligt artikel 34.1, beroende på verkställighetsmedlemsstatens nationella lagstiftning, framställas antingen till domstolen eller till den verkställande myndigheten. En ansökan om avbrytande av verkställigheten på en *ordre public*-grund kan däremot enligt artikel 34.2 framställas bara till domstolen. I enlighet med vad som konstaterats ovan i avsnittet om de behöriga domstolarna, föreslås det att Helsingfors tingsrätt i Finland ska behandla dessa ansökningar.

Medlemsstaterna får välja om domstolen eller den verkställande myndigheten i verkställighetsmedlemsstaten anförtros behörighet att fatta beslut om rättsmedlen också när det gäller de rättsmedel som avses i artikel 35.3 och 35.4 samt när det gäller den säkerhet som gäldenären ställer enligt artikel 38.1 b. En ansökan enligt den sist nämnda bestämmelsen ska, i enlighet med vad som anförts ovan i avsnittet om ställande av säkerhet, i Finland behandlas av den verkställande myndigheten, dvs. utmätningssmannen.

Finland ska enligt artikel 50.1 1 underrätta kommissionen om den domstol eller, i förekommande fall, den verkställande myndighet som är behörig att pröva en ansökan om rättsmedel bl.a. enligt artikel 34.1. För tydlighetens skull ska bestämmelser om saken tas in i den lag som är avsedd att komplettera förordningen. Det ska anges vem behörigheten tillkommer förutom när det gäller de rättsmedel som avses i artikel 34 även när det gäller de rättsmedel som avses i artikel 35.3 och 35.4. Beträffande alla andra rättsmedel än de som avses i artikel 34.2 måste man således avgöra om behörigheten att pröva ansökan om rättsmedel i Finland ska anförtros domstolen eller den verkställande myndigheten.

I Finland ska utmätningssmannen vara den myndighet som är behörig att verkställa beslut om kvarstad, och i enlighet med vad som anförts ovan kommer utmätningssmannen att ha en central roll vid verkställigheten i Finland. Därför är det ett naturligt alternativ att utmätningssmannen ska fatta beslut också om de rättsmedel som hänför sig till verkställigheten. Utmätningssmannen har i princip betydligt bättre möjligheter än domstolen att ta ställning till frågor som berör verkställigheten av beslut om kvarstad. Detta gäller i synnerhet det fall där ett beslut om kvarstad som ska verkställas i Finland har meddelats i en annan medlemsstat. I detta fall anknyter ärendet inte till Finland på något annat sätt än genom verkställigheten och en eventuell delgivning.

Det är motiverat att utmätningssmannen anförtros behörigheten i detta sammanhang också med tanke på att beslutet har verkställts utan att gäldenären har blivit hörd. Detta innebär att utmätningssmannen kan höra gäldenären om verkställigheten först i samband med ansökan om rättsmedel. Det är även i processekonomiskt avseende en motiverad lösning att utmätningssmannen själv kan rätta ett eventuellt fel som skett vid verkställigheten, t.ex. ifall bankmedel som ska undantas från utmätning inte har beaktats på det sätt som avses i artikel 34.1 a.

Vissa av de grunder som föreskrivs för rättsmedlen i artiklarna 34.1, 35.3 och 35.4 är emellertid ur utmätningssmannens synvinkel nya. Till dessa hör framför allt de i artikel 33 avsedda grunder som omnämns i artikel 34.1 b iv, t.ex. att de handlingar som delgetts inte uppfyller de språkkrav som fastställs i artikel 49.1 (artikel 33.1 c). Utmätningssmannen måste således vid prövningen av ansökningar om rättsmedel ta ställning till grunder som skiljer sig avsevärt från dem som iaktas vid tillämpning av utsökningsbalken. Förordningen förutsätter dock oundvikligen att nya uppgifter anförtros de aktörer som är delaktiga i förfarandet. Exempelvis anför-

tros domstolen behörighet att fatta beslut om ställandet av säkerhet. Trots de eventuella svårigheter som hänför sig till bedömningen av grunderna för rättsmedlen, har utmätningssmannen ändå bättre förutsättningar att ta ställning till frågor som berör verkställigheten än domstolen. Utmätningssmannen har med stöd av artikel 36.4 rätt att få all information som är nödvändig för att pröva ansökan om rättsmedel. Dessutom ska utmätningssmannens beslut med anledning av en ansökan om rättsmedel kunna överklagas hos domstolen i enlighet med artiklarna 37 och 50.1 m.

På de grunder som anförts ovan föreslås det i propositionen att utmätningssmannen ska vara den myndighet som är behörig att fatta beslut om ansökningar om rättsmedel mot verkställigheten enligt artiklarna 34.1, 35.3 och 35.4.

Det finns emellertid skäl att notera att gäldenären och fordringsägaren med stöd av en förlikning enligt artikel 35.3 får välja om de ansöker om rättsmedel hos den domstol som meddelat beslutet om kvarstad eller hos den domstol eller verkställande myndighet som utsetts av verkställighetsmedlemsstaten. I den situation som avses i den nämnda bestämmelsen har utmätningssmannen således inte exklusiv behörighet.

3.8 Överklagande

I artiklarna 21 och 37 i förordningen finns bestämmelser om överklagande. Den först nämnda artikeln gäller fordringsägarens rätt att överklaga domstolens beslut om att helt eller delvis avslå ansökan om kvarstad. Artikel 37 innehåller å sin sida bestämmelser om vardera partens, dvs. både gäldenärens och fordringsägarens, rätt att överklaga beslut som fattats med stöd av artikel 33, 34 eller 35. Både i artikel 21 och i artikel 37 finns dessutom närmare bestämmelser om förfarandet. På förfarandet är det i övrigt möjligt att enligt artikel 46.1 i kompletterande syfte tillämpa lagstiftningen i den medlemsstat där prövningen sker.

Finland ska enligt artikel 50.1 d och m underrätta kommissionen om den domstol till vilken överklaganden enligt artiklarna 21 och 37 ska ges in och, när det gäller artikel 37, även den eventuella tidsfrist inom vilken överklagandet enligt nationell rätt ska ges in samt från vilken tidpunkt tidsfristen börjar löpa.

Förfarandet för överklagande enligt artiklarna 21 och 37 blir till största delen beroende av medlemsstaternas nationella lagstiftning. Det är motiverat att överklagandet i Finland i så stor utsträckning som möjligt överensstämmer med det överklagande som sker med stöd av den nationella lagstiftningen.

De beslut som blir föremål för överklagande fattas antingen av domstolen (artiklarna 21, 33, 34.2, 35.1 och 35.3) eller av utmätningssmannen (artiklarna 34.1, 35.3 och 35.4). I Finland regleras överklagandet av domstolens beslut i rättegångsbalken och överklagandet av utmätningssmannens beslut i 11 kap. i utsökningsbalken. Dessa bestämmelser kan således tillämpas i kompletterande syfte vid det överklagande som sker med stöd av förordningen. För tydlighetens skull ska bestämmelser om saken tas in i den lag som är avsedd att komplettera förordningen.

Bestämmelserna i rättegångsbalken och i 11 kap. i utsökningsbalken blir dock tillämpliga bara i kompletterande syfte, alltså inte till den del något annat bestäms om överklagandet i artiklarna 21 och 37. Exempelvis ska överklagandet med stöd av artikel 21.3 ske enligt *ex parte*-förfarandet i det fall där ansökan om kvarstad har avslagits i dess helhet. I artikel 37 bestäms

det å sin sida att ett särskilt formulär för överklagande ska användas då ett beslut om rättsmedel överklagas.

En särskild fråga som aktualiseras då rättegångsbalken tillämpas i kompletterande syfte gäller den missnöjesanmälan som avses i 25 kap. i rättegångsbalken. I detta sammanhang finns det skäl att uppmärksamma den tidsfrist som föreskrivs för överklagande i artikel 21.2. Enligt den nämnda artikeln ska överklagandet ges in inom 30 dagar från den dag då domstolen underrättade fordringsägaren om beslutet. Den tidsfrist som anges i förordningen kan inte förkortas eller på något annat sätt begränsas i den nationella lagstiftningen. Vid överklagandet kan man således inte kräva att fordringsägaren i enlighet med 25 kap. 5 § i rättegångsbalken ska anmäla missnöje med tingsrättens avgörande senast den sjunde dagen efter att avgörandet meddelades, utan det ska vara möjligt att utan restriktioner överklaga beslutet under 30 dagars tid.

I artikel 37 i förordningen anges däremot inte någon tidsfrist för överklagandet. I enlighet med vad som anförts ovan ska medlemsstaterna underrätta kommissionen om den tidsfrist som i den nationella lagstiftningen fastställs för överklagande enligt artikel 37 samt om den tidpunkt vid vilken tidsfristen börjar löpa. Vid överklagandet enligt denna artikel är det således möjligt att ställa krav på en missnöjesanmälan. För tydlighetens skull är det dock motiverat att förfarandena för överklagande av domstolens avgöranden enligt artiklarna 21 och 37 är så enhetliga som möjligt. Därför föreslås det i propositionen att tingsrättens avgöranden i ett förfarande enligt förordningen ska överklagas hos hovrätten utan missnöjesanmälan, på det sätt som bestäms i artiklarna 21 och 37.

Avgöranden av Helsingfors tingsrätt överklagas hos Helsingfors hovrätt. Eftersom det är fråga om tvistemål, behövs enligt 25 a kap. 5 § 1 mom. i rättegångsbalken tillstånd till fortsatt handläggning. För den som vill överklaga Helsingfors hovrätts avgörande är det möjligt att ansöka om besvärstillstånd hos högsta domstolen, på det sätt som bestäms i 30 kap. i rättegångsbalken.

Enligt den föreslagna lagen ska samtliga utmätningsmän vara behöriga att fatta beslut om rättsmedel enligt artiklarna 34.1, 35.3 och 35.4. Ändring i utmätningsmannens beslut får enligt 11 kap. 2 § i utsökningbalken sökas hos de tingsrätter som handlägger utsökningbesvär, vilka nämns i paragrafens 2 mom. Utmätningensmannens ovan nämnda beslut om rättsmedel ska således överklagas hos någon av de tingsrätter som enligt 11 kap. 2 § i utsökningbalken handlägger utsökningbesvär, om inte något annat bestäms särskilt. Alternativet utgörs av en koncentrerad av behörigheten i samband med överklagandet, varvid det naturliga alternativet skulle vara att de beslut som fattas vid ett förfarande enligt förordningen överklagas hos Helsingfors tingsrätt.

De argument som talar för en koncentrerad, vilka presenterats ovan i avsnittet om de behöriga domstolarna, gäller också då det är fråga om överklagande av utmätningsmannens avgöranden. En koncentrerad skulle vara en entydig lösning och främja förvärvandet av erforderlig sakkunskap bättre än ett decentraliserat system. En tydlig skillnad i förhållande till vad som gäller meddelandet av ett beslut om kvarstad och överklagandet av beslutet utgörs emellertid av att det inte för verkställighetens del föreslås någon koncentrerad av behörigheten, utan att samtliga utmätningsmän ska vara behöriga att verkställa beslut om kvarstad. I praktiken är det fråga om den ansvariga utmätningsman som avses i 3 kap. 13 § i utsökningbalken och som är behörig i hela landet. Verkställigheten blir därmed i så stor utsträckning som möjligt förenlig med verkställigheten av säkringsåtgärder enligt den nationella lagstiftningen. Därför är det motiverat att också beslut om rättsmedel som berör verkställigheten i enlighet med artikel 37 ska kunna överklagas hos alla domstolar som handlägger utsökningbesvär. Utsökningbesvär handläggs för närvarande bara vid en del av tingsrätterna, vilket har ansetts vara en välfungerande lösning.

De argument som ovan i avsnittet om de behöriga domstolarna har anförts mot en koncentrerad av behörigheten gäller också i fråga om överklagandet av utmätningens avgöranden. Till denna del finns det skäl att i synnerhet beakta de resor som föranleds av långa avstånd. Verkställigheten av beslut om kvarstad i Finland kommer troligtvis oftast att beröra gäldenärer som är bosatta i Finland. Vem som är ansvarig utmätningensman när det gäller att svara för verkställigheten av beslutet om kvarstad och därmed också för prövningen av en ansökan om rättsmedel mot verkställigheten bestäms enligt 3 kap. 14 § i utsökningsbalken och 1 § i statsrådets förordning om utsökningsförfarandet i regel på basis av svarandens bostads- eller hemort. Med avseende på detta är det inkonsekvent och ur gäldenärens synvinkel problematiskt ifall den ansvarige utmätningensmannens beslut om rättsmedel inte kan överklagas hos den regionala tingsrätt som är behörig att handlägga utsökningsbesvär, utan överklagandet alltid måste ske hos Helsingfors tingsrätt. Detta kunde leda till att avståndet till handläggningsorten blir oskäligt långt för gäldenären, i synnerhet ifall muntlig förhandling ordnas i ärendet, vilket är allmänt i samband med handläggningen av utsökningsbesvär enligt den nationella lagstiftningen. En domstol som ligger långt borta är ett dåligt alternativ som handläggningsplats också för den utmätningensman som fattat beslutet om rättsmedel.

Ett ytterligare argument mot en koncentrerad av behörigheten utgörs av att det inom en nära framtid eventuellt kommer att föreslås ändringar i fråga om vilka tingsrätter som handlägger utsökningsbesvär. I betänkandet av arbetsgruppen för utvecklande av tingsrättsnätverket (Justitieministeriet, Betänkanden och utlåtanden 14/2015) har det föreslagits att utsökningsbesvärsärendena i framtiden ska koncentreras till sex tingsrätter, och Helsingfors tingsrätt är inte en av dessa tingsrätter. Denna fråga är föremål för bedömning i anslutning till översynen av tingsrättsnätverket. Avsikten är att en regeringsproposition om saken ska överlämnas till riksdagen hösten 2016.

På grundval av vad som anförts ovan måste de faktorer som talar för en decentralisering av behörigheten när det gäller överklagandet av utmätningensmannens beslut om rättsmedel enligt artikel 37 anses väga tyngre än de faktorer som talar för en koncentrerad av behörigheten. Därför föreslås det i propositionen att de domstolar som enligt 11 kap. 2 § 2 mom. i utsökningsbalken handlägger utsökningsbesvär ska vara behöriga domstolar i samband med överklagandet enligt artikel 37. Finland ska enligt artikel 50.1 m i förordningen underrätta kommissionen om saken. Denna lösning är förenlig med den gällande lagen och därför behövs ingen särskild bestämmelse om saken.

3.9 Språk

De handlingar som nämns i artikel 28.5 a och b i förordningen och som ska delges gäldenären ska enligt artikel 49.1 åtföljas av en översättning eller translitterering till det officiella språket i den medlemsstat där gäldenären har hemvist eller ett annat språk som denne förstår. Handlingar som ska lämnas in till en domstol eller behörig myndighet får däremot enligt artikel 49.2 även vara skrivna på något annat av unionens institutioners officiella språk som den berörda medlemsstaten har angett att den kan godta. Medlemsstaterna ska enligt artikel 50.1 o underrätta kommissionen om de språk som godtas för översättning av handlingar.

Finland har godtagit att även engelska vid sidan av finska och svenska används i översättningarna i anslutning till flera förordningar inom privaträttens område, såsom förordningen om en europeisk exekutionstitel, förordningen om ett europeiskt betalningsföreläggande och förordningen om småmålsförfarande. Saken har reglerats närmare i de lagar som kompletterar de nämnda förordningarna.

Till de handlingar som ska tillställas domstolen eller utmätningsmannen hör exempelvis enligt artikel 28.5 c kopior av de handlingar som fordringsägaren ingett till domstolen till stöd för ansökan om kvarstad, vilka dock enligt artikel 49.1 i princip inte behöver översättas till det officiella språket i den medlemsstat där gäldenären har hemvist eller till ett annat språk som denne förstår. Dyliga bilagor kan i och för sig vara svårtolkade, vilket talar för att Finland ska godta bara finsk- eller svenskspråkiga översättningar.

Att låta översätta handlingar till finska eller svenska kan emellertid orsaka svårigheter i flera medlemsstater. Beslutet om kvarstad är avsett att användas i situationer där fordringsägaren har ett brådskande rättsskyddsbehov. Den tid det tar att hitta en översättare och att låta översätta handlingarna skulle kunna fördröja inlämnandet av ansökan och därmed äventyra syftet med förfarandet för beslut om kvarstad. Dessutom är det möjligt att översättningarna skulle vara av bristande kvalitet. Med tanke på detta är det ändamålsenligt att Finland vid sidan av finsk- och svenskspråkiga översättningar även godtar översättningar till engelska, som allmänt förstås i vårt land. Det föreslås att en bestämmelse om saken ska tas in i den lag som är avsedd att komplettera förordningen.

Enligt skäl 33 i förordningens ingress och enligt Finlands nationella lagstiftning är det i princip den fordringsägare eller gäldenär som lämnar in handlingarna som är skyldig att tillhandahålla de översättningar som förordningen kräver och även stå för kostnaderna för dem. Ett undantag från detta utgörs av den skyldighet som föreskrivs i artikel 23.4, där det bestäms att den domstol som meddelat beslutet om kvarstad ska utarbeta en översättning eller translitterering av beslutet med användning av en lämplig språkversion av standardformuläret. Användningen av flerspråkiga standardformulär minskar över lag behovet av översättningar i samband med det förfarande som föreskrivs i förordningen.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Konsekvenser för statsfinanserna och för myndigheterna

Denna proposition gör det möjligt att i Finland i praktiken tillämpa det förfarande som föreskrivs i förordningen om ett europeiskt förfarande för kvarstad på bankmedel.

Meddelandet av beslut om kvarstad ska koncentreras till Helsingfors tingsrätt, vilket kommer att öka arbetsmängden för denna domstol. Tilläggsarbete orsakas framför allt av de nya uppgifter som hänför sig till förfarandet, såsom det beslutsfattande som berör ställandet av säkerhet och åtgärderna i anslutning till delgivningen av beslut om kvarstad. Enligt vad som anförts ovan i avsnittet om de viktigaste förslagen kommer förfarandet dock troligtvis att användas bara i begränsad utsträckning. Förordningen tillämpas endast på gränsöverskridande tvistemål, och det är inte troligt att det totala antalet sådana mål kommer att öka avsevärt i Finland efter att förordningen trätt i kraft. Ovan har det uppskattats att förordningen kommer att tillämpas ungefär i samma utsträckning som förordningen om småmålsförfarande, med stöd av vilken sammanlagt 11 mål inleddes vid Helsingfors tingsrätt år 2015. Förordningen kommer troligtvis att aktualiseras mer sällan än ärenden som berör säkringsåtgärder enligt 7 kap. i rättegångsbalken. År 2015 behandlades sammanlagt 54 ärenden gällande säkringsåtgärder vid Helsingfors tingsrätt (33 ärenden berörde kvarstad och 21 berörde andra säkringsåtgärder). Det finns emellertid skäl att följa upp ärendemängdernas utveckling, för att utreda om det finns behov av att utöka personalresurserna vid Helsingfors tingsrätt.

Enligt propositionen ska utmätningsmannen ha en central roll vid verkställigheten av beslut om kvarstad som avser bankkonton i Finland, vilket innebär att utmätningsmännens arbetsmängd kommer att öka då förordningen träder i kraft. Också för utmätningsmännens del orsakas tilläggsarbete framför allt av de nya uppgifter som förordningen medför, såsom bedömningen av grunderna för vissa av de rättsmedel som avses i artikel 34.1. I avvikelse från vad som gäller meddelandet av beslut om kvarstad föreslås inte någon koncentrerings av beslutens verkställighet, utan för verkställigheten svarar i varje enskilt fall den ansvarige utmätningsmannen. Detta möjliggör en jämnare fördelning av det tilläggsarbete som orsakas av förordningen, men kan å andra sidan fördröja förvärvandet av sådan sakkunskap som behövs vid förfarandet. Sannolikt kommer dock största delen av verkställighetsfallen ändå att aktualiseras i huvudstadsregionen och i andra regioner i södra Finland. Inom utsökningen har antalet internationella ärenden emellertid varit förhållandevis litet, och därför kommer det ökade arbetet troligtvis att kunna skötas med hjälp av den nuvarande personalmängden och inom ramen för de nuvarande verksamhetsutgifterna. Ärendemängdernas utveckling måste dock även till denna del följas upp.

I propositionen föreslås det att Riksfogdeämbetet i Finland ska fungera som centralmyndighet när det gäller att ta emot handlingar som hänför sig till verkställigheten av beslut om kvarstad. Riksfogdeämbetet ska enligt den föreslagna lagen ta emot handlingarna, utreda vilken utmätningsman som är ansvarig utmätningsman i ärendet och tillsända denne handlingarna. Det är fråga om en ny uppgift, som orsakar Riksfogdeämbetet tilläggsarbete och kostnader. Behandlingen av ärenden enligt förordningen kan dessutom kräva ändringar i utsökningens informationssystem Uljas, som upprätthålls av Riksfogdeämbetet.

Också när det gäller de kostnader som orsakas Riksfogdeämbetet kan man emellertid hänvisa till att förfarandet sannolikt kommer att användas bara i begränsad utsträckning. Den nya uppgiften är förenlig med Riksfogdeämbetets lagstadgade uppgifter att utveckla det internationella samarbetet inom utsökningsverksamhetens förvaltning och sköta utsökningsverksamhetens övriga riksomfattande administrativa uppgifter. Riksfogdeämbetets roll som centralmyndighet när det gäller att ta emot handlingar kommer sannolikt att bidra till att antalet fall där handlingar sänds till fel utmätningsman blir litet samt att underlätta förfarandet.

De nya uppgifter som förordningen medför kan kräva att det ordnas särskild introduktion för domarna och utsökningsmyndigheterna. De kostnader som föranleds av behövlig introduktionsutbildning kommer dock sannolikt att vara små och av engångskaraktär.

Det eventuella behov av tilläggsresurser som förordningen medför för Helsingfors tingsrätt och utsökningsväsendet ska täckas med de anslag som anvisas i rambesluten för statsfinanserna.

4.2 Konsekvenser för företagen och samhällliga konsekvenser

Det förfarande som föreskrivs i förordningen medför tilläggsarbete och kostnader också för bankerna, som ska svara för tillhandahållandet av kontoinformation och för genomförandet av beslutet om kvarstad. Bankerna har enligt artikel 43 i förordningen och enligt den nationella lagstiftningen inte rätt att ta ut avgifter för dessa åtgärder. Kostnaderna för genomförandet av beslutet om kvarstad kan minskas ifall genomförandet i så stor utsträckning som möjligt överensstämmer med det som bestäms om säkringsåtgärder i den nationella lagstiftningen. Banken behöver inte ta emot själva formuläret för beslutet om kvarstad och inte heller ge en förklaring enligt artikel 25.1, utan utmätningsmannen ska svara för dessa åtgärder. Förordningen förbätt-

rar å andra sidan bankernas möjligheter att driva in sina egna fordringar i andra medlemsstater och gynnar därmed bankerna i egenskap av fordringsägare.

Förordningen och den kompletterande nationella lagstiftningen har även mer allmänna ekonomiska och samhällseliga konsekvenser. Genom förordningen förbättras fordringsägarnas ställning i gränsöverskridande fall. Förfarandet för beslut om kvarstad minskar i gränsöverskridande fall fordringsägarens kostnader samt tiden för erhållande och verkställighet av ett beslut om kvarstad som riktar sig mot bankmedel. Genom förordningen åtgärdas således den nuvarande ojämlika situation där gäldenären tack vare de inre marknaderna lätt kan undgå verkställighet genom att överföra sina tillgångar till ett bankkonto i en annan medlemsstat, medan fordringsägaren endast har begränsade möjligheter att säkra återbetalningen av sin fordran genom att bankmedel på ett utländskt konto beläggs med kvarstad. Förfarandet förväntas gynna i synnerhet små och medelstora företag, som har sämre möjligheter än storföretag att ansöka om sådana säkringsåtgärder som föreskrivs i den nationella lagstiftningen i andra medlemsstater på grund av de kostnader som föranleds av förfarandet, bl.a. advokat- och översättningskostnader.

Det förfarande som föreskrivs i förordningen minskar således de risker som den gränsöverskridande handeln medför också för finska företag, och förfarandet kan även minska kreditförlusternas belopp. Detta främjar den målsättning att stärka företagets verksamhetsförutsättningar som anges i det strategiska programmet för statsminister Juha Sipiläs regering. Förfarandet för beslut om kvarstad kan dock användas också av fysiska personer. Förfarandet kan exempelvis effektivisera möjligheterna för underhållsbidragstagare att driva in sina underhållsbidragsfordringar i den situation där en motsträvig gäldenär har överfört sina tillgångar till ett bankkonto i en annan medlemsstat.

5 Beredningen av propositionen

Förslaget till regeringsproposition har utarbetats av en arbetsgrupp som justitieministeriet tillsatt den 5 september 2014. Arbetsgruppen bestod av representanter förutom för justitieministeriet även för Helsingfors tingsrätt, Finlands Advokatförbund, Riksfogdeämbetet och Finansbranschens Centralförbund. Arbetsgruppens betänkande ”Europeiskt förfarande för kvarstad på bankmedel – Kompletterande nationella bestämmelser” (Justitieministeriet, Betänkanden och utlåtanden 42/2015) offentliggjordes den 2 juli 2015.

Betänkandet sändes på remiss till 26 instanser (domstolar, myndigheter, organisationer och sakkunniga). Sammanlagt erhöles 13 remissyttranden. Ett sammandrag över remissyttrandena har publicerats (Justitieministeriet, Betänkanden och utlåtanden 1/2016).

Remissyttrandena innehöll övervägande positiv respons, och största delen av de föreslagna lagstiftningslösningarna förordades. Alla remissinstanser som gav ett yttrande förordade att behörigheten att meddela beslut om kvarstad ska koncentreras till Helsingfors tingsrätt. Också de grundläggande lösningarna gällande verkställigheten, såsom utmätningens centrala roll vid verkställigheten, förordades allmänt.

Det enda av arbetsgruppens centrala förslag som tydligt delade åsikterna berörde överklagandet av utmätningens avgöranden om rättsmedel. I arbetsgruppens betänkande föreslogs det att överklagandet skulle ske hos de tingsrätter som handlägger utskökningsbesvär. Två av de tingsrätter som gav ett remissyttrande ansåg att behörigheten för överklagandets del på samma sätt som behörigheten att meddela beslut om kvarstad borde koncentreras till Helsingfors tingsrätt. Tingsrätterna i fråga ansåg att de skäl som i betänkandet anförts för en decentra-

lisering av behörigheten inte var tillräckligt vägande i förhållande till nyttan av en koncentring av behörigheten. En av remissinstanserna betonade å andra sidan att överklagandet bör ske på det sätt som arbetsgruppen föreslagit, hos de tingsrätter som handlägger utsökningsbesvär.

I propositionen föreslås det, på samma sätt som i betänkandet, att överklagandet av utmätningens avgöranden om rättsmedel inte ska koncentreras till en viss domstol utan att avgörandena ska kunna överklagas hos de tingsrätter som handlägger utsökningsbesvär. De argument som i avsnitt 3.7 framförts för en decentralisering av behörigheten har ansetts väga tyngre än de argument som talar för en koncentring. Propositionens motivering har till denna del kompletterats med ett omnämnande av att det antal tingsrätter som handlägger utsökningsbesvär ska granskas i anslutning till översynen av tingsrättsnätverket. Avsikten är att en regeringsproposition om tingsrättsnätverket ska överlämnas till riksdagen hösten 2016.

Vid den fortsatta beredningen har man med anledning av det som framförts i remissyttrandena även dryftat frågan om huruvida det lokala utsökningsverket i stället för utmätningens mannen borde ta emot handlingar som sänds från utlandet. Av orsaker som hänför sig till den strukturreform av utsökningsväsendet som för närvarande är under beredning har man dock vid den fortsatta beredningen beslutat sig för att inte ändra förslaget om att utmätningens mannen ska ta emot handlingarna.

I övrigt gällde förslagen och kommentarerna i remissyttrandena närmast vissa detaljer i anslutning till förfarandet för beslut om kvarstad, såsom utmätningens mannens roll i samband med ställandet av säkerhet samt resursfrågor och rättsmedel. Arbetsgruppens motiveringar har till dessa delar preciserats i propositionen.

Vid den fortsatta beredningen har man dessutom ändrat arbetsgruppens förslag om rättegångsavgifter. Arbetsgruppen hade föreslagit att en rättegångsavgift för det förfarande som föreskrivs i förordningen skulle tas ut i enlighet med vad som bestäms om rättegångsavgiften i tvistemål, på samma sätt som när det gäller förfaranden enligt förordningen om småmålsförfarande och förordningen om ett europeiskt betalningsföreläggande. Rättegångsavgifterna har ändrats genom den lag om domstolsavgifter som trädde i kraft den 1 januari 2016. Med stöd av 2 § 6 mom. i lagen om rättegångsavgifter uttas en rättegångsavgift på 86 euro för förfaranden enligt förordningen om småmålsförfarande och förordningen om ett europeiskt betalningsföreläggande. Avgiften är densamma som för tingsrättens handläggning av vissa summariska tvistemål som inte bestrids av svaranden. Rättegångsavgiften för handläggningen av ett s.k. omfattande tvistemål vid tingsrätten har höjts till 500 euro. Samma rättegångsavgift tas ut också för säkringsåtgärder då den huvudsak som sökandens krav eller rätt hänför sig till är ett omfattande tvistemål.

Handläggningen av ärenden enligt den aktuella förordningen kommer sannolikt att förorsaka betydligt mer arbete vid tingsrätten än ärenden enligt förordningen om småmålsförfarande och förordningen om ett europeiskt betalningsföreläggande. I enlighet med vad som konstaterats i redogörelsen för förordningens huvudsakliga innehåll torde arbetsmängden vara åtminstone lika omfattande som i samband med de säkringsåtgärder som avses i 7 kap. i rättegångsbalken. Därför föreslås det i propositionen att en lika stor rättegångsavgift ska tas ut för domstolens behandling av en ansökan om kvarstad som för behandlingen av ett ärende som berör en säkringsåtgärd enligt 7 kap. 1 § i rättegångsbalken.

I samband med beredningen av förordningen har statsrådet sänt skrivelsen U 36/2011 rd till riksdagen. Lagutskottet har gett utlåtandena 19/2011 rd och 11/2013 rd angående förordningen.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1 §. Tillämpningsområde. Denna paragraf innehåller en bestämmelse om lagens tillämpningsområde. Av paragrafen framgår det att lagen innehåller bestämmelser som kompletterar tillämpningen av förordningen om inrättande av ett europeiskt förfarande för kvarstad på bankmedel i mål och ärenden av privaträttslig natur i Finland. Lagens bestämmelser tillämpas i kompletterande syfte i sådana fall där också förordningens bestämmelser blir tillämpliga.

2 §. Behörig domstol. Lagens 2—5 § föreslås innehålla kompletterande bestämmelser om meddelandet av beslut om kvarstad. En bestämmelse om den behöriga domstolen föreslås ingå i 2 §. Av de orsaker som anförts i den allmänna motiveringen bestäms det i paragrafen att en ansökan om kvarstad enligt förordningen i Finland ska prövas av Helsingfors tingsrätt.

Ansökan om vissa av de rättsmedel som avses i kapitel 4 i förordningen ska enligt förordningens ordalydelse ges in till den domstol som meddelat beslutet om kvarstad. Till dessa rättsmedel hör fordringsägarens och gäldenärens möjlighet att enligt artikel 35.1 ansöka om att den domstol som meddelat beslutet om kvarstad ska ändra eller upphäva beslutet på grund av att omständigheterna har ändrats, samt fordringsägarens och gäldenärens möjlighet att med stöd av artikel 35.3 gemensamt ansöka hos den domstol som meddelat beslutet om kvarstad att beslutet ska upphävas eller ändras på grund av att de har kommit överens om att fordran ska regleras. Eftersom Helsingfors tingsrätt ska ha exklusiv behörighet att i första instans pröva en ansökan om ett europeiskt beslut om kvarstad på bankmedel och därmed att meddela beslut om kvarstad, ska behörigheten också för de ovan nämnda rättsmedlens del tillkomma Helsingfors tingsrätt.

När det gäller andra än de ovan nämnda rättsmedlen kan behörighet enligt förordningens ordalydelse anförtros också någon annan aktör än den domstol som meddelat beslutet om kvarstad. I 12—13 § finns bestämmelser om vilken domstol och verkställande myndighet som är behörig i anslutning till dessa rättsmedel.

3 §. Ställande av säkerhet. Artikel 12 i förordningen innehåller bestämmelser om den säkerhet som fordringsägaren ska ställa. Domstolen ska under de förutsättningar som nämns i artikel 12.1 och 12.2 förelägga fordringsägaren att ställa säkerhet med ett belopp som är tillräckligt för att förhindra missbruk av förfarandet och säkerställa ersättning för eventuella skador som gäldenären kan komma att orsakas till följd av beslutet om kvarstad. I artikeln anges också de förutsättningar under vilka det är möjligt att avstå från kravet på säkerhet. I artikel 12.3 bestäms det att domstolen ska underrätta fordringsägaren om det belopp som krävs och om vilken typ av säkerhet som accepteras enligt nationell rätt i den medlemsstat där domstolen är belägen. Domstolen ska också underrätta fordringsägaren om att ett beslut om kvarstad kommer att meddelas när säkerheten har ställts i enlighet med de krav som anges i artikeln.

Paragrafen föreslås innehålla sådana bestämmelser om förfarandet i samband med ställandet av säkerhet som kompletterar artikel 12. Kompletterande bestämmelser om gäldenärens rätt att ställa säkerhet i enlighet med artikel 38 ingår i den föreslagna 16 §.

Av de orsaker som nämnts i den allmänna motiveringen föreslås det i 3 § att fordringsägaren inte ska ställa säkerheten hos domstolen utan hos utmätningsmannen. Detta förfarande överensstämmer i stor utsträckning med det som bestäms om ställande av säkerhet i utöknings-

balken, som tillämpas vid verkställigheten av säkringsåtgärder enligt 7 kap. i rättegångsbalken.

Enligt 1 mom. beslutar domstolen i enlighet med artikel 12 i förordningen om den säkerhet som krävs av fordringsägaren. Det är fråga om en förtydligande bestämmelse som accentuerar att bara domstolen är behörig att fatta beslut om den säkerhet som fordringsägaren ska ställa i samband med förfarandet för beslut om kvarstad. Utmättningsmannen kan därmed inte kräva att fordringsägaren ska ställa en särskild säkerhet t.ex. i samband med verkställigheten av beslutet om kvarstad, utan fordringsägarens skyldighet att ställa säkerhet kan grunda sig enbart på det beslut som domstolen fattat med stöd av artikel 12.

Domstolens avgörande om ställandet av säkerhet är av betydelse med avseende på förfarandet i dess helhet. Fordringsägarens agerande när det gäller ställandet av den säkerhet som domstolen krävt eller en försummelse av detta avgör nämligen i regel också om ansökan om kvarstad bifalls eller inte. Därför ska fordringsägaren, och likaså den utmättningsman som avses i 2 och 3 mom., på ett entydigt sätt kunna få reda på vad skyldigheten att ställa säkerhet innefattar. Av denna anledning ska domstolen fatta ett särskilt beslut om ställandet av säkerhet. Det finns skäl att notera att det överklagande som berör meddelandet av beslut om kvarstad enligt artikel 21 har begränsats att gälla domstolens beslut om att helt eller delvis avslå ansökan om kvarstad. Därför föreslås det att 1 mom. ska innehålla en förtydligande bestämmelse om att domstolens beslut om fordringsägarens skyldighet att ställa säkerhet inte får överklagas särskilt. Inom ramen för det överklagande som avses i artikel 21 är det dock möjligt att också överklaga beslutet om en begärd säkerhet.

Vidare ska domstolen fatta beslut om beloppet av den säkerhet som fordringsägaren ska ställa. I enlighet med vad som konstaterats i den allmänna motiveringen är det fråga om en ny uppgift för domstolen. Säkerheten ska enligt artikel 12.1 vara tillräcklig i fråga om sitt belopp. Säkerheten är avsedd att förhindra missbruk av förfarandet och säkerställa ersättning för eventuella skador som gäldenären orsakas till följd av beslutet om kvarstad, i den utsträckning fordringsägaren är ansvarig för sådana skador enligt artikel 13. I skäl 18 i förordningens ingress nämns det att domstolen kan ta hänsyn till beloppet av de medel som ska beläggas med kvarstad då domstolen fastställer säkerhetens belopp. I detta sammanhang finns det även skäl att uppmärksamma gäldenärens rätt att enligt artikel 38 ansöka om att medel som belagts med kvarstad ska frigöras eller att verkställigheten av beslutet om kvarstad ska avbrytas genom att gäldenären ställer en säkerhet som motsvarar det belopp som fastställts i beslutet om kvarstad.

De materiella förutsättningarna för att en säkerhet ska kunna begäras anges i artikel 12.1 och 12.2. Vid prövningen av huruvida det finns förutsättningar för att begära en säkerhet får domstolen således inte stöda sig på de förutsättningar som anges i den nationella lagstiftningen. Syftet med ställandet av säkerhet i samband med det förfarande som föreskrivs i förordningen är emellertid jämförbart med syftet med den säkerhet som ställs vid verkställigheten av säkringsåtgärder enligt 7 kap. i rättegångsbalken. Med hjälp av säkerheten säkerställer man att gäldenären senare kan få ersättning för sådana skador som han eller hon eventuellt orsakats av beslutet om kvarstad. Vid fastställandet av säkerhetens belopp måste man således ta hänsyn till de skador som gäldenären kan orsakas av beslutet. När det gäller att bedöma skadornas belopp är det inte fråga om lagtolkning utan om bedömning av fakta. Vid bedömningen av beloppet av eventuella skador kan domstolen således beakta liknande faktorer som utmättningsmännen beaktar då de bedömer skadornas belopp i samband med verkställigheten av nationella säkringsåtgärder.

Då man i samband med verkställigheten av säkringsåtgärder enligt 7 kap. i rättegångsbalken bedömer skadornas och därmed också säkerhetens belopp beaktar man vanligtvis åtminstone den skada som orsakas av att dispositionsrätten till den egendom som är föremål för säkring-

såtgärden begränsas, samt partskostnaderna, såsom advokatkostnader i anslutning till förfarandet för beslut om kvarstad och i anslutning till en eventuell skadeståndsrättegång. Framför allt kan kostnaderna för en skadeståndsrättegång bli stora, eventuellt till och med större än beloppet av de övriga skadorna. De rättegångskostnader som föranleds av huvudsaken beaktas däremot inte vid bedömningen av säkerhetens belopp, eftersom dessa kostnader uppkommer också i det fall att ingen säkringsåtgärd förordnas.

Vid bedömningen av eventuella skador som orsakas av att dispositionsrätten till egendomen begränsas har man vid verkställigheten av säkringsåtgärder enligt den nationella lagstiftningen tagit hänsyn bl.a. till arten och omfattningen av den egendom som beläggs med kvarstad. När det gäller ett europeiskt beslut om kvarstad är det alltid fråga om medel som finns på ett bankkonto. Det faktum att medlen på gäldenärens bankkonto helt och hållet eller delvis beläggs med kvarstad kan i synnerhet inom affärslivet medföra stor skada i och med att affärsverksamheten avbryts. I värsta fall kan det leda till konkurs.

Bedömningen av skadornas belopp försvåras dessutom av att domstolen då den fattar beslut om säkerheten sannolikt inte har kännedom om hur stor del av gäldenärens bankmedel som kommer att beröras av beslutet om kvarstad. Ifall beslutet om kvarstad omfattar alla medel på kontot, kan detta t.ex. hindra företagets betalningstrafik helt och hållet och därmed potentiellt medföra en större skada än ifall bara en liten del av medlen på kontot beläggs med kvarstad. I det sist nämnda fallet finns det större anledning att förmoda att beloppet av den eventuella skada som orsakas av att dispositionsrätten till egendomen begränsas åtminstone inte kan bli större än det belopp som ska beläggas med kvarstad. Frågan om hur mycket medel som de facto kan beläggas med kvarstad framgår emellertid först i verkställighetsskedet.

Vid bedömningen av skadornas belopp ska man i varje enskilt fall ta hänsyn till de till buds stående uppgifterna om fordringsägaren och gäldenären samt till de omständigheter som är av betydelse i sammanhanget. Ifall det exempelvis framgår av ansökan att beslutet om kvarstad ska verkställas i flera medlemsstater, kan gäldenären också orsakas skada i flera medlemsstater.

Dylika omständigheter, som hänför sig till bedömningen av skadornas belopp, kan emellertid beaktas endast inom de gränser som förordningen tillåter. Med hjälp av säkerheten säkerställs enligt artikel 12.1 ersättning för eventuella skador som orsakas gäldenären bara i den utsträckning som fordringsägaren är ansvarig för skadorna enligt artikel 13. På fordringsägarens ansvar tillämpas enligt artikel 13.4 lagen i verkställighetsmedlemsstaten, dvs. den stat där bankkontot finns. Då man fattar beslut om säkerheten ska man också ta hänsyn till att gäldenären inte blir hörd innan beslutet om kvarstad meddelas. I enlighet med vad som framgår av skälen 17 och 18 i ingressen är säkerheten således av stor betydelse när det gäller att förhindra missbruk av förfarandet och skydda gäldenärens rättigheter.

Då man fattar beslut om säkerheten ska man dessutom beakta att beslutet enligt artikel 18.4 i regel ska fattas inom den tidsfrist på tio eller fem arbetsdagar som nämns i artikel 18.1 och 18.2.

Domstolen ska enligt artikel 12.3 underrätta fordringsägaren förutom om beloppet av den säkerhet som ska ställas också om vilken typ av säkerhet som accepteras enligt nationell rätt i den medlemsstat där domstolen är belägen. De typer av säkerheter som är godtagbara i Finland är enligt 3 kap. 43 § 2 mom. i utsökningsbalken pant och borgen. Borgen ska vara proprieborgen och, om borgensmännen är flera, solidarisk. Säkerheten ska dessutom kunna realiseras i enlighet med 3 kap. 46 § 2 mom. i utsökningsbalken. Som säkerhet har man i samband med verkställigheten av säkringsåtgärder enligt 7 kap. i rättegångsbalken i praktiken godkänt

RP 109/2016 rd

en penningdeposition hos utmätningsmannen, en bankgaranti och bostadsaktier. Pantbrev som intecknats i en fastighet godkänns däremot inte som säkerhet eftersom de inte kan realiseras.

Utöver de uppgifter som nämns i artikel 12.3 ska domstolen också meddela fordringsägaren om det närmare förfarande som ska iakttas vid ställandet av säkerhet. Bestämmelser om förfarandet föreslås ingå i paragrafens 2 och 3 mom.

I och med att säkerheten ska ställas hos utmätningsmannen krävs det naturligtvis att utmätningsmannen informeras om saken. Av orsaker som är förknippade med gäldenärens rättskydd är det motiverat att informationen förmedlas av domstolen och inte av fordringsägaren. Därför föreslås 2 mom. innehålla en bestämmelse om att domstolen ska meddela utmätningsmannen säkerhetens belopp.

Säkerheten ska kunna ställas efter att meddelandet har getts. Säkerheten ska enligt det föreslagna 2 mom. ställas hos utmätningsmannen i enlighet med 3 kap. 45 § i utsökningsbalken. Enligt den nämnda bestämmelsen i utsökningsbalken ska en pant överlätas till utmätningsmannen eller, om utmätningsmannen så bestämmer, deponeras i ett kreditinstitut eller lämnas i förvar och vård hos en tillförlitlig person. Ett intyg över en deposition och en borgensförbindelse ska lämnas i förvar hos utmätningsmannen. I praktiken bör fordringsägaren och utmätningsmannen stå i kontakt med varandra efter att ha fått de ovan nämnda behövliga uppgifterna.

Det förfarande som föreskrivs i förordningen förutsätter att fordringsägaren har ett brådskande behov av ett beslut om kvarstad, vilket innebär att det ligger i fordringsägarens intresse att säkerheten ställs så snabbt som möjligt. Ifall så emellertid inte sker, är det inte heller ändamålsenligt att ärendet förblir anhängigt under en lång tid i väntan på åtgärder från fordringsägarens sida. Domstolen ska således kunna fatta beslut om att avslå ansökan ifall fordringsägaren inte ställer säkerheten inom en rimlig tid. Därför ska domstolen i sitt beslut meddela en tidsfrist inom vilken säkerheten ska ställas. Ett omnämnande av detta ska för tydlighetens skull tas in i 2 mom. Vid prövningen av tidsfristens längd ska man kunna ta hänsyn t.ex. till de tidsfrister som fastställts för domstolens beslutsfattande i artikel 18.

Den utmätningsman hos vilken säkerheten ställs ska vara en sådan ansvarig utmätningsman som avses i 3 kap. 13 § i utsökningsbalken och som är behörig i hela landet. De grunder enligt vilka det avgörs vem som är ansvarig utmätningsman fastställs enligt 3 kap. 14 § i utsökningsbalken genom förordning av statsrådet. Ifall det är oklart vem som är ansvarig utmätningsman i ärendet, kan domstolen vid behov utreda saken i samarbete med Riksfogdeämbetet eller det lokala utsökningsverket.

För att domstolen ska kunna avgöra ansökan om kvarstad behöver domstolen få kännedom om att en säkerhet har ställts. Därför föreslås det att 3 mom. ska innehålla en bestämmelse om att utmätningsmannen ska meddela domstolen när fordringsägaren har ställt säkerheten. Meddelandet ska ges omedelbart efter att säkerheten har ställts, med beaktande av artikel 18.4 i förordningen, där det bestäms att domstolen ska meddela sitt beslut med anledning av ansökan om kvarstad så snart fordringsägaren har ställt den begärda säkerheten. Meddelandet kan ges på ett ändamålsenligt sätt med tanke på förfarandets brådskande karaktär. Om fordringsägaren emellertid vägrar ställa säkerheten eller inte ställer säkerheten inom den tidsfrist som domstolen har fastställt, ska utmätningsmannen kunna meddela domstolen även detta.

Utmätningmannen ska enligt det föreslagna 3 mom. i samband med meddelandet till domstolen även ta ställning till säkerhetens godtagbarhet och tillräcklighet. När det gäller godtagbarheten är det fråga om en bedömning av huruvida den aktuella typen av säkerhet är godtagbar enligt den nationella lagstiftningen, dvs. 3 kap. 43 § 2 mom. i utsökningsbalken och andra till-

lämpliga nationella bestämmelser. Med tillräcklighet avses å sin sida säkerhetens storlek, dvs. huruvida säkerhetens värde motsvarar det belopp som domstolen fastställt. Det är dock endast fråga om ett ställningstagande från utmätningsmannens sida, inte om en bindande bedömning av domstolen. Det är alltid domstolen som har den slutliga beslutanderätten när det gäller att godta den säkerhet som fordringsägaren har ställt.

Domstolen ska enligt ordalydelsen i artiklarna 12.3 och 18.4 i förordningen i princip fatta beslut med anledning av ansökan om kvarstad omedelbart efter att fordringsägaren har ställt säkerheten. Paragrafens 4 mom. föreslås därmed innehålla en bestämmelse om att domstolen ska avgöra ansökan om kvarstad när den har fått de behövliga uppgifterna från utmätningsmannen. Bestämmelsens ordalydelse ger domstolen möjlighet att vid behov begära tilläggsinformation av utmätningsmannen eller fordringsägaren.

Ifall domstolen anser att den säkerhet som fordringsägaren ställt inte är godtagbar eller tillräcklig i fråga om sitt värde, avslår domstolen fordringsägarens ansökan antingen i dess helhet eller delvis. I ett sådant fall ska fordringsägaren emellertid ges tillfälle att bli hörd innan ärendet avgörs. Detta är motiverat i synnerhet eftersom fordringsägaren inte nödvändigtvis har kännedom om att säkerheten enligt domstolens uppfattning inte är godtagbar. Dessutom får fordringsägaren genom hörandet möjlighet att åtgärda den brist som berör säkerheten. Detta är motiverat i processekonomiskt avseende. Ifall ansökan avslås på grund av att säkerheten är bristfällig utan att fordringsägaren blir hörd om saken, kan det nämligen leda till att fordringsägaren måste lämna in en ny ansökan, vilket dels medför kostnader för fordringsägaren och dels orsakar domstolen tillägsarbete.

Av de ovan nämnda orsakerna föreslås 4 mom. innehålla en bestämmelse om att domstolen, ifall den anser att den inte kan bifalla ansökan om kvarstad i dess helhet på grundval av den säkerhet som fordringsägaren ställt, ska ge fordringsägaren tillfälle att bli hörd innan ärendet avgörs. Denna bestämmelse gäller alla situationer där ansökan inte kan bifallas helt och hållet med anledning av den säkerhet som fordringsägaren ställt, dvs. då ansökan med anledning av säkerheten måste avslås helt eller delvis. Bestämmelsen gäller å andra sidan endast sådana situationer där fordringsägaren har ställt en säkerhet, men denna anses vara bristfällig. Enligt sin ordalydelse kan bestämmelsen inte tillämpas i sådana fall där fordringsägaren inte har ställt någon säkerhet alls inom den tidsfrist som domstolen meddelat. I sådana fall har fordringsägaren nämligen inte motsvarande behov av rättsskydd, eftersom det på grundval av de uppgifter som tidigare meddelats honom eller henne är uppenbart att beslutet om kvarstad inte kan meddelas. Därmed kan det inte komma som en överraskning för fordringsägaren att ansökan avslås på grundval av avsaknaden av säkerhet.

4 §. Inhämtande av kontoinformation. Denna paragraf föreslås innehålla kompletterande bestämmelser om det förfarande för inhämtande av kontoinformation som regleras i artikel 14 i förordningen.

I artikel 14.1—14.3 finns bestämmelser om förutsättningarna för inhämtande av kontoinformation och om hur förfarandet inleds i ursprungsmedlemsstaten. Till denna del behövs således inte någon kompletterande nationell lagstiftning. Ifall fordringsägaren framställer en begäran om inhämtande av kontoinformation till en domstol i Finland ska denna domstol, dvs. enligt propositionen Helsingfors tingsrätt, bedöma huruvida det föreligger sådana förutsättningar för förfarandet som föreskrivs i artikel 14.1—14.3. Ifall förutsättningar finns, ska domstolen överlämna begäran om kontoinformation till den informationsmyndighet som verkställighetsmedlemsstaten utsett, på det sätt som föreskrivs i artikel 14.3.

De kompletterande nationella bestämmelserna föreslås gälla den myndighet som är behörig att inhämta kontoinformation och de metoder för inhämtande av information som myndigheten

förfogar över, vilka Finland enligt artikel 50.1 b och c ska underrätta kommissionen om. Dessa bestämmelser tillämpas då Finland är verkställighetsmedlemsstat, dvs. då fordringsägaren antar att gäldenärens bankkonto eller bankkonton finns i Finland.

Av de orsaker som nämnts i den allmänna motiveringen konstateras det i *1 mom.* att utmätningsmannen i Finland är den myndighet som är behörig att inhämta kontoinformation enligt artikel 14 i förordningen.

Närmare nationella bestämmelser om förfarandet föreslås ingå i paragrafens *2 mom.* Av de orsaker som nämnts i den allmänna motiveringen föreslås det att begäran om inhämtande av kontoinformation i Finland ska tillställas utmätningsmannen eller alternativt Riksfogdeämbetet, som ska sända begäran vidare till utmätningsmannen.

Utmättningsmannen ska enligt artikel 14.4, efter att ha tagit emot begäran om inhämtande av information, sträva efter att inhämta kontoinformationen med någon av de metoder som anges i den nationella lagstiftningen och som nämns i artikel 14.5. Paragrafens *2 mom.* föreslås innehålla en förtydligande bestämmelse om att utmätningsmannen med stöd av begäran ska ha rätt att få kontoinformationen så som det anges i 3 kap. 64—68 § i utsökningsbalken. Den huvudsakliga metoden för inhämtande av information grundar sig därmed på den skyldighet som föreskrivs för utomstående i 66 § 1 mom. 2 punkten i utsökningsbalken, dvs. skyldigheten att ge utmätningsmannen uppgifter om betalningsrörelsen på de konton som gäller fordran och gäldenärens rätt att använda kontona. Detta motsvarar den metod som nämns i artikel 14.5 a, där det bestäms att alla banker på medlemsstatens territorium på begäran av informationsmyndigheten är skyldiga att uppge om gäldenären har ett bankkonto hos dem.

Utmättningsmannen ska genast efter att ha inhämtat kontoinformationen sända den till den domstol som översänt begäran, på det sätt som föreskrivs i artikel 14.6, eller alternativt i enlighet med artikel 14.7 meddela att den inte kan inhämta informationen. I artikel 14 har det inte uppställts någon egentlig tidsfrist för inhämtandet av kontoinformation, men alla myndigheter som medverkar i inhämtandet av informationen ska enligt artikel 14.5 andra stycket agera snabbt. Liknande snabbt agerande krävs också av den bank som lämnar ut kontoinformationen, så att syftet med beslutet om kvarstad inte äventyras. Domstolen ska i regel meddela sitt beslut med anledning av en ansökan om kvarstad inom den tidsfrist på tio eller fem arbetsdagar som avses i artikel 18.1 och 18.2. Det är dock på grund av exceptionella omständigheter möjligt att avvika från dessa tidsfrister.

Finland ska i enlighet med vad som anförts ovan underrätta kommissionen om att utmätningsmannen är den myndighet som är behörig att inhämta kontoinformation och om att begäranden om inhämtande av kontoinformation kan tillställas också Riksfogdeämbetet. Dessutom ska Finland meddela att den metod för inhämtande av kontoinformation som avses i artikel 14.5 första stycket a står till buds enligt Finlands nationella lagstiftning.

5 §. Återställande av säkerhet som fordringsägaren ställt. Denna paragraf föreslås innehålla kompletterande bestämmelser om återställande av säkerheten.

Paragrafens *1* och *2 mom.* gäller de troligtvis mycket sällsynta situationer där domstolen avslår fordringsägarens ansökan om kvarstad efter att säkerheten har ställts. Dessa bestämmelser kompletterar således den bestämmelse om domstolens skyldighet att frigöra säkerheten som ingår i artikel 14.7 i förordningen. Paragrafens *3 mom.* gäller återställandet av fordringsägarens säkerhet i andra situationer, t.ex. i det fall där bankmedel har belagts med kvarstad och beslutet om kvarstad sedermera har upphört att gälla. Förordningen innehåller inga bestämmelser om dessa situationer.

Av de orsaker som nämnts i den allmänna motiveringen föreslås det att beslutet om frigörande av säkerheten i samtliga fall ska fattas av samma aktör som fattat beslut om ställande av säkerheten. Beslutet ska alltså fattas av domstolen. Domstolen ska underrätta den utmätningsman som svarar för förvaringen av säkerheten om sitt beslut. Utmätningssmannen ska sörja för de praktiska arrangemangen i anslutning till frigörandet av säkerheten. I stället för begreppet frigörande av säkerheten, som används i förordningen, används i paragrafen samma begrepp som i utsökningsbalken, nämligen återställande av säkerheten.

Ifall fordringsägarens ansökan om kvarstad avslås i dess helhet, ska domstolen enligt 1 mom. fatta beslut om återställande av den säkerhet som fordringsägaren ställt. Beslutet om avslag av ansökan om kvarstad ska således alltid innehålla ett omnämnande också av återställandet av en eventuell säkerhet som fordringsägaren ställt.

Då domstolen fattar beslut om säkerheten ska den enligt artikel 12.3 underrätta fordringsägaren om att ett beslut om kvarstad kommer att meddelas när säkerheten har ställts i enlighet med kraven. I artikel 18.4 bestäms det att domstolen ska fatta beslut med anledning av ansökan utan dröjsmål efter att fordringsägaren har ställt den begärda säkerheten. Vid tillämpningen av förordningen borde det därför inte i regel förekomma sådana situationer där fordringsägaren först ställer en säkerhet i enlighet med domstolens krav och ansökan om kvarstad därefter avslås. Ett undantag från detta utgörs dock av den situation som avses i artikel 14.7, där säkerheten har ställts innan förfarandet för inhämtande av kontoinformation har slutförts, och förfarandet sedermera avslutas såsom resultatlost. I detta fall kan det hända att ansökan avslås på grund av avsaknad av kontoinformation efter att fordringsägaren har ställt en säkerhet som motsvarar domstolens krav.

Paragrafens 1 mom. blir tillämpligt förutom i de fall som avses i artikel 14.7 även i sådana fall där fordringsägaren har ställt en säkerhet men domstolen inte betraktar säkerheten som tillräcklig eller godtagbar. Det kan vara fråga om att säkerhetens värde inte motsvarar det belopp som domstolen krävt eller om att den aktuella typen av säkerhet inte är godtagbar enligt den nationella lagstiftningen. I sådana fall ska fordringsägaren enligt 3 § 4 mom. i den föreslagna lagen ges tillfälle att bli hörd innan ansökan avgörs.

Domstolen ska enligt 1 mom. sända beslutet om återställande av säkerheten till utmätningsmannen, som ska sörja för att säkerheten återställs i enlighet med beslutet. Utgångspunkten är att det är fråga om samma utmätningsman som domstolen i samband med ställandet av säkerheten meddelat säkerhetens belopp, och hos vilken fordringsägaren ställt säkerheten i enlighet med 3 § 2 mom. i den föreslagna lagen. Beslutet om frigörande av säkerheten kan översändas på något lämpligt sätt. Utmätningssmannen ska på det nationella planet sörja för återställandet av säkerheten i enlighet med utsökningsbalken.

I 2 mom. fastställs tidpunkten för återställande av säkerheten i de situationer som avses i 1 mom., där ansökan avslås i dess helhet. I de fall där ansökan avslås i dess helhet på grund av avsaknad av kontoinformation ska säkerheten enligt artikel 14.7 i förordningen frigöras utan dröjsmål. Det föreslås att 2 mom. ska innehålla en förtydligande bestämmelse om saken, där det framgår att domstolen i de nämnda situationerna ska fatta beslut om återställande av säkerheten utan dröjsmål. Utmätningssmannen ska likaså sörja för att säkerheten återställs utan dröjsmål.

Det är logiskt att säkerheten återställs utan dröjsmål i de fall som avses i artikel 14.7, eftersom det i dessa fall saknas information om gäldenärens konto och därmed även om de medel som kunde beläggas med kvarstad. I de fall där ansökan avslås i dess helhet av någon annan orsak, t.ex. på grund av att domstolen anser att den säkerhet fordringsägaren ställt inte är tillräcklig i fråga om sitt värde eller inte är av en godtagbar typ, ska däremot fordringsägarens möjlighet

att överklaga beslutet med stöd av artikel 21 beaktas. Ifall säkerheten återställs omedelbart efter att domstolen i första instans har beslutat avslå ansökan, men ansökan senare bifalls till följd av fordringsägarens överklagande, kan detta leda till att fordringsägaren på nytt måste ställa säkerhet hos utmätningssmannen. Ett sådant förfarande kan föranleda onödiga kostnader. För att undvika dylika situationer föreslås 2 mom. innehålla en bestämmelse om att beslutet om återställande av säkerheten i sådana fall där ansökan avslås på någon annan grund än med stöd av artikel 14.7 ska fattas efter att beslutet om avslag av ansökan vunnit laga kraft.

I 3 mom. regleras återställandet av säkerheten i andra fall än de som avses i 1 och 2 mom., dvs. i andra fall än sådana där fordringsägarens ansökan har avslagits i dess helhet. Detta moment gäller exempelvis sådana situationer där domstolen har bifallit fordringsägarens ansökan i dess helhet eller delvis, men gäldenärens medel ändå inte kan beläggas med kvarstad i verkställighetsmedlemsstaten t.ex. på grund av att det inte finns några medel på det konto som avses i beslutet. Domstolen får kännedom om att verkställigheten av beslutet om kvarstad har misslyckats genom den förklaring som banken eller någon annan enhet som svarar för verkställigheten ger enligt artikel 25.1. Denna bestämmelse gäller också de situationer där fordringsägarens ansökan om kvarstad har bifallits och gäldenärens medel har belagts med kvarstad. I dessa fall ska säkerheten hållas i förvar hos utmätningssmannen åtminstone tills beslutet om kvarstad upphör att gälla. Varaktigheten av beslutet om kvarstad bestäms i enlighet med artikel 20.

Vid bedömningen av den närmare tidpunkten för återställande av säkerheten ska man ta hänsyn till att en av målsättningarna med säkerheten är att säkerställa ersättning för eventuella skador som gäldenären kan komma att orsakas till följd av beslutet om kvarstad. Då beslutet om kvarstad upphör att gälla finns det inte nödvändigtvis ännu kännedom om huruvida beslutet orsakat gäldenären någon skada eller om huruvida gäldenären har för avsikt att yrka på ersättning för skadan. En ersättningstalan kan väckas också efter att beslutet om kvarstad har upphört att gälla.

Av de ovan nämnda orsakerna föreslås det att domstolen i de fall som avses i 3 mom. ska fatta beslut om återställande av säkerheten enligt samma förutsättningar som utmätningssmännen gör med stöd av 3 kap. 45 § i utsökningsbalken. En pant eller borgensförbindelse ska återställas till den som gett den när den rätt eller det krav som säkerheten har varit avsedd att trygga har uppfyllts eller förkastats genom dom eller annars har upphört. Samma ordalydelse ska för tydlighetens skull tas in i det föreslagna 3 mom. Vid förfarandet för beslut om kvarstad är säkerheten avsedd att säkerställa ersättning för de skador som gäldenären eventuellt orsakas av beslutet. Domstolen ska således kunna fatta beslut om att säkerheten ska återställas i det skede då gäldenärens rätt till skadestånd har tillgodosetts eller skadeståndsyrkandet har förkastats genom en dom eller på något annat sätt.

I 7 kap. 11 och 12 § i rättegångsbalken finns bestämmelser om ersättandet av skador som orsakats av de säkringsåtgärder som avses i kapitlet. Sökandens motpart ska, vid äventyr av att talerätten går förlorad, enligt 7 kap. 12 § 2 mom. i rättegångsbalken väcka talan om ersättning för skador och kostnader inom ett år efter att säkringsåtgärden återkallades eller, om besvär över beslutet om åtgärden ännu inte har avgjorts, inom ett år efter att ärendet har avgjorts slutligt. Käranden ska utan dröjsmål bevisligen underrätta utmätningssmannen om att talan har väckts. Vanligtvis fattar utmätningssmannen beslut om återställande av sökandens säkerhet efter att den ovan nämnda tidsfristen på ett år har löpt ut, ifall det inte visats att en skadeståndstalan har väckts inom denna tid.

På fordringsägarens ansvar tillämpas enligt artikel 13.4 verkställighetsmedlemsstatens lagstiftning. Om det konto som beslutet om kvarstad avser finns i Finland kan domstolen således ta hänsyn till den nämnda ettåriga tidsfristen för väckande av skadeståndstalan. Däremot är det

inte lika entydigt vid vilken tidpunkt säkerheten ska återställas i det fall där det bankkonto som beslutet om kvarstad avser finns i en annan medlemsstat. På fordringsägarens ansvar tillämpas i detta fall lagstiftningen i den nämnda medlemsstaten, vilket innebär att rättegångsbalkens tidsfrist för väckande av skadeståndstalan inte är av betydelse.

Vid bedömningen av förutsättningarna för återställande av säkerheten är det möjligt att ta hänsyn till omständigheterna i det aktuella fallet. Ifall man inte alls lyckats belägga gäldenärens medel med kvarstad, kan gäldenären knappast ha orsakats någon skada av beslutet om kvarstad. I detta fall kan beslutet om återställande av säkerheten fattas mycket snart efter att domstolen har tagit emot en förklaring enligt artikel 25.1 om att inga medel har belagts med kvarstad. Ifall man däremot har lyckats belägga medel med kvarstad, kan man vid bedömningen av förutsättningarna för återställande av säkerheten ta hänsyn till den grund på vilken beslutet om kvarstad har upphört att gälla. Ifall beslutet om kvarstad har upphört t.ex. på grund av att domen gällande den fordran som beslutet om kvarstad avser har verkställts, och fordringsägaren inte har begått några fel i samband med förfarandet, är det troligtvis synnerligen osannolikt att fordringsägarens skadeståndsansvar skulle aktualiseras. I detta fall ska beslutet om återställande av säkerheten i princip kunna fattas tidigare än t.ex. i det fall där beslutet om kvarstad har upphört att gälla till följd av gäldenärens ansökan om rättsmedel.

För att domstolen ska fatta beslut om återställande av säkerheten krävs det i de situationer som avses i 3 mom. att fordringsägaren yrkar på det. Detta är motiverat, eftersom beslutet om kvarstad har meddelats på ansökan av fordringsägaren och det i flera sammanhang krävs aktivitet från parternas sida i samband med förfarande som föreskrivs i förordningen. I praktiken har fordringsägaren ett starkt intresse av att yrka på återställande av säkerheten. Det finns i och för sig inget hinder för att domstolen eller utmätningsmannen underrättar fordringsägaren om möjligheten att yrka på att säkerheten ska återställas t.ex. i samband med att beslutet om kvarstad meddelas eller upphör att gälla.

Ifall domstolen anser att den inte har tillräcklig information för att kunna fatta beslut om återställande av säkerheten, kan den vid behov uppmana fordringsägaren att lämna in tilläggsinformation i enlighet med de nationella bestämmelser om förfarandet som ska tillämpas i kompletterande syfte. Om domstolen t.ex. anser att den behöver information om verkställighetsmedlemsstatens lagstiftning för att kunna fatta beslut om återställande av säkerheten kan den uppmana fordringsägaren att lägga fram information om saken på det sätt som bestäms i 17 kap. 3 § 1 mom. i rättegångsbalken. Det finns inte heller något hinder för att gäldenären på begäran av fordringsägaren blir hörd innan beslutet om återställande av säkerheten fattas.

Domstolens beslut om återställande av säkerheten ska också i de fall som avses i 3 mom. sändas till utmätningsmannen, som ska sörja för att säkerheten återställs enligt beslutet.

6 §. Översändande av handlingar för verkställighet av ett beslut om kvarstad. Denna paragraf föreslås innehålla en bestämmelse om översändandet av ett beslut om kvarstad som meddelats i Finland till den behöriga myndigheten i verkställighetsmedlemsstaten. Paragrafen kompletterar artikel 23.3 andra stycket i förordningen. De handlingar som behövs vid verkställigheten ska enligt det nämnda stycket översändas av den domstol som meddelat beslutet om kvarstad eller av fordringsägaren, beroende på vem som enligt ursprungsmedlemsstatens nationella rätt är ansvarig för att inleda verkställighetsförfarandet.

Ifall inte kompletterande lagstiftning utfärdas om saken skulle fordringsägaren vara ansvarig för inledandet av verkställighetsförfarandet och därmed även för översändandet av handlingarna till verkställighetsmedlemsstaten, eftersom verkställigheten av de säkringsåtgärder som avses i 7 kap. i rättegångsbalken enligt utskottsbalkens bestämmelser inleds på initiativ av sökanden. I propositionen föreslås det emellertid att ansvaret för översändandet av de hand-

lingar som behövs vid verkställigheten ska anförtros domstolen, dvs. Helsingfors tingsrätt. Det är fråga om en entydig lösning som även sparar tid, eftersom Helsingfors tingsrätt efter att ha meddelat ett beslut om kvarstad kan sända beslutet både till fordringsägaren och till den verkställande myndighet som verkställighetsmedlemsstaten uppgett. Denna lösning är motiverad även med tanke på de situationer som avses i artikel 28.3 andra stycket och som troligtvis kommer att vara mycket allmänna, där de handlingar som hänför sig till delgivningen av beslutet om kvarstad ska översändas till verkställighetsmedlemsstaten samtidigt som beslutet om kvarstad översänds i enlighet med artikel 23.3. Enligt den föreslagna 9 § ska Helsingfors tingsrätt svara för översändandet av de handlingar som hänför sig till delgivningen av ett beslut om kvarstad som meddelats i Finland. Den entydigaste lösningen är därför att Helsingfors tingsrätt i stället för fordringsägaren anförtros ansvaret också för översändandet av de handlingar som hänför sig till verkställigheten och som ska översändas samtidigt som beslutet om kvarstad.

7 §. Förfarandet vid verkställighet av ett beslut om kvarstad. Denna paragraf föreslås innehålla bestämmelser om förfarandet vid verkställigheten av ett beslut om kvarstad. Paragrafen kompletterar artiklarna 23—25 i förordningen. Bestämmelserna ska tillämpas på verkställighet som sker i Finland, dvs. i sådana fall där det bankkonto som beslutet om kvarstad avser finns i Finland.

I 1 mom. finns en bestämmelse om den myndighet som är behörig att verkställa beslutet om kvarstad. Finland ska enligt artikel 50.1 f underrätta kommissionen om vilken myndighet det är fråga om. Denna myndighet föreslås i Finland vara utmätningsmannen, som är behörig myndighet också i samband med verkställigheten av de säkringsåtgärder som avses i 7 kap. i rättegångsbalken. Utmättningsmannen kommer att ha en central roll vid verkställigheten av beslut om kvarstad i Finland.

I 2 mom. finns bestämmelser om översändandet av behövliga handlingar till Finland. Av de orsaker som nämnts i den allmänna motiveringen föreslås det att de handlingar som avses i artikel 23.3 i förordningen ska sändas till utmätningsmannen eller alternativt till Riksfogdeämbetet i Finland. Riksfogdeämbetet ska sända handlingarna vidare till utmätningsmannen. Det är motiverat att handlingarna ska kunna översändas till en viss centralmyndighet i synnerhet i sådana fall där beslutet om kvarstad sänds till Finland från en annan medlemsstat. Samma möjlighet erbjuds dock även i de fall där beslutet om kvarstad har meddelats i Finland. Den domstol som enligt den föreslagna 6 § ansvarar för översändandet av de handlingar som behövs vid verkställigheten av ett beslut om kvarstad som meddelats i Finland kan således sända handlingarna antingen direkt till den ansvarige utmätningsmannen eller till Riksfogdeämbetet.

Av de orsaker som nämnts i den allmänna motiveringen föreslås det att utmätningsmannen efter att ha tagit emot de handlingar som behövs vid verkställigheten ska ge banken ett sådant föreläggande om genomförande av beslutet om kvarstad som avses i artikel 24.1 i förordningen och som regleras i den nationella lagstiftningen. Banken ska således inte tillställas själva formuläret för beslutet om kvarstad, utan detta blir kvar hos utmätningsmannen. Det föreläggande som utmätningsmannen ger till banken kan i princip vara likadant som i samband med verkställigheten av säkringsåtgärder enligt 7 kap. i rättegångsbalken. Föreläggandets innehåll ska självfallet motsvara innehållet i formuläret för beslutet om kvarstad samt de krav som ställs på genomförandet av beslutet om kvarstad i artikel 24. I föreläggandet ska således exempelvis prioriteringsordningen för de konton vars medel ska beläggas med kvarstad beaktas i enlighet med artikel 24.7.

Banken ska efter att ha tagit emot utmätningsmannens föreläggande genomföra beslutet om kvarstad i enlighet med artikel 24. I praktiken sker detta i samarbete mellan utmätningsmannen och banken. Exempelvis ska identifieringen av gäldenärens konto enligt artikel 24.4 skö-

tas av utmätningsmannen, dvs. av en i artikeln avsedd annan enhet som är ansvarig för att verkställa beslutet om kvarstad. Såsom det konstaterats i redogörelsen för förordningens huvudsakliga innehåll, är det enligt den nationella lagstiftningen möjligt att använda sig av båda de sätt att genomföra beslutet som nämns i artikel 24.2.

I 3 mom. finns kompletterande bestämmelser om förfarandet i samband med givandet av en förklaring enligt artikel 25.1 om att bankmedel har belagts med kvarstad. Av de orsaker som nämnts i den allmänna motiveringen föreslås det att förklaringen inte ska ges av banken utan av utmätningsmannen, dvs. av en i artikel 25.1 avsedd annan enhet som är ansvarig för att verkställa beslutet om kvarstad i verkställighetsmedlemsstaten.

Då förklaringen ges av utmätningsmannen förutsätts det självfallet att banken tillställer utmätningsmannen de uppgifter om genomförandet av beslutet som behövs för förklaringen. I den nationella lagstiftningen finns inga särskilda bestämmelser om hur banken ska meddela utmätningsmannen om verkställigheten av säkringsåtgärder enligt 7 kap. i rättegångsbalken.

Av dessa orsaker föreslås det att en bestämmelse om bankens meddelande till utmätningsmannen ska tas in i 3 mom. Enligt den föreslagna bestämmelsen ska banken utan dröjsmål meddela den utmätningsman som gett föreläggandet om huruvida medel på gäldenärens konto eller konton har belagts med kvarstad, och i så fall i vilken omfattning, samt vilken dag föreläggandet har genomförts. Utmättningsmannen behöver alltså uppgifterna för förklaringen enligt artikel 25.1 om att bankmedel har belagts med kvarstad.

Banken ska meddela uppgifterna utan dröjsmål efter att beslutet om kvarstad har genomförts, så att utmätningsmannen kan iaktta den tidsfrist på tre eller åtta arbetsdagar som fastställs för förklaringen enligt artikel 25.1. Enligt artikel 45 är det inte möjligt att avvika från denna tidsfrist. Momentet föreslås inte innehålla något omnämnande av på vilket sätt meddelandet ska ges, utan banken kan ge meddelandet på ett lämpligt sätt, med beaktande av den ovan nämnda strikta tidsfristen. Utmättningsmannen och banken kan i mån av möjlighet på förhand avtala om det sätt på vilket meddelandet ges, t.ex. i samband med att utmätningsmannens föreläggande om genomförande av beslutet om kvarstad tillställs banken.

Enligt det föreslagna 3 mom. ska utmätningsmannen efter att ha tagit emot bankens meddelande ge en förklaring enligt artikel 25.1 om att bankmedel har belagts med kvarstad och sända förklaringen till den domstol som meddelat beslutet om kvarstad samt till fordringsägaren, på det sätt som närmare bestäms i artikel 25.2 och 25.3. De leveranssätt som anges i artikeln och möjligheterna att tillämpa dem enligt den nationella lagstiftningen har beskrivits närmare i redogörelsen för förordningens huvudsakliga innehåll.

8 §. Förfarandet vid frigörande av överskjutande belopp. I artikel 27 i förordningen finns bestämmelser om fordringsägarens skyldighet att ansöka om frigörande av det belopp som överstiger det som anges i beslutet om kvarstad. Fordringsägaren åläggs i artikel 27.2 första stycket en strikt skyldighet att ansöka om frigörande av överskjutande belopp före utgången av den tredje arbetsdagen efter att fordringsägaren tagit emot förklaringen om att bankmedel har belagts med kvarstad. Det är inte möjligt att avvika från denna tidsfrist.

Paragrafen föreslås innehålla en kompletterande bestämmelse om till vem fordringsägaren ska sända ansökan i Finland. Enligt den föreslagna paragrafen ska ansökan tillställas den utmätningsman som gett förklaringen enligt artikel 25 om att bankmedel har belagts med kvarstad. Vem denna utmätningsman är framgår av den nämnda förklaringen enligt artikel 25 som fordringsägaren tagit emot. För säkerhets skull föreslås det emellertid att ansökan i likhet med de övriga handlingar som hänför sig till verkställigheten ska kunna tillställas också Riksfogdeämbetet, som ska sända ansökan vidare till utmätningsmannen.

I övrigt grundar sig fordringsägarens skyldigheter och det förfarande som ska iakttas vid frigörandet av överskjutande belopp direkt på artikel 27 i förordningen. Enligt artikel 27.2 andra stycket ska utmätningsmannen efter att ha tagit emot fordringsägarens ansökan om frigörande utan dröjsmål förelägga banken att frigöra det överskjutande beloppet. Ifall beslutet om kvarstad har genomförts i enlighet med artikel 24.2 b, dvs. genom att de medel som beslutet om kvarstad avser har överförts till ett spärrkonto som utmätningsmannen förfogar över, kan banken däremot inte frigöra beloppet, utan utmätningsmannen ska i detta fall själv se till att beloppet returneras till gäldenärens konto.

9 §. *Delgivning till gäldenären av ett beslut om kvarstad som meddelats i Finland.* I artikel 28 i förordningen finns bestämmelser om hur ett beslut om kvarstad och de handlingar som hänför sig till beslutet ska delges gäldenären. Flera detaljer i anslutning till delgivningsförfarandet fastställs emellertid enligt medlemsstaternas nationella lagstiftning. Av de orsaker som nämnts i den allmänna motiveringen föreslås det att den lag som är avsedd att komplettera förordningen ska innefatta bestämmelser som kompletterar artikel 28. Av tydlighetsskäl föreslås det att bestämmelserna ska uppdelas mellan tre paragrafer. Den föreslagna 9 § gäller sådana fall där beslutet om kvarstad har meddelats i Finland, medan 10 § gäller sådana fall där beslutet har meddelats i en annan medlemsstat men sänds till Finland för delgivning. Den föreslagna 11 § gäller å sin sida delgivningssätten, dvs. hur man i praktiken ska agera i samband med delgivningen i Finland.

I artikel 28.2—28.4 finns bestämmelser om inledandet av delgivningsförfarandet i ursprungsmedlemsstaten. Artikel 28.2 gäller de fall där gäldenären har hemvist i ursprungsmedlemsstaten, artikel 28.3 de fall där gäldenären har hemvist i en annan medlemsstat och artikel 28.4 de fall där gäldenären har hemvist i en tredjestat, dvs. utanför unionen. Kompletterande nationella bestämmelser behövs till denna del framför allt om huruvida det är den domstol som meddelat beslutet om kvarstad eller fordringsägaren som i enlighet med artikel 28.2 och 28.3 ansvarar för inledandet av delgivningen av ett beslut om kvarstad som meddelats i Finland. Av de orsaker som nämnts i den allmänna motiveringen föreslås det att den domstol som meddelat beslutet om kvarstad, dvs. enligt propositionen Helsingfors tingsrätt, ska ansvara för inledandet av delgivningen i Finland. Paragrafen föreslås gälla alla situationer där beslutet om kvarstad har meddelats i Finland.

I övrigt behövs inga nya nationella bestämmelser om inledandet av delgivningsförfarandet, utan förfarandet grundar sig direkt på förordningen och på den gällande nationella lagstiftningen. Om gäldenären har hemvist i Finland, ska Helsingfors tingsrätt enligt artikel 28.2 inleda delgivningen före utgången av den tredje arbetsdagen efter dagen för mottagandet av förklaringen enligt artikel 25 om att bankmedel har belagts med kvarstad. Beslutet om kvarstad ska delges i enlighet med Finlands lagstiftning. Den föreslagna 11 § innehåller bestämmelser om de delgivningssätt som ska iakttas.

Om gäldenären däremot har hemvist i en annan medlemsstat, ska Helsingfors tingsrätt inom motsvarande tidsfrist på tre arbetsdagar översända de handlingar som är föremål för delgivning till den behöriga myndighet som utsetts av den nämnda medlemsstaten, på det sätt som bestäms i artikel 28.3 första stycket. Översändandet ska ske i enlighet med artikel 29. Därefter svarar myndigheten i den medlemsstat där gäldenären har hemvist för delgivningen i enlighet med sin nationella lagstiftning, och underrättar sedan i enlighet med artikel 28.3 tredje stycket Helsingfors tingsrätt om resultatet av delgivningen.

De handlingar som ska delges nämns i artikel 28.5.

I och med att domstolen åläggs ansvaret för inledandet av delgivningen ska den domstol som behandlar ansökan om kvarstad i Finland i samband med meddelandet av beslutet om kvarstad

också bereda sig på de åtgärder som hänför sig till delgivningen av beslutet, så att alla behövliga handlingar och översättningar av dem finns tillgängliga i det skede då delgivningsförfarandet ska inledas. I enlighet med vad som anförs i redogörelsen för förordningens huvudsakliga innehåll, ska översättningarna tillhandahållas av fordringsägaren, frånsett beslutet om kvarstad, vars översättning utarbetas med hjälp av standardformuläret och tillhandahålls av domstolen, på det sätt som bestäms i artikel 23.4.

Vidare ska särskild uppmärksamhet fästas vid den situation som avses i artikel 28.3 andra stycket, där man redan tidigare, dvs. omedelbart efter att beslutet om kvarstad meddelats, ska översända de handlingar som är föremål för delgivning till myndigheten i den medlemsstat där gäldenären har hemvist. Denna bestämmelse gäller de situationer som troligtvis kommer att vara mycket allmänna, där den medlemsstat i vilken gäldenären har hemvist är den enda verkställighetsmedlemsstaten, dvs. alla konton som beslutet om kvarstad avser finns i denna medlemsstat. I dessa fall ska de handlingar som är föremål för delgivning översändas till den medlemsstat där gäldenären har hemvist samtidigt som beslutet om kvarstad översänds i enlighet med artikel 23.3. Domstolen kan således inte i dessa fall invänta den förklaring som avses i artikel 25 innan delgivningsförfarandet inleds, utan den ska efter att beslutet om kvarstad meddelats omedelbart tillstålla den behöriga myndigheten i verkställighetsmedlemsstaten de handlingar som behövs både för verkställigheten och för delgivningen av beslutet. Domstolen kan redan i samband med prövningen av fordringsägarens ansökan granska om den medlemsstat där gäldenären har hemvist enligt de uppgifter som fordringsägaren uppgett är den enda verkställighetsmedlemsstaten. Om detta är fallet, kan domstolen säkerställa att alla handlingar som behövs för verkställigheten och delgivningen, inklusive eventuella översättningar, finns tillgängliga så att de kan sändas till den behöriga myndigheten i verkställighetsmedlemsstaten omedelbart efter att beslutet om kvarstad har meddelats.

Om gäldenären har hemvist i en tredjestat, ska delgivningen med stöd av artikel 28.4 ske i enlighet med de bestämmelser om internationell delgivning som tillämpas i Finland. I Finland finns en allmän bestämmelse om internationell delgivning i 11 kap. 8 § i rättegångsbalken. Om den som ska ta emot en delgivning vistas utomlands och hans eller hennes adress är känd, ska domstolen enligt den nämnda paragrafen, om inte delgivningen enligt 11 kap. 2 § har anförts trots en part, se till att de handlingar som ska delges sänds på det sätt som föreskrivs särskilt eller som har avtalats med staten i fråga. Enligt den föreslagna lagen ska den domstol som meddelat beslutet om kvarstad ansvara för inledandet av verkställigheten också i de fall som avses i artikel 28.4, vilket innebär att delgivningen inte kan anförts en part. I övrigt kan 11 kap. 8 § i rättegångsbalken tillämpas på internationell delgivning av beslut om kvarstad. En förtydligande bestämmelse om saken ska tas in i den föreslagna 11 §, som gäller delgivningsätten.

10 §. *Delgivning i Finland av ett beslut om kvarstad som meddelats i en annan medlemsstat.* Denna paragraf föreslås innehålla bestämmelser om de situationer där beslutet om kvarstad har meddelats i en annan medlemsstat och gäldenären har hemvist i Finland. Paragrafen kompletterar artikel 28.3. I detta fall ska antingen den domstol som meddelat beslutet om kvarstad eller fordringsägaren, beroende på vad som bestäms i ursprungsmedlemsstatens lagstiftning, översända de handlingar som är föremål för delgivning till den behöriga myndighet som Finland uppgett i enlighet med artikel 50.1 e. Denna myndighet ska enligt artikel 28.3 utan dröjsmål vidta nödvändiga åtgärder för att delge gäldenären handlingarna i enlighet med Finlands lagstiftning. Dessutom ska den behöriga myndigheten underrätta den domstol som meddelat beslutet om kvarstad eller fordringsägaren, beroende på vem som översände handlingarna för delgivning, om resultatet av delgivningen.

I de kompletterande nationella bestämmelserna ska det således fastställas vilken myndighet som ska vara behörig att svara för delgivningen. Denna myndighet ska iakttä de krav som

RP 109/2016 rd

ställs i artikel 28.3 och i övrigt det som bestäms i den nationella lagstiftningen. I 11 § finns bestämmelser om de delgivningssätt som ska iakttas.

Paragrafens 1 mom. föreslås innehålla en förtydligande bestämmelse om i vilka situationer paragrafen tillämpas. I enlighet med vad som konstaterats ovan är det fråga om situationer där ett beslut om kvarstad som meddelats i en annan medlemsstat ska delges en gäldenär som har hemvist i Finland. Vid delgivningen iakttas det som bestäms i artikel 28 i förordningen och de kompletterande bestämmelserna i denna paragraf. Paragrafen gäller därmed inte sådana situationer där beslutet om kvarstad har meddelats i Finland och gäldenären likaså har hemvist i Finland. I dessa situationer tillämpas, såsom ovan konstaterats, artikel 28.2 i förordningen och den föreslagna 9 §.

Paragrafens 2 och 3 mom. föreslås innehålla bestämmelser om den myndighet som är behörig att svara för delgivningen i Finland och till vilken de handlingar som är föremål för delgivning ska översändas från andra medlemsstater. Valet av behörig myndighet föreslås, av de orsaker som nämnts i den allmänna motiveringen, bero på om beslutet om kvarstad har genomförts i Finland innan delgivningen sker. Om något av de bankkonton som beslutet om kvarstad avser finns i Finland, ska de handlingar som är föremål för delgivning enligt 2 mom. sändas till utmätningsmannen eller Riksfogdeämbetet, som ska sända handlingarna vidare till utmätningsmannen. Utmättningsmannen ska efter att ha tagit emot handlingarna delge gäldenären dem i enlighet med artikel 28.3 i förordningen samt 11 § 2 mom. i den föreslagna lagen.

Det föreslagna 2 mom. tillämpas om minst ett av de konton som beslutet om kvarstad avser finns i Finland. Delgivningen utförs i första hand av den utmätningsman som tidigare genomfört beslutet om kvarstad och gett förklaringen enligt artikel 25 om att bankmedel har belagts med kvarstad.

Det föreslagna 2 mom. tillämpas också i de fall där Finland i enlighet med artikel 28.3 andra stycket är både den medlemsstat där gäldenären har hemvist och den enda verkställighetsmedlemsstaten. I dessa fall ska de handlingar som är föremål för delgivning översändas till utmätningsmannen eller Riksfogdeämbetet samtidigt som beslutet om kvarstad översänds i enlighet med artikel 23.3. De handlingar som ska delges förblir därefter hos den utmätningsman som svarar för verkställigheten av beslutet om kvarstad, i väntan på att medlen ska beläggas med kvarstad och på att en förklaring ska ges om saken. Den behöriga myndigheten ska enligt ordalydelsen i artikel 28.3 andra stycket inleda delgivningen av handlingarna före utgången av den tredje arbetsdagen efter dagen för mottagandet av förklaringen enligt artikel 25. Enligt den föreslagna 7 § ska dock utmätningsmannen själv ge förklaringen enligt artikel 25. Den ovan nämnda tre dagars tidsfristen för inledandet av delgivningen kan därför räknas från det att förklaringen enligt artikel 25 har getts.

Om inget av de bankkonton som beslutet om kvarstad avser finns i Finland, ska de handlingar som är föremål för delgivning enligt 3 mom. sändas till Helsingfors tingsrätt. Helsingfors tingsrätt ska delge gäldenären handlingarna i enlighet med artikel 28.3 i förordningen samt 11 § 1 mom. i den föreslagna lagen. Denna bestämmelse tillämpas i de fall där förfarandet för beslut om kvarstad inte har någon annan anknytningspunkt till Finland än gäldenärens hemvist, och utgångspunkten är att det inte har vidtagits några åtgärder i anslutning till förfarandet i Finland innan delgivningen sker. Det är fråga om sådana fall där beslutet om kvarstad både har meddelats och verkställts utanför Finland.

Såväl utmätningsmannen som Helsingfors tingsrätt ska sköta delgivningen i enlighet med de krav som ställs i artikel 28.3. Detta innefattar bl.a. en skyldighet att vidta de åtgärder som hänför sig till delgivningen utan dröjsmål samt att underrätta den domstol som meddelat beslutet om kvarstad eller fordringsägaren om resultatet av delgivningen, på det sätt som närmare be-

stäms i artikel 28.3 tredje stycket. För tydlighetens skull ska en bestämmelse om saken tas in i 2 och 3 mom. I 11 § finns bestämmelser om de delgivningssätt som ska iaktas.

I enlighet med vad som anförts ovan ska Finland underrätta kommissionen om att utmätningsmannen och Helsingfors tingsrätt är behöriga myndigheter vid delgivningen av beslut om kvarstad. Vilken av dessa myndigheter som är behörig beror på om något av de bankkonton som beslutet om kvarstad avser finns i Finland eller inte. Ifall utmätningsmannen är behörig myndighet, kan de handlingar som ska delges även tillställas Riksfogdeämbetet.

11 §. Delgivningssätt. Denna paragraf föreslås innehålla bestämmelser om delgivningssätten, dvs. om hur ett beslut om kvarstad ska delges i Finland. Av de orsaker som nämnts i den allmänna motiveringen ska delgivningen ske bevisligen. Delgivningen verkställs i enlighet med 9 och 10 § antingen av Helsingfors tingsrätt eller av utmätningsmannen. I 11 § nämns särskilt de delgivningssätt som föreskrivs i 11 kap. i rättegångsbalken och i 3 kap. i utsökningsbalken och som kan komma i fråga vid delgivningen av beslut om kvarstad.

I paragrafens 1 mom. anges de delgivningssätt som ska iaktas då delgivningen verkställs av Helsingfors tingsrätt. Denna bestämmelse gäller således de fall som avses i artikel 28.2, där beslutet om kvarstad har meddelats i Finland och gäldenären likaså har hemvist i Finland. Delgivningen verkställs i dessa fall av den domstol som meddelat beslutet om kvarstad, dvs. av Helsingfors tingsrätt. Dessutom är bestämmelsen tillämplig i de fall som avses i artikel 28.3 och i 10 § 3 mom. i den föreslagna lagen, där beslutet om kvarstad har meddelats i en annan medlemsstat och gäldenären har hemvist i Finland, men det bankkonto som beslutet avser inte finns i Finland. Även i dessa fall verkställs delgivningen av Helsingfors tingsrätt. Bestämmelsen är också tillämplig i de fall som avses i artikel 28.4, där beslutet om kvarstad har meddelats i Finland och gäldenären har hemvist i en tredjestat. Delgivningen verkställs även i dessa fall enligt den föreslagna 9 § av Helsingfors tingsrätt.

Det föreslås att domstolen ska verkställa delgivningen bevisligen, med iakttagande av något av de delgivningssätt som anges i 11 kap. 3, 4, 7 eller 8 § i rättegångsbalken. Domstolen kan således delge handlingarna genom att sända dem till parten med posten mot mottagningsbevis eller som tjänstebrev eller elektroniskt meddelande mot mottagningsbevis (3 §), genom stämningmannadelgivning (4 §), mellanhandsdelgivning (7 §) eller internationell delgivning (8 §). Det sist nämnda delgivningssättet kommer i fråga endast i de fall som avses i artikel 28.4, där gäldenären har hemvist i en tredjestat.

De särdrag som hänför sig till förfarandet för beslut om kvarstad ska iaktas vid valet av delgivningssätt. Beslutet om kvarstad meddelas enligt *ex parte*-förfarandet, där särskild uppmärksamhet måste fästas vid gäldenärens rättsskydd. Delgivningen ska dessutom verkställas snabbt. Gäldenären har enligt artikel 33.1 b rätt att ansöka om att beslutet om kvarstad ska upphävas eller ändras om de handlingar som avses i artikel 28.5 inte har delgetts gäldenären inom 14 dagar efter att bankmedlen på kontot har belagts med kvarstad. Även om det är möjligt att avhjälpa en utebliven delgivning med stöd av artikel 33.3, ska man vid valet av delgivningssätt fästa särskild uppmärksamhet vid förfarandets brådskande karaktär.

Det valda delgivningssättet ska självfallet också uppfylla de villkor som föreskrivs i 11 kap. i rättegångsbalken. För att handlingarna ska kunna sändas per post förutsätts det t.ex. enligt 11 kap. 3 § 1 mom. 2 punkten i rättegångsbalken att det kan antas att gäldenären får del av handlingen och inom utsatt tid återsänder delgivningskvittot. Ifall det däremot kan anses uppenbart att delgivningen inte kommer att kunna verkställas enligt 3 §, kan stämningmannen sköta delgivningen enligt 4 §. En sådan mellanhandsdelgivning som avses i 7 § förutsätter likaså att de villkor som anges i paragrafen i fråga uppfylls. I praktiken kommer stämningmannadel-

givning troligtvis att vara av stor betydelse vid delgivningen av beslut om kvarstad, bl.a. på grund av förfarandets ovan beskrivna brådskande karaktär.

I paragrafens 2 mom. anges de delgivningssätt som ska iakttas då delgivningen verkställs av utmätningsmannen. Denna bestämmelse tillämpas således i de fall som avses i artikel 28.3 och i 10 § 2 mom. i den föreslagna lagen, där beslutet om kvarstad har meddelats i en annan medlemsstat, gäldenären har hemvist i Finland och något av de bankkonton som beslutet om kvarstad avser likaså finns i Finland. Det föreslås att utmätningsmannen ska verkställa delgivningen bevisligen med iakttagande av något av de delgivningssätt som anges i 3 kap. 41 § i utsökningsbalken. Därmed kan samtliga delgivningssätt som anges i den nämnda paragrafen komma i fråga. Vid valet av delgivningssätt ska man även i detta sammanhang beakta förordningens ovan beskrivna krav samt de villkor som föreskrivs för delgivningssätten i den nämnda paragrafen i utsökningsbalken.

12 §. Gäldenärens rättsmedel mot ett beslut om kvarstad. I artikel 33 i förordningen finns bestämmelser om gäldenärens rättsmedel mot ett beslut om kvarstad. Gäldenären kan, under de förutsättningar som föreskrivs i artikeln, hos den behöriga domstolen i ursprungsmedlemsstaten ansöka om att ett beslut om kvarstad ska upphävas eller ändras och om att ett beslut om ställande av säkerhet ska omprövas.

Paragrafen föreslås innehålla en bestämmelse om den domstol som i Finland ska vara behörig att pröva en ansökan om rättsmedel enligt artikel 33. Finland ska enligt artikel 50.1 i under-rätta kommissionen om vilken denna domstol är. Artikel 33 behöver inte kompletteras i övrigt, eftersom artikeln innehåller uttömmande bestämmelser om de förutsättningar under vilka en ansökan om rättsmedel kan bifallas. Det förfarande som ska iakttas i samband med ansökan om rättsmedel regleras förutom i artikel 33 även i artikel 36. I den föreslagna 19 § föreskrivs det om bestämmelser som kompletterar artikel 36.

Såsom det konstaterats i den allmänna motiveringen, blir gäldenären vid det förfarande som föreskrivs i förordningen hörd första gången då han eller hon åberopar något av de rättsmedel som avses i kapitel 4 i förordningen. Därför föreslås det i propositionen att en ansökan om rättsmedel enligt artikel 33 ska prövas av den domstol som har meddelat beslutet om kvarstad, dvs. av Helsingfors tingsrätt. Helsingfors tingsrätts behörighet föreslås omfatta samtliga rättsmedel som nämns i artikel 33, alltså även gäldenärens ansökan om omprövning av ett beslut om ställande av säkerhet.

I artikel 33.3 finns en bestämmelse om möjligheten att avhjälpa en försummelse av delgivningen enligt artikel 33.1 b. I bestämmelsen nämns det organ som är ansvarigt för delgivning enligt ursprungsmedlemsstatens nationella rätt (artikel 33.3 andra stycket a samt tredje stycket). Det organ som är ansvarigt för delgivning då Finland är ursprungsmedlemsstat är i enlighet med den föreslagna 9 § den domstol som har meddelat beslutet om kvarstad.

I paragrafen regleras dock behörigheten bara i fråga om de rättsmedel som nämns i artikel 33. Bestämmelser om den myndighet eller domstol som ska vara behörig i fråga om de rättsmedel som avses i artikel 34 och vissa av de rättsmedel som avses i artikel 35 föreslås ingå i 13 §. Såsom det konstateras i motiveringen till 2 §, ska ärenden som gäller vissa av de rättsmedel som nämns i artikel 35 direkt med stöd av artikelns ordalydelse behandlas av den domstol som meddelat beslutet om kvarstad. När det gäller dessa rättsmedel behövs således inga kompletterande bestämmelser om den behöriga domstolen.

13 §. Rättsmedel mot verkställighet av ett beslut om kvarstad. Denna paragraf föreslås innehålla kompletterande bestämmelser om de rättsmedel som avses i artiklarna 34 och 35 i förordningen. Det är fråga om rättsmedel som riktar sig mot verkställigheten av ett beslut om

kvarstad. Paragrafen gäller således de situationer där Finland är verkställighetsmedlemsstat, dvs. något av de konton som beslutet om kvarstad avser finns i Finland. Paragrafen gäller däremot inte sådana rättsmedel som enligt artikel 35 söks hos ursprungsmedlemsstaten, för vars del behörigheten direkt med stöd av artikelns ordalydelse tillkommer den domstol som meddelat beslutet om kvarstad.

I paragrafen finns bestämmelser om den domstol eller verkställande myndighet som är behörig att pröva en ansökan om något av de ovan nämnda rättsmedlen. När det gäller de rättsmedel som avses i artikel 34 ska Finland enligt artikel 50.1 i underrätta kommissionen om vem som är behörig att pröva en ansökan om rättsmedel.

Enligt förordningen kan behörigheten att pröva en ansökan om något av de rättsmedel mot verkställigheten som nämns i artiklarna 34.1, 35.3 och 35.4 anförtros antingen domstolen eller den verkställande myndigheten i verkställighetsmedlemsstaten. Av de orsaker som nämnts i den allmänna motiveringen föreslås det att behörigheten ska anförtros den verkställande myndigheten, dvs. utmätningsmannen.

I paragrafens *1 mom.* konstateras det att utmätningsmannen är behörig myndighet i ärenden som gäller rättsmedel enligt artikel 34.1. Det är i första hand fråga om den utmätningsman som verkställt beslutet om kvarstad.

I *2 mom.* finns en bestämmelse om den domstol som är behörig att pröva en ansökan om rättsmedel enligt artikel 34.2. Enligt förordningen kan bara en domstol fatta beslut om detta rättsmedel, som baserar sig på *ordre public* -grunden. Av de orsaker som nämnts i den allmänna motiveringen föreslås det att Helsingfors tingsrätt ska vara denna domstol då det är fråga om verkställighet som sker i Finland.

Enligt *3 mom.* ska utmätningsmannen vara behörig myndighet i ärenden som gäller rättsmedel enligt artikel 35.3, till den del ansökan gäller avbrytande eller begränsning av verkställigheten av ett beslut om kvarstad. Denna ordalydelse föranleds av att gäldenären och fordringsägaren enligt artikel 35.3 hos den domstol som meddelat beslutet om kvarstad kan ansöka om att beslutet ska upphävas eller ändras, eller hos domstolen eller myndigheten i verkställighetsmedlemsstaten ansöka om att verkställigheten av beslutet ska avbrytas eller begränsas. Utmätningensmannens behörighet gäller således endast de sist nämnda situationerna, där Finland är verkställighetsmedlemsstat och gäldenären och fordringsägaren ansöker om att verkställigheten ska avbrytas eller begränsas.

Enligt det föreslagna *3 mom.* ska utmätningsmannen dock vara behörig också i ärenden som gäller rättsmedel enligt artikel 35.4. Enligt artikel 35.4 kan fordringsägaren ansöka om att verkställigheten av beslutet om kvarstad ska ändras för att anpassa det undantagna belopp som ska iakttas enligt artikel 31, på den grunden att andra undantag redan har tillämpats till ett tillräckligt högt belopp på ett eller flera konton som förs i en eller flera andra medlemsstater. Det är således i praktiken fråga om en minskning av det belopp som ska undantas enligt artikel 31, till följd av att tillräckliga belopp redan har undantagits från gäldenärens konton i andra medlemsstater.

De belopp som enligt artikel 31 ska vara undantagna från att beläggas med kvarstad fastställs på grundval av det som bestäms om undantag från utmätning i verkställighetsmedlemsstatens nationella lagstiftning. De belopp som i Finland ska undantas från att beläggas med kvarstad fastställs enligt bestämmelsen om undantag från utmätning i 4 kap. 21 § 1 mom. 6 punkten i utsökningsbalken. För att det belopp som ska undantas ska kunna anpassas enligt artikel 35.4 i Finland förutsätts det att minst det belopp som enligt den nämnda bestämmelsen i utsöknings-

balken ska undantas från utmätning har undantagits från att beläggas med kvarstad i en eller flera andra medlemsstater.

Vid prövningen av om det finns förutsättningar att bifalla fordringsägarens ansökan enligt 35.4 ska man således beakta de belopp som undantagits från att beläggas med kvarstad i andra medlemsstater. Det är därmed inte korrekt att anpassa beloppet ifall det sammanlagda belopp som undantas från att beläggas med kvarstad som resultat av anpassningen skulle bli lägre än det belopp som anges i 21 kap. 1 mom. 6 punkten i utsökningsbalken.

I paragrafens 4 mom. bestäms det att en ansökan om rättsmedel enligt 1 och 3 mom. även ska kunna tillställas Riksfogdeämbetet, som ska sända ansökan vidare till utmätningsmannen.

14 §. Överklagande av domstolens avgöranden. Denna paragraf föreslås gälla överklagande av domstolens avgöranden, och den kompletterar artiklarna 21 och 37. Till dessa avgöranden hör enligt artikel 21 domstolens beslut om att helt eller delvis avslå ansökan om kvarstad, samt när det gäller beslut som berör rättsmedel, domstolens beslut enligt artiklarna 33, 34.2, 35.1 och 35.3 om att upphäva eller ändra ett beslut om kvarstad eller ompröva ett beslut om ställande av säkerhet eller avsluta verkställigheten. I den föreslagna 15 § finns bestämmelser om överklagande av utmätningsmannens beslut enligt artiklarna 34.1, 35.3 och 35.4.

Av de orsaker som nämnts i den allmänna motiveringen föreslås det att tingsrättens avgöranden i ett förfarande enligt förordningen ska överklagas hos hovrätten utan missnöjesanmälan, på det sätt som anges i artiklarna 21 och 37. Vid överklagandet iakttas i övrigt det som föreskrivs i rättegångsbalken, om inte något annat anges i förordningen. Det är fråga om en förtydligande hänvisning, som accentuerar att man vid överklagandet i första hand ska iakttä de krav som föreskrivs i förordningen.

När det gäller artikel 21 finns det för det första skäl att uppmärksamma att den rätt till överklagande som föreskrivs i artikeln gäller bara fordringsägaren. Galdenären har däremot inte någon egentlig rätt att överklaga meddelandet av ett beslut om kvarstad. Därför kan galdenären inte heller anföra sådana motbesvär som avses i 25 kap. 14 a § i rättegångsbalken över besvär som fordringsägaren anför enligt artikel 21.

Galdenären kan efter att ha fått kännedom om beslutet om kvarstad invända mot beslutet eller verkställigheten av det genom att ansöka om sådana rättsmedel som nämns i kapitel 4 i förordningen. Av de orsaker som nämnts i den allmänna motiveringen kan en ansökan om rättsmedel dock inte jämföras med överklagande, utan snarare med det hörande av galdenären som sker i samband med förfarandet i första instans. Galdenärens egentliga rätt till överklagande riktar sig i enlighet med artikel 37 mot beslutet om rättsmedel.

Den rätt till överklagande som föreskrivs för fordringsägaren i artikel 21 gäller enligt artikel 21.1 endast det beslut genom vilket en ansökan om kvarstad har avslagits helt eller delvis.

Överklagandet ska enligt artikel 21.2 ges in inom 30 dagar från och med den dag då fordringsägaren underrättades om beslutet. Den nämnda 30 dagars tidsfristen ska i Finland räknas från den dag då domstolen meddelade beslutet. Detta är möjligt med stöd av artikel 17.5, eftersom fordringsägaren i enlighet med 24 kap. 8 § 3 mom. i rättegångsbalken innan beslutet meddelas ska underrättas om vilken dag det kommer att meddelas.

I samband med överklagandet finns det även skäl att beakta artikel 21.3, där det bestäms att överklagandet ska prövas genom ett *ex parte*-förfarande enligt artikel 11 ifall ansökan om kvarstad har avslagits i dess helhet. I detta fall kan hovrätten således inte uppmana galdenären

att bemöta fordringsägarens besvär och inte heller på något annat sätt underrätta gäldenären om överklagandet.

Om hovrätten till följd av överklagande enligt artikel 21 ändrar tingsrättens beslut, dvs. anser att ansökan om kvarstad ska bifallas i dess helhet eller delvis, är det motiverat att ärendet återförvisas till tingsrätten, som ska meddela beslutet om kvarstad i enlighet med artikel 19. Detta beror på förfarandets *ex parte*-karaktär och på rättsmedelsbestämmelserna. Såsom det konstaterats ovan, kan gäldenärens ansökan om rättsmedel jämföras med hörande av gäldenären. Därför ska rättsmedel mot ett beslut om kvarstad sökas hos den domstol som meddelat beslutet. Om hovrätten däremot i stället för att återförvisa ärendet till domstolen själv skulle meddela beslutet om kvarstad, skulle det hörande av gäldenären som är förknippat med ansökan om rättsmedel ske först vid hovrätten, dvs. direkt hos besvärinstansen. Detta innebär även att hovrättens beslut skulle överklagas hos högsta domstolen i det fall där beslutet om rättsmedel överklagas enligt artikel 37, vilket inte kan anses vara motiverat.

Då beslut om rättsmedel enligt artiklarna 33—35 överklagas ska enligt artikel 37 ett särskilt formulär för överklaganden användas. I övrigt innehåller artikel 37 inte några bestämmelser om förfarandet för överklagande. Enligt den föreslagna lagen ska överklagandet ske hos hovrätten utan missnöjesanmälan. Tidsfristen för överklagande är i enlighet med 25 kap. 12 § 1 mom. i rättegångsbalken 30 dagar från den dag då tingsrättens avgörande meddelades. Finland ska enligt artikel 50.1 m underrätta kommissionen om den nämnda tidsfristen och om när den börjar löpa.

För överklagandet behövs ett sådant tillstånd till fortsatt handläggning som avses i 25 a kap. 5 § 1 mom. (386/2015) i rättegångsbalken, både då överklagandet sker enligt artikel 21 och då det sker enligt artikel 37.

Helsingfors tingsrätt föreslås vara den domstol som i första instans är behörig att meddela sådana beslut som kan överklagas enligt paragrafen. Därmed är Helsingfors hovrätt besvärdomstol, vars avgöranden kan överklagas genom att besvärstillstånd söks hos högsta domstolen, i enlighet med rättegångsbalkens bestämmelser. Finland ska enligt artikel 50.1 d och m underrätta kommissionen om de ovan nämnda domstolarna.

15 §. Överklagande av utmätningsmannens avgöranden. Denna paragraf föreslås gälla överklagande av utmätningsmannens avgöranden, och den kompletterar artikel 37. Det är fråga om överklagande av utmätningsmannens beslut enligt artiklarna 34.1, 35.3 och 35.4.

Av de orsaker som nämnts i den allmänna motiveringen föreslås det att utmätningsmannens beslut i ett förfarande enligt förordningen ska överklagas hos tingsrätten, på det sätt som anges i artikel 37. Hänvisningen till artikel 37 innebär att det överklagande som avses i paragrafen gäller utmätningsmannens beslut om rättsmedel enligt artiklarna 34 och 35. Vid överklagandet iakttas i övrigt det som bestäms i 11 kap. i utsökningsbalken, om inte något annat föreskrivs i förordningen. Paragrafens ordalydelse påminner om den föreslagna 14 §, som gäller överklagande av domstolens avgöranden. Den hänvisning till förordningen som föreslås ingå i båda paragraferna är också i 15 § av förtydligande art och accentuerar att man vid överklagandet i första hand ska iakta förordningens krav.

När det gäller kraven i förordningen finns det skäl att särskilt nämna att det överklagande som regleras i paragrafen inte berör sådana åtgärder som utmätningsmannen enligt kapitel 3 i förordningen vidtar i samband med verkställigheten av ett beslut om kvarstad. Om gäldenären eller fordringsägaren vill framställa en invändning mot ett avgörande som berör verkställigheten, ska han eller hon ansöka om något av de rättsmedel som nämns i artiklarna 34 och 35. I enlighet med vad som konstaterats i den allmänna motiveringen kan åberopandet av rättsme-

del snarare jämföras med hörande än med överklagande. De rättsmedel som söks hos utmätningssmannen är också jämförbara med sådan självrättelse som föreskrivs i 10 kap. 1—5 § i utsökningsbalken. Det egentliga överklagande som avses i artikel 37 och i den aktuella paragrafen aktualiseras således inte förrän i samband med de beslut som utmätningssmannen fattat om de ovan nämnda rättsmedlen.

Ett annat undantag från bestämmelserna i 11 kap. i utsökningsbalken som direkt följer av förordningen utgörs av att man vid överklagandet enligt artikel 37 ska använda sig av ett särskilt formulär för överklaganden.

Det faktum att 11 kap. i utsökningsbalken ska tillämpas i kompletterande syfte innebär, såsom det konstaterats i den allmänna motiveringen, att någon av de tingsrätter som med stöd av 11 kap. 2 § 2 mom. behandlar utsökningsbesvär ska vara behörig domstol vid det överklagande som avses i paragrafen. I den sist nämnda paragrafens 3 mom. bestäms det att ändring ska sökas hos den tingsrätt inom vars domkrets verkställighetsåtgärden har utförts.

Medlemsstaterna ska enligt artikel 50.1 m underrätta kommissionen förutom om vilken domstol som behandlar överklaganden enligt artikel 37 även om den tidsfrist som uppställts för överklagande i den nationella lagstiftningen samt när tidsfristen börjar löpa. Till denna del är det möjligt att tillämpa de bestämmelser om besvärstiden och beräkandet av den som ingår i 11 kap. 5 och 6 § i utsökningsbalken. Tiden för anförande av besvär enligt artikel 37 är således i enlighet med den nämnda 5 § tre veckor. Tidsfristen räknas enligt 6 § 1 mom. från den dag då beslutet fattades, om den som anför besvär har underrättats om dagen på förhand eller varit närvarande vid förrättningen. I andra fall räknas besvärstiden enligt 6 § 2 mom. från den dag då personen i fråga fått kännedom om åtgärden eller beslutet. Av 3 kap. 39 § 2 mom. i utsökningsbalken framgår det när mottagaren anses ha fått del av ett beslut som sänts per post eller som ett elektroniskt meddelande.

16 §. *Gäldenärens rätt att ställa säkerhet i stället för kvarstad.* Denna paragraf föreslås innehålla bestämmelser om gäldenärens rätt att ställa säkerhet i stället för kvarstad. Paragrafen kompletterar artikel 38.

Enligt artikel 38.1 a får gäldenären hos den domstol som meddelade beslutet om kvarstad ansöka om att de bankmedel som belagts med kvarstad ska frigöras mot att gäldenären ställer säkerhet med det belopp som anges i beslutet eller en annan form av säkerhet till ett värde som åtminstone motsvarar det nämnda beloppet. Det är fråga om ett liknande förfarande som när det gäller den säkerhet som fordringsägaren ställer enligt artikel 12. Paragrafens *1 mom.* föreslås därför innehålla en bestämmelse om att det förfarande som avses i den föreslagna 3 §, dvs. det förfarande som ska iaktas i samband med att fordringsägaren ställer säkerhet, ska tillämpas också då gäldenären ställer säkerhet enligt artikel 38.1 a. Det förfarande som avses i den föreslagna 3 § ska alltså iaktas i tillämpliga delar, dvs. i den mån det är möjligt, då gäldenären ställer säkerhet. Säkerheten ska således även i dessa fall överlämnas till utmätningssmannen, trots att beslutanderätten i dessa ärenden tillkommer domstolen.

I de fall som avses i artikel 38.1 a kommer det troligtvis att vara lättare att fatta beslut om säkerheten än i de fall som avses i artikel 12, eftersom det i de först nämnda fallen inte behöver göras någon uppskattning av beloppet av eventuella skador, utan säkerhetens belopp eller värde ska motsvara det belopp som nämns i beslutet om kvarstad. Om domstolen anser att gäldenärens ansökan om frigörande av medlen kan bifallas, ska domstolen meddela utmätningssmannen säkerhetens belopp och anvisa gäldenären att ställa säkerheten hos den nämnda utmätningssmannen, enligt det förfarande som föreskrivs i 3 § 2 mom. i den föreslagna lagen. Utmätningssmannen ska meddela domstolen när gäldenären har ställt säkerheten och samtidigt ta ställning till säkerhetens godtagbarhet och tillräcklighet, på samma sätt som det i 3 § 3

mom. föreskrivs i fråga om den säkerhet som fordringsägaren ställer. Domstolen kan efter att ha fått de behövliga uppgifterna av utmätningsmannen fatta beslut om gäldenärens ansökan om frigörande av medel som belagts med kvarstad.

På frigörandet av medlen tillämpas enligt artikel 38.2 vid behov artiklarna 23 och 24. Domstolens beslut om frigörande av medlen ska således tillställas den behöriga myndigheten i verkställighetsmedlemsstaten. Frigörandet av medlen sker hos banken. Enligt artikel 38.2 ska fordringsägaren i enlighet med den nationella lagstiftningen underrättas om att en säkerhet har ställts i stället för kvarstad.

Också en säkerhet som har ställts av gäldenären ska kunna återställas då det inte längre finns behov av säkerheten. Därför föreslås det att 2 mom. ska innehålla en liknande allmän bestämmelse om återställande av säkerheten som föreslås ingå i 5 § 3 mom. För att säkerheten ska kunna återställas förutsätts det även i dessa fall att den som ställt säkerheten, dvs. gäldenären, yrkar på det. Säkerheten kan återställas under de förutsättningar som nämns i 3 kap. 45 § i utsökningensbalken. Domstolen ska vid behov kunna underrätta gäldenären om möjligheten att yrka på återställande av säkerheten, t.ex. i samband med det beslut som fattas med anledning av gäldenärens ansökan enligt artikel 38.1 a.

I artikel 38.1 b finns bestämmelser om gäldenärens möjlighet att ansöka om att verkställigheten av ett beslut om kvarstad ska avbrytas mot en säkerhet som gäldenären ställer. Ansökan kan lämnas antingen till den behöriga domstolen i verkställighetsmedlemsstaten eller, beroende på den nationella lagstiftningen, till den verkställande myndigheten i denna stat.

I enlighet med vad som anförts ovan kommer utmätningsmannen att ha en central roll vid verkställigheten av beslut om kvarstad i Finland. Därför är det motiverat att utmätningsmannen i egenskap av den myndighet som är behörig att verkställa beslut om kvarstad även fattar beslut om avbrytande av verkställigheten av ett sådant beslut enligt artikel 38.1 b. En bestämmelse om saken föreslås ingå i 3 mom. Eftersom utsökningensbalkens bestämmelser om förfarandet ska iakttas både vid ställandet av säkerhet och vid återställandet av säkerheten, behövs det inte några särskilda bestämmelser om förfarandet i denna paragraf.

17 §. Avgift för behandlingen av ansökan vid domstol. Denna paragraf föreslås gälla den avgift som ska tas ut för behandlingen av en ansökan om kvarstad vid domstolen. Paragrafen kompletterar artikel 42 i förordningen.

Enligt artikel 42, som gäller domstolsavgifter, får de avgifter som tas ut vid förfarandet för beslut om kvarstad och förfarandet för rättsmedel inte vara högre än avgifterna för ett likvärdigt nationellt beslut eller ett rättsmedel mot ett sådant nationellt beslut. Enligt artikel 50.1 n ska medlemsstaterna underrätta kommissionen om de domstolsavgifter som avses i artikel 42.

Av de orsaker som nämns i redogörelsen för förordningens huvudsakliga innehåll föreslås det att man för domstolens behandling av en ansökan om kvarstad ska ta ut en lika stor avgift som med stöd av lagen om domstolsavgifter tas ut för behandlingen av ett ärende som berör sådan kvarstad för fordran som avses i 7 kap. 1 § i rättegångsbalken. Avgiftens storlek beror således på vad som bestäms i lagen om domstolsavgifter.

Den avgift som tas ut för behandlingen av ett ärende som berör en säkringsåtgärd enligt 7 kap. i rättegångsbalken utgörs enligt lagen om domstolsavgifter för närvarande av den avgift som tas ut för behandlingen av huvudsaken, som berör sökandens yrkande eller rätt. Ifall huvudsaken t.ex. utgörs av ett s.k. omfattande tvistemål, uttas med stöd av 2 § 1 mom. i lagen om domstolsavgifter 500 euro i rättegångsavgift för behandlingen av säkringsåtgärden vid tingsrätten. Ifall separata ärenden inleds för säkringsåtgärdens och huvudsakens del, uttas en sär-

skild rättegångsavgift för vardera ärendet. Ifall säkringsåtgärden däremot söks i anslutning till huvudsaken, uttas en gemensam rättegångsavgift för behandlingen av huvudsaken och säkringsåtgärden.

Den avgift som tas ut för säkringsåtgärden är därmed beroende av huvudsaken. Enligt artikel 2 tillämpas förordningen på privaträttsliga penningfordringar i gränsöverskridande fall. Om huvudsaken betraktas som ett s.k. omfattande tvistemål, uttas en avgift på 500 euro för behandlingen av ansökan om kvarstad. Om huvudsaken däremot utgörs av något annat ärende som behandlas vid tingsrätten och som nämns i 2 § 1 mom. i lagen om domstolsavgifter är avgiften lägre. Finland ska i enlighet med artikel 50.1 n underrätta kommissionen om den nämnda rättegångsavgiften på 500 euro och om eventuella övriga avgifter som uttas enligt 2 § 1 mom. i lagen om domstolsavgifter.

I enlighet med vad som konstaterats i redogörelsen för förordningens huvudsakliga innehåll ska ingen rättegångsavgift tas ut för förfarandet för rättsmedel mot ett beslut om kvarstad. Förfarandet för rättsmedel är nämligen de facto jämförbart med givandet av ett sådant bemötande eller yttrande i samband med ärendets behandling för vilket ingen rättegångsavgift kan tas ut vid det förfarande som föreskrivs i rättegångsbalken.

18 §. Översättningar. Denna paragraf föreslås innehålla en bestämmelse om översättningar av handlingar, och den kompletterar artikel 49.2.

De handlingar som nämns i artikel 28.5 a och b och som ska delges gäldenären ska enligt artikel 49.1 vid behov åtföljas av en översättning eller translitterering till ett av de officiella språken i den medlemsstat där gäldenären har hemvist eller till ett annat språk som gäldenären förstår. De handlingar som ska lämnas in till domstolen eller den behöriga myndigheten kan däremot enligt artikel 49.2 vara skrivna också på något annat av unionens institutioners officiella språk som den berörda medlemsstaten godtagit. Medlemsstaterna ska enligt artikel 50.1 o underrätta kommissionen om de språk som godtas för översättning av handlingar enligt artikel 49.2.

Av de orsaker som nämnts i den allmänna motiveringen föreslås det att Finland ska meddela att också engelska vid sidan av finska och svenska får användas i översättningarna. Eftersom myndigheterna i Finland i regel är skyldiga att ta emot bara finsk- och svenskspråkiga handlingar, föreslås det att paragrafen ska innehålla en bestämmelse av vilken det framgår att handlingar som ska lämnas in till domstolen, Riksfogdeämbetet eller utmätningsmannen ska åtföljas av en översättning till finska, svenska eller engelska.

I enlighet med vad som konstaterats i den allmänna motiveringen ska den fordringsägare eller gäldenär som lämnar in handlingarna svara för de erforderliga översättningarna och även stå för kostnaderna för dem. Ett undantag från detta föreskrivs emellertid i artikel 23.4, där det bestäms att den domstol som meddelar beslutet om kvarstad ska utarbета en översättning eller translitterering av beslutet med användning av en lämplig språkversion av standardformuläret.

19 §. Nationella bestämmelser om förfarandet som tillämpas i kompletterande syfte. På alla processrättsliga frågor som inte har reglerats i förordningen tillämpas enligt artikel 46.1 lagstiftningen i den medlemsstat där prövningen sker. Också i artikel 23.1 och 23.5, som gäller verkställigheten av beslut om kvarstad, bestäms det att nationella bestämmelser ska tillämpas i kompletterande syfte.

Ett europeiskt beslut om kvarstad på bankmedel är en gränsöverskridande säkringsåtgärd. Det förfarande som föreskrivs i förordningen kan således jämföras med det som i den nationella lagstiftningen bestäms om de säkringsåtgärder som regleras i 7 kap. i rättegångsbalken. Verk-

RP 109/2016 rd

ställigheten av dessa säkringsåtgärder regleras å sin sida i 8 kap. i utsökningsbalken. I enlighet med vad som anförts ovan ska de nämnda bestämmelserna tillämpas i kompletterande syfte vid det förfarande som föreskrivs i förordningen, dvs. till den del de inte står i strid med förordningen. För tydlighetens skull ska en bestämmelse om saken tas in i den lag som är avsedd att komplettera förordningen.

Alla bestämmelser som berör förfarandet i anslutning till nationella säkringsåtgärder ingår emellertid inte i 7 kap. i rättegångsbalken eller i 8 kap. i utsökningsbalken. I den föreslagna paragrafen hänvisas det därför allmänt till rättegångsbalkens bestämmelser om säkringsåtgärder och till utsökningsbalkens bestämmelser om verkställighet av beslut om säkringsåtgärder.

I rättslitteraturen har det konstaterats att de normala rättegångsreglerna för tvistemål i tillämpliga delar ska iakttas i ärenden som gäller säkringsåtgärder, till den del reglering inte finns i 7 kap. i rättegångsbalken eller i de bestämmelser om behandling av en fråga gällande en rättegång som det hänvisas till i 7 kap. 5 § 3 mom. Ett ärende som gäller en säkringsåtgärd är inte ett sådant ansökningsärende som avses i 8 kap. i rättegångsbalken, trots att det i 7 kap. i rättegångsbalken talas om att en säkringsåtgärd söks.

När det gäller verkställigheten av beslut om säkringsåtgärder bestäms det i 8 kap. 7 och 12 § i utsökningsbalken att bestämmelserna i utsökningsbalkens övriga kapitel ska iakttas i tillämpliga delar.

Utgångspunkten är att rättegångsbalken och utsökningsbalken i kompletterande syfte ska tillämpas endast på förfarandet. För att materiella bestämmelser ska kunna tillämpas förutsätts det att detta uttryckligen tillåts i förordningen, vilket är fallet t.ex. när det gäller fordringsägarens ansvar enligt artikel 13.3. Då nationella bestämmelser tillämpas i kompletterande syfte måste man alltid samtidigt ta hänsyn till förordningens bestämmelser, vilka är primära i förhållande till den nationella lagstiftningen. Förordningens bestämmelser kan inte heller tolkas på grundval av det som bestäms i den nationella lagstiftningen.

20 §. Ikraftträdande. Denna paragraf innehåller en sedvanlig bestämmelse om lagens ikraftträdande.

2 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 18 januari 2017, då förordningen blir tillämplig fullt ut.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ett europeiskt förfarande för kvarstad på bankmedel

I enlighet med riksdagens besluts föreskrivs:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser som kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 655/2014 om inrättande av ett europeiskt förfarande för kvarstad på bankmedel i mål och ärenden av privaträttslig natur, nedan *förordningen*.

2 §

Behörig domstol

En sådan ansökan om kvarstad som avses i förordningen prövas i Finland av Helsingfors tingsrätt.

3 §

Ställande av säkerhet

Domstolen fattar beslut i enlighet med artikel 12 i förordningen om den säkerhet som krävs av fordringsägaren. Domstolens beslut om skyldighet att ställa säkerhet får inte överklagas särskilt.

Domstolen ska meddela utmätningssmannen säkerhetens belopp. Fordringsägaren ska ställa säkerheten hos utmätningssmannen inom den tid som anges i domstolens beslut, i enlighet med 3 kap. 45 § i utsökningsbalken (705/2007).

Utmätningssmannen ska meddela domstolen när fordringsägaren har ställt säkerheten. Utmätningssmannen ska i samband med meddelandet ta ställning till säkerhetens godtagbarhet och tillräcklighet.

Domstolen avgör ansökan om kvarstad när den fått de behövliga uppgifterna av utmätningssmannen. Om domstolen anser att den inte kan bifalla ansökan om kvarstad i dess helhet på grundval av den säkerhet som fordringsägaren ställt, ska domstolen ge fordringsägaren tillfälle att bli hörd innan ärendet avgörs.

4 §

Inhämtande av kontoinformation

I Finland är utmätningssmannen den myndighet som är behörig att inhämta kontoinformation enligt artikel 14 i förordningen.

RP 109/2016 rd

Begäran om inhämtande av kontoinformation ska i Finland tillställas utmätningsmannen eller Riksfogdeämbetet, som ska sända begäran vidare till utmätningsmannen. Utmätningsmannen har med stöd av begäran rätt att få kontoinformation så som det anges i 3 kap. 64—68 § i utsökningsbalken.

5 §

Återställande av säkerhet som fordringsägaren ställt

Om domstolen avslår ansökan i dess helhet, ska den fatta beslut om återställande av den säkerhet som fordringsägaren ställt och sända beslutet till utmätningsmannen. Utmätningsmannen ska sörja för att säkerheten återställs i enlighet med beslutet.

Om ansökan avslås i dess helhet på grund av avsaknad av kontoinformation enligt artikel 14.7 i förordningen, ska beslutet om återställande av säkerheten fattas utan dröjsmål. Om ansökan avslås i dess helhet på någon annan grund, ska beslutet om återställande av säkerheten fattas efter att beslutet om avslag av ansökan vunnit laga kraft.

I andra fall än de som avses i 1 och 2 mom. ska domstolen på yrkande av fordringsägaren bestämma att den säkerhet som ställts av fordringsägaren ska återställas när den rätt eller det krav som säkerheten har varit avsedd att trygga har uppfyllts eller förkastats genom en dom eller annars har upphört. Domstolen ska sända beslutet till utmätningsmannen, och denne ska sörja för att säkerheten återställs i enlighet med beslutet.

6 §

Översändande av handlingar för verkställighet av ett beslut om kvarstad

Helsingfors tingsrätt svarar för översändandet av de handlingar som avses i artikel 23.3 i förordningen och som behövs vid verkställigheten av ett beslut om kvarstad som meddelats i Finland.

7 §

Förfarandet vid verkställighet av ett beslut om kvarstad

I Finland är utmätningsmannen den behöriga verkställande myndighet som avses i 3 kap. i förordningen.

Om bankkontot finns i Finland ska de handlingar som avses i artikel 23.3 i förordningen sändas till utmätningsmannen eller Riksfogdeämbetet, som ska sända handlingarna vidare till utmätningsmannen. Utmätningsmannen ska efter att ha tagit emot handlingarna ge ett föreläggande enligt artikel 24.1 om genomförande av beslutet om kvarstad och sända det till banken.

Banken ska utan dröjsmål meddela den utmätningsman som gett föreläggandet om huruvida medel på gäldenärens konto eller konton har belagts med kvarstad, och i så fall i vilken omfattning, samt vilken dag föreläggandet har genomförts. Utmätningsmannen ska efter att ha tagit emot bankens meddelande ge en förklaring enligt artikel 25.1 i förordningen om att bankmedel har belagts med kvarstad och sända den till den domstol som meddelat beslutet om kvarstad samt till fordringsägaren i enlighet med artikel 25.

RP 109/2016 rd

8 §

Förfarandet vid frigörande av överskjutande belopp

Fordringsägaren ska i Finland sända ansökan om frigörande av överskjutande belopp enligt artikel 27.2 i förordningen till den utmätningsman som gett en förklaring enligt artikel 25 om att bankmedel har belagts med kvarstad eller till Riksfogdeämbetet, som ska sända ansökan vidare till utmätningsmannen.

9 §

Delgivning till gäldenären av ett beslut om kvarstad som meddelats i Finland

Helsingfors tingsrätt svarar i enlighet med artikel 28.2—28.4 i förordningen för inledandet av delgivningen av ett beslut om kvarstad som meddelats i Finland.

10 §

Delgivning i Finland av ett beslut om kvarstad som meddelats i en annan medlemsstat

Ett beslut om kvarstad som meddelats i en annan medlemsstat delges en gäldenär som har hemvist i Finland på det sätt som bestäms i artikel 28 i förordningen och i denna paragraf.

Om något av de bankkonton som beslutet om kvarstad avser finns i Finland, ska de handlingar som är föremål för delgivning sändas till utmätningsmannen eller Riksfogdeämbetet, som ska sända handlingarna vidare till utmätningsmannen. Utmätningsmannen ska delge gäldenären handlingarna i enlighet med artikel 28.3 i förordningen samt 11 § 2 mom.

Om inget av de bankkonton som beslutet om kvarstad avser finns i Finland, ska de handlingar som är föremål för delgivning sändas till Helsingfors tingsrätt. Helsingfors tingsrätt ska delge gäldenären handlingarna i enlighet med artikel 28.3 i förordningen samt 11 § 1 mom.

11 §

Delgivningssätt

Helsingfors tingsrätt ska verkställa delgivningen bevisligen med iakttagande av ett delgivningssätt som anges i 11 kap. 3, 4, 7 eller 8 § i rättegångsbalken.

Utmätningsmannen ska verkställa delgivningen bevisligen med iakttagande av ett delgivningssätt som anges i 3 kap. 41 § i utsökningsbalken.

12 §

Gäldenärens rättsmedel mot ett beslut om kvarstad

En ansökan om rättsmedel enligt artikel 33 i förordningen prövas i Finland av Helsingfors tingsrätt.

13 §

Rättsmedel mot verkställighet av ett beslut om kvarstad

Utmätningssmannen är behörig myndighet i ärenden som gäller rättsmedel enligt artikel 34.1 i förordningen.

En ansökan om rättsmedel enligt artikel 34.2 i förordningen prövas i Finland av Helsingfors tingsrätt.

Utmätningssmannen är behörig myndighet i ärenden som gäller rättsmedel enligt artikel 35.3 i förordningen, till den del ansökan gäller avbrytande eller begränsning av verkställigheten av ett beslut om kvarstad, samt i ärenden som gäller rättsmedel enligt artikel 35.4.

En sådan ansökan om rättsmedel som avses i 1 eller 3 mom. kan sändas också till Riksfogdeämbetet, som ska sända ansökan vidare till utmätningssmannen.

14 §

Överklagande av domstolens avgöranden

Tingsrättens avgöranden i ett förfarande enligt förordningen överklagas hos hovrätten utan missnöjesanmälan, på det sätt som anges i artiklarna 21 och 37 i förordningen. Vid överklagande iaktas det som föreskrivs i rättegångsbalken, om inte något annat anges i förordningen.

15 §

Överklagande av utmätningssmannens avgöranden

Utmätningssmannens beslut i ett förfarande enligt förordningen överklagas hos tingsrätten, på det sätt som anges i artikel 37 i förordningen. Vid överklagande iaktas det som föreskrivs i 11 kap. i utsökningsbalken, om inte något annat anges i förordningen.

16 §

Gäldenärens rätt att ställa säkerhet i stället för kvarstad

På gäldenärens rätt att ställa säkerhet med stöd av artikel 38.1 a i förordningen tillämpas det förfarande som föreskrivs i 3 §.

Domstolen ska på yrkande av gäldenären bestämma att den säkerhet som gäldenären ställt med stöd av artikel 38.1 a i förordningen ska återställas när den rätt eller det krav som säkerheten har varit avsedd att trygga har uppfyllts eller förkastats genom en dom eller annars har upphört. Domstolen ska sända beslutet till utmätningssmannen och denne ska sörja för att säkerheten återställs i enlighet med beslutet.

Utmätningssmannen är behörig myndighet i ärenden som gäller ställande av säkerhet enligt artikel 38.1 b i förordningen.

RP 109/2016 rd

17 §

Avgift för behandlingen av ansökan vid domstol

För behandling av en ansökan om kvarstad vid en domstol uttas en lika stor avgift som för behandlingen av ett ärende som berör en säkringsåtgärd och som avses i 7 kap. 1 § i rättegångsbalken. Bestämmelser om avgiften finns i lagen om domstolsavgifter (1455/2015).

18 §

Översättningar

Handlingar som enligt artikel 49.2 i förordningen ska lämnas in till domstolen, Riksfogdeämbetet eller utmätningsmannen ska åtföljas av en översättning till finska, svenska eller engelska.

19 §

Nationella bestämmelser om förfarandet som tillämpas i kompletterande syfte

Vid det förfarande som föreskrivs i förordningen iakttas rättegångsbalkens bestämmelser om säkringsåtgärder och utsköningsbalkens bestämmelser om verkställighet av beslut om säkringsåtgärder, om inte något annat anges i förordningen eller i denna lag.

20 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

Helsingfors den 29 juni 2016

Statsministerns ställföreträdare, utrikesminister

Timo Soini

Kommunikationsminister Anne Berner